

**T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
TARIMSAL ARAŞTIRMALAR GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

**ATATÜRK BAĞE KÜLTÜRLERİ MERKEZ
ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
P.K. 15**

YALOVA

**YILLIK
2006-2007**

**Tel : 0 226 814 10 05
0 226 814 25 20, 21, 22
Fax : 0 226 814 11 46**

**e-mail : administrator@arastirma-yalova.gov.tr
web : www.arastirma-yalova.gov.tr**

**HAZIRLAYAN
Dr. Filiz PEZİKOĞLU**

ÖNSÖZ

Türkiye'de Gayri Safi Milli Hasıla içinde tarım sektörünün payı 2001 yılında %13,6 iken 2007 yılında %11'e düşmüştür. GSMH içinde sanayi ve hizmetler sektörünün payı artarken tarım sektörünün payı her yıl azalmaktadır. Bu gelişmelere, teknolojik değişimler karşısında sanayi ve hizmetler sektöründe kısa zamanda uyum sağlanması, arz ve talebin daha kısa sürede dengelenmesi etkili olmaktadır. Tarım sektöründe iklim ve çevre koşullarına büyük ölçüdeki bağımlılık söz konusu olup, bu sektörde risk ve belirsizliklerin yüksek olması gelişmeyi olumsuz etkilediği gibi yeni yatırımlara da engel teşkil etmektedir. Tarım sektörünün GSMH içindeki payının düşmesi, bu sektörün önemini azaldığını göstermez. Tarım sektörünün kalkınmada itici güç oluşturması, Türkiye'de tarıma dayalı sanayinin hızla gelişmesi ve tarımdan elde edilen ürünlerin insan beslenmesinde kullanılması bu sektörün önemini artırmaktadır.

Tarım sektörü, insan beslenmesindeki önemi nedeniyle, gelişme düzeyi ne olursa olsun, tüm ülkelerin vazgeçemeyeceği stratejik bir sektör olma konumunu sürdürmektedir. Diğer ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de hızlı nüfus artışı ve gıda ihtiyacının miktar ve çeşitlilik olarak artış göstermesi, beslenme alışkanlıklarındaki değişimler tarımsal ürünlere olan talebi her geçen gün artırmaktadır. Diğer yandan, tarım sektörü yarattığı istihdam ve dışatımındaki payı nedeniyle önemini korumaya devam etmektedir. Tüm dünyada, tarımla uğraşan nüfusun kentlere göçü, gelir düzeyindeki yükselmeler ve nüfus artışı gıda ihtiyacını artırmaktadır. Tarımsal ürünlere olan talep; tarım alanlarının artırılamaması nedeniyle, birim alandan alınan verimdeki artışla sağlanması zorunluluğunu doğmuştur. Bu durum yeni teknik ve teknolojilerin kullanılmasını zorunlu hale getirmektedir.

Bu gereksinimlere bağlı olarak, Enstitümüz gelecekte oluşacak tarımsal yapıyı biçimlendirecek;

*Yüksek verimli ve kaliteli ürün çeşitlerini geliştirmek,

*Üretimde yeni teknolojileri üreticiye tanıtarak verim artışına ve kalitenin yükseltilmesine katkıda bulunup üreticilerin hayat standardını yükseltmek,

*İhracatın artırılması amacıyla üzerinde çalışılan konularda uluslararası standartlara uygun ürün yetiştirilmesine ve pazara hazırlanmasına yardımcı olmak,

*Çevre dostu, doğaya zarar vermeyen, üretimde maliyeti düşürecek yeni yöntemleri uygulamaya alacak araştırma projelerinin hazırlanması, uygulanması, konu ile ilgili olarak üreticilerin eğitilmesi görevlerini yerine getirmeye çalışmaktadır.

Bugüne kadar yapılan araştırma, üretim, eğitim ve hizmet faaliyetleri ile Türkiye'de bahçe bitkileri sektöründe önemli bir konuma ulaşan Enstitü, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde Merkez Araştırma Enstitüsü olarak kendisine verilen işlevleri yerine getirmeye çalışmaktadır.

2006-2007 yıllarında yapılan tüm faaliyetleri kapsayan ve iki yılda bir yayınlanan "Yıllık Rapor" içinde yer alan çalışmalarını gerçekleştiren personele, bu raporun hazırlanmasında, basımında ve dağıtımında emeği geçen Araştırma - Yayın Koordinatörlüğü elemanlarına teşekkür ederim.

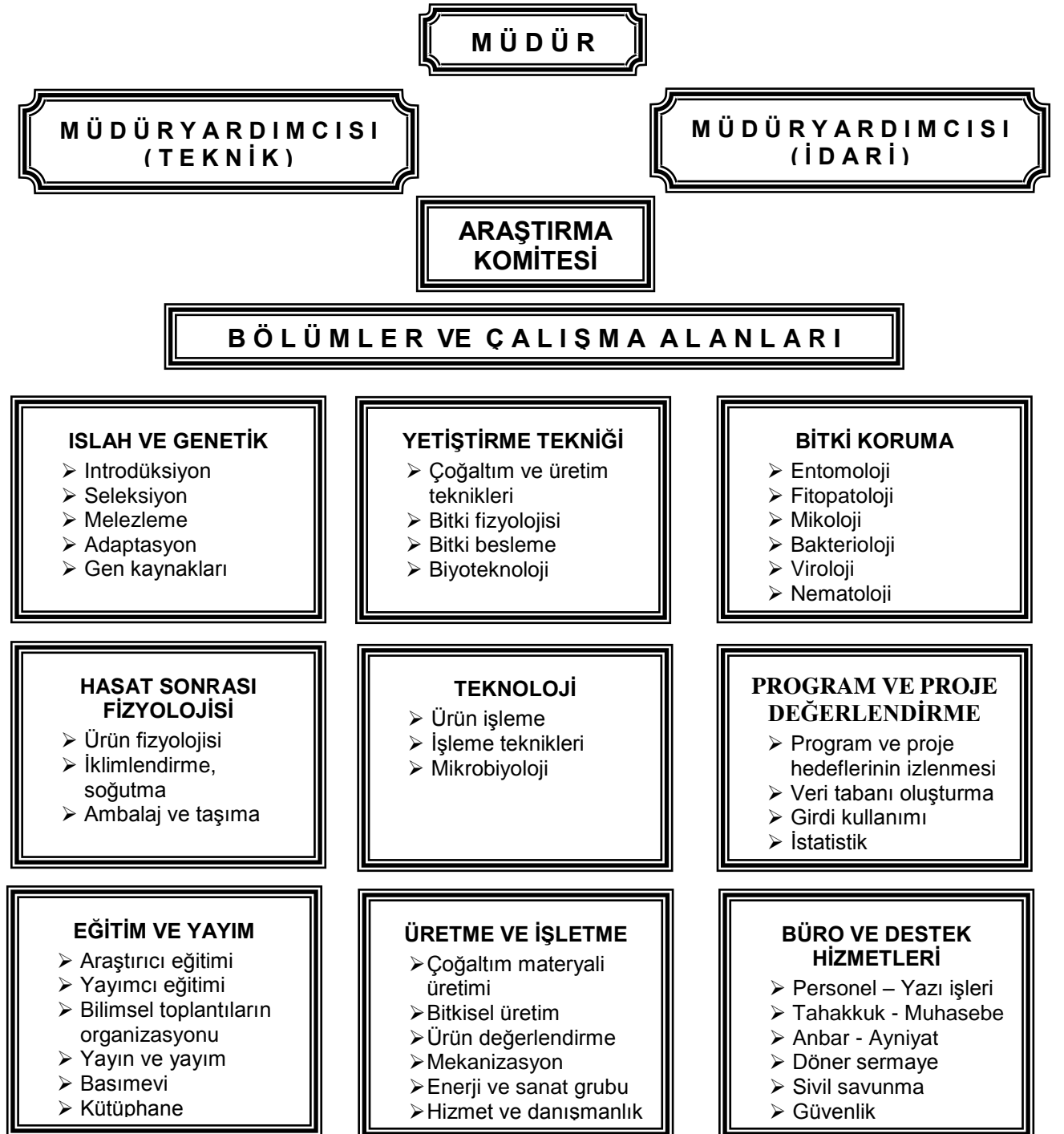
Dr. M. Emin ERGÜN

Müdür

ORGANİZASYON ŞEMASI

Enstitü T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bünyesinde, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğü, Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü ile Personel Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak görev yapmaktadır.

Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki kararname çerçevesinde Merkez Araştırma Enstitüsü olarak görevlendirilen Enstitünün organizasyon şeması aşağıda verilmiştir.

TARİHÇE

Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Marmara Denizi'nin Güneydoğusunda İstanbul, Kocaeli ve Bursa gibi büyük üretim ve tüketim potansiyeline sahip merkezlere yakın olan Yalova iline kurulmuştur. Enstitü "**Yalova Benim Kentimdir**" diyerek kente sevgisini ifade eden **Ulu Önder ATATÜRK** tarafından 1929 yılında bölge ve ülke tarımın gelişmesi, yetiştiricilikte modern tekniklerin kullanımı ve çiftçilerin bu tekniklerle tanışması amacıyla satın alınan "Millet Çiftliđi" arazisinde kurulmuştur. Tarımın tüm dallarına büyük ilgi duyan ATATÜRK 11 Mayıs 1938 tarihine kadar çiftliğin yönetimi ile bizzat ilgilenmiş ve amaçlarını gerçekleştirmeye çalışmıştır. Atatürk tarafından 11 Haziran 1937 tarihinde Türk Milletine bağışlanan çiftlik, 1938 yılında 3308 sayılı yasa ile "Devlet Ziraat İşletmeleri Kumrumuna" devredilmiştir. 1950 yılında 5433 sayılı yasa ile "Devlet Üretim Çiftlikleri Genel Müdürlüğü" ve 1952 yılında "Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü" bünyesine alınmıştır. Enstitü Ziraat İşleri Genel Müdürlüğü'ne bağlı olarak Millet Çiftliđi arazisinde 9 Mart 1961 tarihinde "Yalova Bahçe Kùltürleri Bölge Araştırma Enstitüsü" adı ile kurulmuş ve kuruluşundan bu güne kadar aşağıda belirtilen isimlerle faaliyetine devam etmiştir.

- ❖ **1961-1968**   **Bahçe Kùltürleri Bölge Araştırma Enstitüsü**
- ❖ **1968-1972**   **Bahçe Kùltürleri Araştırma Eğitim Merkezi**
- ❖ **1972-1981**   **Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü**
- ❖ **1981-1986**   **Atatürk Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü**
- ❖ **1986- <**   **Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü**

ENSTITÜNÜN AMAÇ VE GÖREVLERİ

1961-1964 yılları arasında kuruluş sürecini tamamlayan Enstitü, bu tarihten sonra Bahçe Kùltürleri konusunda araştırma - eğitim ve yayım çalışmalarına başlamıştır. Meyve, sebze ve süs bitkileri konusunda temel ve uygulamalı araştırmalar yaparak, bu ürünlerde yüksek verimli, kaliteli, hastalık ve zararlılara dayanıklı, çevre ve insan dostu, iç ve dış pazar isteklerine uyumlu tür ve çeşitleri geliştirmek, uygun üretim tekniklerini ve girdi kullanım düzeylerini saptamak, hasat sonrası kayıpları azaltmak, ülke bazında veri toplamak, değerlendirmek, üretim ve pazarlama süresince karşılaşılan tüm sorunlara çözüm önermek, sağlıklı üretim materyalleri üretmek ve bunların kamu ve özel sektör kuruluşlarına, üreticilere iletmeyi amaçlamıştır.

Bu genel amaçlar yanında, yukarıda sözü edilen çalışma konularında, teknik düzeyde havza ve konu kuruluşları arasında koordinasyonu sağlayarak etkinliği artırma, uluslararası kuruluşlar ve ikili ilişkiler çerçevesinde diğer ülkelerle işbirliği yaparak ortak projelerin hazırlanması ve uygulamaya konulması, eleman ve materyal değişimlerinin sağlanması, teknik düzeyde ulusal ve uluslararası seminer, konferans, sempozyum, kongre gibi bilimsel toplantıların düzenlenmesi de Enstitünün temel görevleri arasında yer almıştır.

Disiplin bazında; Islah ve Genetik, Yetiştirme Tekniği, Hastalık ve Zararlılar, Hasat Sonrası Fizyolojisi, Teknoloji, Program ve Proje Değerlendirme bölümlerinden oluşan Enstitü, kuruluş aşamasının tamamlandığı 1964 yılından itibaren araştırma etkinliklerine başlamış ve 2005 yılı sonu itibariyle 573 araştırma projesi sonuçlandırılmıştır. Bu çalışmalar sonuç raporu olarak yayınlamış ve elde edilen bulguların uygulamaya aktarılmasında yardımcı olunmuştur. Ayrıca, uzman araştırmacılar tarafından çeşitli konularda, daha çok üreticilere yönelik pratik bilgileri içeren 92 adet kitap ve broşür yayınlanmıştır.

Temel ve uygulamalı araştırma projeleri dışında, üzerinde çalışılan bahçe bitkileri tür ve çeşitlerinde, elit ve orjinal kademede sebze ve çiçek tohumları, aşıllı meyve fidanları, aşıllı köklü asma fidanları, aşı kalemleri, köklü çelik, sebze, meyve ve çiçek fideleri, mantar miseli ve mantar yetiştirme kompostunun üretimi gerçekleştirilerek Bakanlık bünyesindeki diğer kuruluşlara araştırma veya damızlık materyali olarak dağıtılmakta, özel sektör veya kamu kuruluşlarının materyal istekleri de karşılanmaktadır.

Çalışma konuları kapsamında, her yıl düzenli olarak Ziraat Mühendisleri, Ziraat Teknisyenleri, Ev Ekonomistleri, üretici ve yatırımcılara yönelik kurs, seminer, konferans gibi eğitim programları düzenlenmekte ve tüm halka açık yeni iş kurma - beceri artırma kursları gerçekleştirilmektedir. Ayrıca, Ziraat Fakùltelerinin değişik bölümleri ile Meslek Yüksek Okulları ve Meslek Liselerinin ilgili bölümlerinden gelen öğrenciler Enstitüde stajlarını yapmaktadır. Son yıllarda uluslararası eğitim programlarının organizasyonuna başlanmış olup bu programlar başarıyla devam etmektedir.

Enstitüde, araştırma çalışmalarından elde edilen bulguları en kısa sürede diğer araştırma kuruluşları, üreticiler ve tarımsal endüstriye ulaştırmak amacıyla, yılda iki defa "**BAHÇE**" isimli bilimsel bir dergi, iki yılda bir "**YILLIK RAPOR**" yayınlanmaktadır.

Gelişen teknolojiye bağlı olarak internet kullanımının yaygınlaşması diğer sektörlerde olduğu gibi tarımsal alanda da gözlenmektedir. Bu nedenle Kuruluşumuzun tanıtılmasına ve

hizmetlerinin anlatılmasına yönelik web sayfası hazırlıkları başlatılmıştır. www.arastirma-yalova.gov.tr adresi, tarımsal konularda en çok ziyaret edilen siteler arasında yerini alacaktır.

Merkez araştırma enstitüsü olarak bazı önemli tarımsal konularda kongre ve sempozyumlar düzenleyerek araştırmacı, yayımcı, sanayici ve üretici işbirliğini geliştirmek amacıyla faaliyetler yürütülmektedir. Bu amaçla 13-15 Haziran 2006 tarihleri arasında Kuruluşumuzda “**Allelopati Çalıştayı**” yapılmıştır. 22 çağrılı 14 poster bildirinin yer aldığı çalışmaya yerli ve yabancı 78 bilim adamı katılmıştır.

“**Türkiye 3. Organik Tarım Sempozyumu**” 01-04 Kasım 2006 tarihleri arasında, Yalova-Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü, Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakùltesi ve Ekolojik Tarım Organizasyon Derneğinin işbirliğı ve özel sektör temsilcilerinden oluşan 600 kişinin katılımları ile Yalova’da gerçekleştirilmiştir. Sempozyumun ikinci günü, “Organik Tarımın Geleceğine Yönelik Beklentiler” konulu panel gerçekleştirilmiştir.

BÖLÜMLER VE GÖREVLERİ

ISLAH VE GENETİK BÖLÜMÜ

Islah ve genetik disiplin dalında yapılan çalışmalar bağ, meyve, sebze ve süs bitkileri türlerinde kuraklığa, düşük sıcaklığa, hastalık ve zararlılara dayanıklı, yüksek verimli, kaliteli, iç ve dış pazar isteklerine uygun çeşitlerin geliştirilmesi amacıyla taşımaktadır. Bu amaçların gerçekleştirilmesi için seleksiyon ve melezleme gibi ıslah yöntemleri kullanılarak çeşit ve anaç seçimine yönelik araştırma projelerinin hazırlanması, uygulanması ve geliştirilen çeşitlerin değişik ekolojilerde adaptasyonu çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalarda kullanılan yerli ve yabancı materyaller çeşit muhafaza ve diğer araştırma projelerinde kullanılmak üzere kuruluş bünyesinde yer alan kolleksiyon bahçesi, gen kaynakları ve tohum depolarında korumaya alınmaktadır.

Bu çalışmalar sonunda Enstitü gen kaynağı olarak yıldan yıla artan yerli ve yabancı 154 Kiraz, 33 Vişne, 285 Elma, 283 Armut, 94 Şeftali, 26 Nektarin, 90 Ceviz, 41 Kestane, 24 Badem, 50 Erik, 20 Kayısı, 9 İncir, 12 Trabzon Hurması, 37 Nar, 14 Kızılcık, 25 Zeytin, 113 Üzüm, 20 Çilek, 14 Böğürtlen, 13 Ahududu, 4 Bektaşi Üzümü, 7 Frenk Üzümü, 10 Kivi, 1 Feijoa, 10 Mantar, 4 Domates, 6 Biber, 2 Patlıcan, 2 Karpuz, 3 Lahana, 4 Soğan, 5 Bamyas ve 6 Fasulye, 1 Pırasa, 1 Kereviz, 5 Enginar, 1 Ispanak, 1 Sarımsak, 1 Yeşil Salata ve 1 Baş Salata çeşidi ile 84 gül çeşidi bulunmaktadır. Seleksiyon, melezleme ve introüksiyon çalışmaları ile bu sayılar her yıl değişebilmektedir.

Bölümün seleksiyon ve melezleme çalışmaları sonunda bugüne kadar 4 Çilek, 8 Üzüm, 11 Ceviz, 3 Vişne, 7 Kızılcık, 7 Zeytin, 1 Domates, 5 Biber, 2 Patlıcan, 2 Karpuz, 2 Lahana, 3 Soğan, 4 Fasulye, 5 Bamyas, 5 Enginar, 1 Sarımsak, 1 Pırasa ve 4 adet Kültür Mantarı Enstitü adına tescil ettirilerek Türk tarımına kazandırılmıştır.

Islah çalışmaları sonucunda seçilen bağ, meyve, sebze ve süs bitkilerine ait tohum, fide, fidan gibi üretim materyalleri ile Türkiye'nin tüm bölgelerinde adaptasyon çalışmaları yapılmakta, başarılı sonuçlar alınması durumunda üretici koşullarında demonstratif tesisler kurulmaktadır. Ayrıca seçilmiş üstün kaliteli çeşitlerle kurulmuş anaçlık tesisleri ile üretilen orjinal tohumlar araştırma ve üretim amacıyla kamu ve özel kuruluşlara dağıtılmaktadır. Türkiye'de ilk organik sebze tohumu üretimi Kuruluşumuzda gerçekleştirilmiştir.

YETİŞTİRME TEKNİĞİ BÖLÜMÜ

Ülkemizde ıslah edilen veya yurt dışından getirilen bağ, meyve, sebze ve süs bitkileri tür ve çeşitlerinin verim ve kalitesinin iyileştirilmesine yönelik kültürel işlemler, fizyoloji, üretim teknikleri üzerine araştırma programları yürütmektedir.

Üretim ve yetiştirme tekniklerine yönelik yeni teknoloji üreten bölüm, çalışmalara ait teorik bilgileri düzenlemiş olduğu kurs, seminer gibi eğitim programları ile Bakanlık yayım elemanları ve üreticilere aktarmaktadır. Araştırma parsellerinde ve üretici koşullarında demonstratif amaçlı tesislerde, yerinde eğitim ile bulguların kısa sürede uygulamaya

aktarılmasına çalışılmaktadır. Geliştirilen teknikler, alet, ekipmanlar diğer araştırmacı kuruluşlar ve Üniversitelerin ilgili bölümlerine aktarılarak araştırmacılara hizmet verilmektedir.

Bitki - iklim, bitki - toprak, bitki - su, bitki - bitki gibi kültürel işlemlerle ilgili (ekim-dikim zamanı, ekim-dikim sıklığı, gübreleme, sulama, aşılama, budama, seyreltme, toprak işleme, çoğaltma teknikleri ve ortamları, büyümeyi düzenleyici kimyasal maddelerin kullanımı, biyoteknoloji, mekanizasyon, stres fizyolojisi v.b) araştırma projelerinden elde edilen sonuçlar ilgili kişi ve kurumlara aktarılmıştır.

En uygun aşı yöntemleri, uygun anaçlar, anaç - çeşit uyumları, entansif dikim sistemleri, budama ve yükleme seviyeleri, ekim dikim zamanları, büyümeyi düzenleyicilerin etkileri, çoğaltma yöntemleri, soğuklara ve kuraklığa hassasiyetlerin tespiti, bitki besin element noksanlıklarının giderilmesi, preparasyon teknikleri gibi bir dizi bulgular üreticilere aktarılmaktadır.

HASTALIK VE ZARARLILAR BÖLÜMÜ

Hastalık ve Zararlılar Bölümü, Enstitüde ıslah edilen çeşitlerin hastalık ve zararlılara duyarlılıkları, mevcut hastalık ve zararlılarla mücadele yöntemleri, sağlıklı materyal üretim teknikleri üzerinde çalışmaktadır. Mantar ve bakteri kökenli hastalıklar, zararlılar, nematodlar ve virüsler üzerinde araştırma projeleri hazırlayan ve yürüten bölüm, son yıllarda kimyasal ilaç kullanım teknikleri, kalıntı değerleri, ilaç kullanımı-çevre ilişkileri üzerinde çalışmalarını yoğunlaştırmıştır. Araştırma programları dışında üretici kişi ve kuruluşların talepleri üzerine hastalık ve zararlı tanımlama ve öneri sistemi hizmetine başlamıştır.

Üretim amacıyla yurt dışından getirilen tohum, fide, fidan ve saksılı süs bitkilerinin karantina hizmetlerini de yerine getiren bölüm, Bakanlık tarafından uygulanan entegre mücadele projelerinde koordinatör ve uygulayıcı kuruluş olarak görev yapmaktadır.

Enstitüdeki diğer bölümlerle işbirliği yaparak uygulama projeleri yürüten bölüm, kaliteli üretim ve bu kalitenin depolama ve pazarlama aşamalarında sürekliliğine önemli katkılar sağlamaktadır. Ayrıca çeşit seçimi ve geliştirme projelerinde hastalık ve zararlılara dayanıklılık testleri yaparak ıslah programlarına katkılarda bulunmaktadır.

Yöresel sorunlarla ilgili olarak yerinde gözlemler ve uygulamalar yaparak araştırma bulgularını kısa sürede üreticilere ulaştırmaya çalışan bölüm, ticari kuruluşların araştırma programlarına da yardımcı olmaktadır.

Teknik talimatlara temel teşkil edecek araştırma sonuçları ile etkili bir mücadele yapılmasına yardımcı olunmakta, insan - doğa ve çevre faktörlerini göz önünde bulunduran entegre proje anlayışı ile sağlıklı bir mücadele yapılmasının yaygınlaştırılmasına çalışılmaktadır. Kimyasallara karşı canlıların duyarlılıklarını belirleyerek uygun öneriler yapılması, ürünler üzerindeki katkı ve kalıntıların azaltılmasına yönelik yeni ilaçlama tekniklerinin geliştirilmesi de çalışmalar arasında yer almaktadır.

HASAT SONRASI FİZYOLOJİSİ BÖLÜMÜ

Hasat Sonrası Fizyolojisi Bölümü, İslah çalışmaları sonunda seçilen, geliştirilen ve üretime uygun bulunan bağ, meyve, sebze ve süs bitkilerinde tür ve çeşitlerin depolanma potansiyellerinin saptanmasına yönelik araştırma programları yürütmektedir. Ürünlerde uygulanan kültürel işlemlerin kalite ve depolamaya etkileri, ürünlerin olgunluk standartları, tür ve çeşitler için en uygun olgunluk parametreleri, depolama öncesi ve sonrası uygulamaların muhafaza süresi ve kalite kaybına etkisi değerlendirilmektedir.

Genel olarak, ürünlerde hasat sonrası kayıpların azaltılması için alınacak önlemler üzerine araştırma programları yürüten bölüm, ürünler için en uygun depolama, paketlenme, taşıma koşullarını ortaya koymaktadır. Araştırma programları ekonomik öneme sahip bağ, meyve, sebze ve süs bitkilerinde çeşit düzeyinde ön soğutma teknikleri, depolama öncesi uygulamalar, depolama teknikleri ve depolama sonrası raf ve vazo ömürlerinin uzatılmasına yönelik uygulamalar üzerine yoğunlaşmıştır.

Ürünlerin depolanmasında önemli kayıplara neden olan fizyolojik bozulmalar, hastalık ve zararlılardan ileri gelen çürümelerin önlenmesi konularında diğer disiplin dalları ile ortak çalışmalar yaparak kayıpların azaltılmasına çalışmaktadır.

Soğuk depolamada yeni teknolojilerin Türkiye'ye uygunluğu ve ülke koşullarında uygulanabilirliği üzerinde çalışmalar yapan bölüm, ürün düzeyinde modifiye ve kontrollü atmosferde muhafaza, hava ve mekanik soğutmalı depolama, özel fumigasyon ve olgunlaştırma tekniklerinin geliştirilmesine de katkıda bulunmaktadır.

Yukarıda özetlenmeye çalışan konularda elde edilen bilgiler, deneme ve demonstrasyonlarla, üreticilere tanıtılmakta ve yaygınlaştırılmaktadır.

GIDA TEKNOLOJİSİ BÖLÜMÜ

Gıda teknoloji Bölümü, yeni geliştirilen veya Türkiye'de yetiştirilen tüm meyve, sebze tür ve çeşitlerinin gıda sanayinde değerlendirmeye uygunlukları ve işleme teknikleri üzerine araştırma programları yürütmektedir. Ürünlerin meyve suyu, konserve ve derin dondurmaya uygunlukları üzerine yoğunlaşan çalışmalar sonunda gıda sanayinde kullanılan veriler elde edilmektedir. Fermantasyon teknolojisi üzerine de çalışmalar yapan bölüm, değerlendirmede kalite kaybını azaltıcı önlemler ve kaliteyi artırıcı katkı maddelerinin kullanım olanaklarını ortaya koymaktadır. Bahçe ürünlerinin değerlendirilmesinde ürün çeşitlerinin artırılması ve mevcut ürünlerde yeni değerlendirme teknikleri ortaya konularak sektöre alternatifler sunulmaktadır. Diğer yandan bölümdeki araştırma çalışmaları ile işleme tekniklerinin geliştirilmesi sonunda işleme sırasındaki kayıpların azaltılmasına yardımcı olmaktadır.

EKONOMİ - İSTATİSTİK BÖLÜMÜ

Bölüm bugüne kadar Türkiye’de yetiştirilen önemli bahçe ürünlerinin üretimi ve pazarlamasının ekonomik yönden değerlendirilmesine yönelik araştırma projelerinin hazırlanması ve değerlendirilmesini gerçekleştirmiştir. Bu çalışmalarda makro düzeyde elde edilen ulusal ve uluslararası istatistikler ve üretici düzeyinde araştırmacılar tarafından yapılan anketler sonucu elde edilen orjinal veriler değerlendirilmektedir.

Ürün düzeyinde yapılan çalışmalarda; ulusal ve uluslararası üretim, tüketim ve ticaret değerleri ile üretim teknikleri, girdi kullanım düzeyleri, gelir - gider durumları ve üretimin maliyetleri ortaya konmaktadır. Ürünlerin arz ve talep durumları, yıllık fiyat değişimleri ile üreticinin sorunları saptanan araştırmalarda, tarımla uğraşan nüfusa ait sosyal ve kültürel veriler de toplanmaktadır. Araştırma programları sonunda diğer disiplin dalında çalışan araştırmacılara sorunlar aktarılmakta, ulusal tarım politikalarının ve projeksiyonlarının oluşturulması için karar verici organlara kaynak sağlanmaktadır. Diğer yandan, üreticinin örgütlenme çalışmaları ve tarımsal kuruluşlardan beklentileri ile bu kuruluşlarla yapılan işbirliği de belirlenmektedir.

Bağ, meyve, sebze ve süs bitkileri türlerinde çalışmalarına devam eden bölüm, son yıllarda Türkiye’deki kokulu ve tıbbi bitkiler ile doğadaki çiçek soğan ve yumruları üzerine araştırma programları başlatmıştır. Ayrıca gıda sanayine yönelik çalışmaların yürütüldüğü bölümde, gıda sanayinin hammadde sağlama olanakları, sözleşmeli tarım ve Avrupa Birliği ile uyum çerçevesinde gıda sanayinin durumu değerlendirilmektedir.

İşletmelerin sahip olduğu üretim faktörlerini en iyi değerlendirecek alternatif planların oluşturulması, pazarlama sistemlerinin iyileştirilmesi, üreticilerin örgütlenmesi ve tarım politikalarına yardımcı olacak bilgiler de sağlanarak uygulamaya aktarılmaktadır.

PERSONEL LİSTESİ

MÜDÜR:	Yavuz AĞI (Ayrılış Tarihi: 08/01/2007) Dr. Erol YALÇINKAY (Ayrılış Tarihi: 15/06/2007) Dr. M. Emin ERGÜN (Başlama Tarihi: 26/10/2007)
MÜDÜR YARDIMCISI (Teknik)	: Dr. Erol YALÇINKAYA Dr. Burhan ERENOĞLI (26/10/2007)
MÜDÜR YARDIMCISI (İdari)	: Dr. M. Emin ERGÜN Dr. Mustafa ÖZTÜRK (31/10/2007)

ISLAH - GENETİK VE YETİŞTİRME TEKNİĞİ BÖLÜMÜ

Meyvecilik Bölüm Başkanı	Dr. Erol YALÇINKAYA Dr. Burhan ERENOĞLU Ayşe FİDANCI Dr. Mehmet BAŞ Dr. M. Emin AKÇAY Uz. İsmail TOSUN Uz. Nesrin AKTEPE TANGU A. Semih YAŞASIN Uz. Zeynep ÖZDEMİR EROĞLU Uz. Selma ÖZYİĞİT Uz. Adnan DOĞAN Dr. Ayşe GÜN Teknisyenler: Erol YILDIZ Nevzat CAN
Bağcılık Bölüm Başkanı	Uz. Arif ATAK Uz. Kemal A. KAHRAMAN Teknisyen: Lütfi KİL
Sebzecilik Bölüm Başkanı	Dr. Gülay BEŞİRLİ Uz. İbrahim SÖNMEZ Dilşat GÜÇLÜ Uz. Sevinç BAŞAY Erkan Elfaz ERMİŞ Teknisyenler: İhsan YEKE
Mantarçılık Bölüm Başkanı	Uz. Halil İbrahim SOYLU Uz. Mustafa Kemal SOYLU Şerafettin GÜNGÖR
Süs Bitkileri Bölüm Başkanı	Uz. Kamil ERKEN Gürcan GÖRÜR Uz. Erdal KAYA Serdar ERKEN Fatih GÜLBAĞ
Bitki Besleme Bölüm Başkanı	Doç. Dr. Serap SOYERGİN Uz. Erdiñ UYSAL Barış ALBAYRAK
Tıbbi - Aromatik Bitkiler Bölüm Bşk.	Uz. Ahmet Bircan TINMAZ Ünal KARİK Uz. Doğan ASLAN

BİTKİ HASTALIK VE ZARARLILARI BÖLÜMÜ

Bitki Hastalık ve Zararlıları Bölüm Bşk. Uz. Gürsel ÇETİN
Uz. Cemil HANTAŞ
Nesrin UZUNOĞULLARI
Uz. Ayşe UÇKUN
Uz. Zafer UÇKUN
Uz. Mine RUŞEN
Züftü POLAT
Teknisyenler: Serkan GERAY

TEKNOLOJİ BÖLÜMÜ

Teknoloji Bölüm Başkanı Uz. Seçil ERDOĞAN
Uz. Zekiye KURBAN GÖKSEL
Aysun ÖZTÜRK
Uz. Yasin ÖZDEMİR

EKONOMİ - İSTATİSTİK BÖLÜMÜ

Ekonomi İstatistik Bölüm Başkanı Uz. Filiz PEZİKOĞLU
Mine UÇAR
Uz. Mine DELİKTAŞ

HASAT SONRASI FİZYOLOJİSİ BÖLÜMÜ

Hasat Sonrası Fizyolojisi Bölüm Bşk. Doç. Dr. F. Gürsel ÇELİKEL
Uz. Tuncay ACICAN
Uz. Arzu ŞEN ASLIM
Teknisyenler: Evren TANGUT

İŞLETME VE MEKANİZASYON BÖLÜMÜ

İşletme ve Mekanizasyon Bölüm Bşk. Uz. Muammer YALÇIN
Teknisyenler: Veysel Tarkan TAN Mustafa DUMAN

ARAŞTIRMA - YAYIM KOORDİNATÖRLÜĞÜ

Araştırma - Yayım Koordinatörü Dr. M. Emin ERGUN
Uz. Filiz PEZİKOĞLU
Dr. Erol YALÇINKAYA
Mine UÇAR

Bilgi İşlem : Emel AYDIN

Sekreter : Aylin **AKSOY**

Özlük İşleri : Bakiye **VATANSEVER** Nafiye **ACICAN**

Kütüphane : Ramazan **ÇOBAN**

Tahakkuk : Şükrü **KAYA** İbrahim **OĞUZ** Mine **ÖZTEN**

Ayniyat : İskender **BAŞER** Kaan **ALKAN** Vedat **OĞUZ**

Döner Sermaye : Süfyan **OSMANOĞLU** Cumhuriyet **KARAHASAN** Candan **UZGÖR**
Meltem **KURTULAN** Nurten **YAZICI**

Sivil Savunma : Lütfi **KİL**

İdare Memuru : Servet **ÇİÇEK**

Basımevi : Cafer **BARLAS**

Santral ve Danışma: Sevtap **ATAŞ**

Laboratuar ve Büro Hizmetleri

Erkan **KADER** Osman **ÇALIŞKAN** Yıldız **ÜLKER**
Sevgi **ÖZKAN** Murat **ERDOĞAN** Muhammet **BAHADIR**

Elektrik Atölyesi

Rıdvan **IŞIK** Hüseyin **BEŞİK**

Eğitim Merkezi – Kafeterya

Yusuf **GENÇ**

Konferans Salonu

Aydın **ZAFER**

Sanat Grubu

Ramadan **DAMAR** Sinan **ÖKSÜZ** Hakkı **CAMBAZ**

Şoförler

Suat **GÜNBEYİ** Zafer **YILDIRIM** Hilmi **ŞAHİN** Mehmet **TEPE**
Hilmi **ŞAHİN** Sezgin **GÜÇLÜ**

Tamirhane

Halil **SARI** Hasan **DUMAN** Ekrem **GÜRKÜN** Mustafa **TARI**
Hüdaver **YÜRÜMEZ** Nebi **BAYIN**

Bekçiler ve Güvenlik Görevlileri

Mustafa **ÇEŞMECİ** Burhanettin **BAŞAK** Nazım **ŞÖLEN** Hikmet **ATMACA**
Muhaerrem **SERİM** Güven **ÖZDEMİR** İsa **ŞANLI** Alırıza **DEMİR**
Nevzat **CANDAN** M. Serhat **İNAL** Bahri **GÖÇEK**

Bahçe Çalışanları

Musa **SEVİM** Ercan **ARICI** Faik **AKAR** M. Zeki **GÜNEŞ**
Sadrettin **GÜNEŞ** Murat **KOPUZ** Yusuf **HAFİF** Mehmet **BAŞKURT**
Rahim **ŞENTÜRK** Halit **YOZGATLI** İsmail **GÜREL** Yunus **OKUR**
Mecit **DEMİR** Sadettin **GÜÇLÜ** Ekrem **GÜLYÜZ** Halidun **YÜZER**
Hatice **GÖLGE** Rüstem **ARDIÇ** Arzu L. **YARAR** Osman **CİNAMOĞLU**
Adem **BAL** Cavit **DEMİRTAŞ** Mehmet **BAŞKURT**

VARLIKLARI

Arazi

A tatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü 1204 dekar araziye sahiptir. Bu Arazinin 897 dekarlık kısmı araştırma ve demonstrasyonlar için, geriye kalan kısmı idari ve servis binaları, lojmanlar, yeşil alan olarak kullanılmaktadır.

Enstitü arazisi genel olarak düz ve alüviyal karakterde bir toprak yapısına sahiptir. Ortalama toprak derinliği 10 m olup, drenajı iyidir. Toprak yer yer değişmekle beraber genel olarak nötr ve hafif alkali karakterde, organik madde ve kireç içeriği yönünden fakir, alınabilir potasyum ve fosfor yönünden değişiklik göstermektedir.

Sulama kuyulardan sağlanmakta olup mevcut su kaynaklarının verimli kullanılması amacı ile araştırma ve demonstrasyon parsellerinin büyük bir kısmında damlama sulama sistemi kullanılmaktadır.

Bina ve Laboratuvar

Enstitü idari binalar, toplantı salonları, eğitim merkezi, laboratuvarlar, yetiştirme üniteleri, soğuk depolar, cam ve plastik seralar, hizmet binaları, depo ve tamirhaneler, lojmanlar ve sosyal tesisler olmak üzere, yaklaşık 18 dekar alanı kaplayan, geniş bir bina varlığına sahiptir.

Enstitüde Islah-Yetiştirme Teknikleri çalışmalarının yürütüldüğü Meyvecilik, Sebzeçilik, Süs Bitkileri, Mantarcılık, Doku Kùltürü ve Bitki Besleme Laboratuvarları yanında Bitki Hastalık ve Zararlıları, Hasat Sonrası Fizyolojisi ve Teknoloji Laboratuvarları yer almaktadır.

Cinsi	Yapı Türü	Yapım Yılı	Adet	Alan (m ²)
İdari Bina, Bölüm Binaları Toplantı Salonu	Betonarme	1964-1967	5	4172
Konferans Salonu, Kafeterya	"	1966	2	652
Atölye, Marangozhane, Isıtma Merkezi	"	1966	1	952
Ticari soğuk depo	"	1967	1	778
Mantar yetiştirme odaları	"	1983	1	662
Mantar pastörize odaları	"	1983	1	96
Mantarcılık Ünitesi	"	1984	1	900
Su deposu (köşk)	"	1928	1	64
Eğitim Merkezi	"	1976	1	752
Su deposu	Yığma Kagit	1966	1	20
Ambar (eski)	"	1950	1	500
Ambar (yeni)	"	1983	1	650
Alet Ekipman deposu	"	1950	1	160
Tamirhane	"	1950	1	650
Köşk (Müze)	" (2 kat)	1928	1	25
Depo	"	1982	1	300
Polietilen sera	Demir kons.	1993-95	3	300
Cam sera	Alüm. kons.	1970-83	1	385
Galvaniz cam sera	"	1966	1	320
Köklendirme seraları	"	1966	1	320
Virüs test serası	"	1966	2	225
Lojman (53 adet)	45 betonarme 8 kagit	1964-83	53	4845

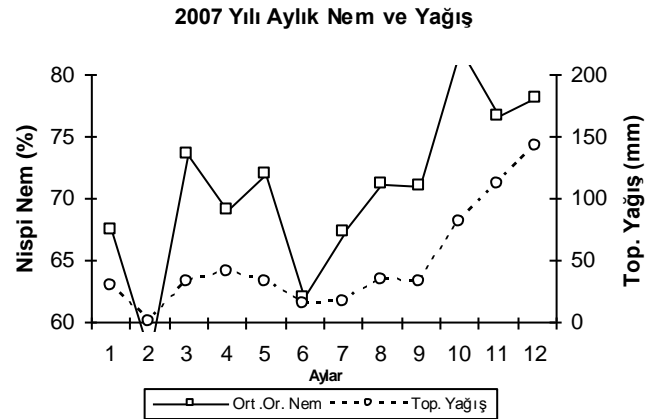
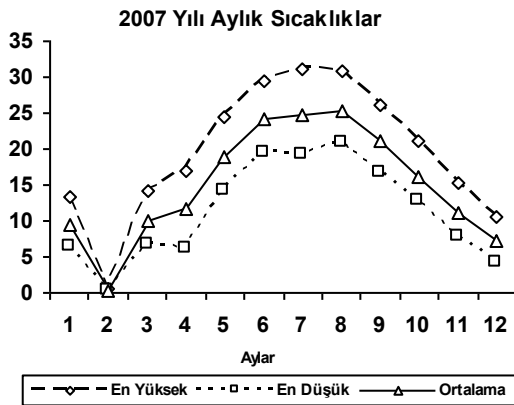
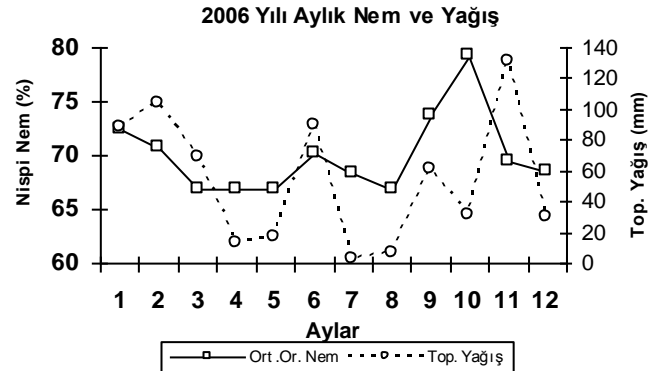
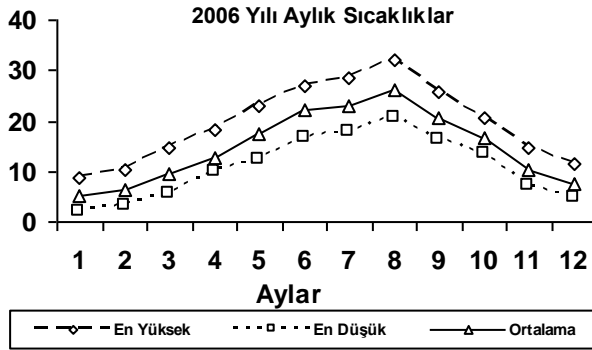
Taşıt ve Tarla Ekipmanı

Kuruluşta yürütülen araştırma - geliştirme, eğitim, yayım ve üretim çalışmalarında kullanılmak üzere, halen faal durumda, muhtelif model ve marka, 3 adet kamyon, 2 adet minibüs, 4 adet pick-up ve 4 adet binek oto mevcuttur. Ayrıca, ekim, çapa, ilaçlama gibi kültürel işlemleri yapmak üzere 9 adet muhtelif model ve tipte traktör, topraklarının işlenmesi, ot kontrolü, ilaçlanması gibi faaliyetler için kullanılan ve aman zaman yenilenen, tek ve çok kulaklı-döner kulaklı pulluk, ilaçlama ekipmanları, rotovatorler, ot biçme ekipmanları bulunmaktadır. Bu araçlara hizmet veren 1 adet atölye ve 1 adet kapalı garaj bulunmaktadır.

İKLİM VERİLERİ

Uzun yılları kapsayan meteorolojik verilere göre, yıllık ortalama sıcaklık 14.2°C olup, don olan gün sayısı 8-31 gün arasındadır. Don zararı en erken 23 Kasım, en geç 14 Nisan tarihleri arasında gerçekleşmektedir. Genel olarak kış ve ilkbahar aylarında görülen yağış miktarı ortalama 753.3 mm, yıllık oransal nem ise %75 dolayındadır.

2006 yılında ortalama sıcaklık 12.7°C, yıllık ortalama oransal nem %64.6, yıllık toplam yağış miktarı ise 635.7 mm, 2007 yılında ortalama sıcaklık 15°C, yıllık ortalama oransal nem %70.6, yıllık toplam yağış miktarı ise 234.2 mm olarak gerçekleşmiştir.

2006 YILINDA SONUÇLANAN ARAŞTIRMA PROJELERİ

Enstitüde 2006 yılında değişik disiplinlerde sonuçlandırılan 18 adet araştırma projesi ve bu projelerden elde edilen bulguların özetleri bölümlere göre verilmiştir.

ISLAH VE GENETİK BÖLÜMÜ

BAZI YERLİ VE YABANCI KAYISI ÇEŞİTLERİNİN MARMARA BÖLGESİ EKOLOJİK ŞARTLARINA ADAPTASYONU (Yayın No: 208)

Mehmet BAŞ   **Yaşar ERBİL**   **Burhan ERENOĞLU**

Çalışmanın ilk etabında Marmara Bölgesine uygun, iyi kalitede sofralık çeşitlerin belirlenmesi amacıyla daha önce Ege ve Akdeniz Bölgelerinde yapılan birçok adaptasyon denemelerinde iyi sonuç veren yerli ve yabancı çeşitler denenmiştir. Bu çeşitlerden orta mevsimde olgunlaşan Joubert Foulon ve Bebeco çeşitleri gösterdikleri iyi performans ile yöreye uygun sofralık çeşitler olarak seçilmişlerdir.

Çalışmanın ikinci etabında ise genelde geç çiçek açan kayısı çeşitleri denenmiş ve bunlardan verim ve kalite bakımından Roxana çeşidi yöre için uygun çeşit olarak seçilmiştir. Ayrıca erken çiçeklenmesine karşın erkencilik, verim ve kalite yönünden uygun olan Ninfa çeşidi de Marmara Bölgesi'nde kolayca yetiştirilebilecek çeşitler arasında yer almıştır.

DIŞ SATIMA UYGUN YENİ ERİK ÇEŞİTLERİNİN DEĞİŞİK EKOLOJİK BÖLGELERE UYUMU (Yayın No: 209)

Mehmet BAŞ   **Yaşar ERBİL**   **Burhan ERENOĞLU**   **M. Emin AKÇAY**
Halis DEMİREL   **Hakan ESKİ**   **Ö. Faruk KARAMÜRSEL**   **Teberdar ÇALIŞKAN**
Mirhan EKEN   **Mustafa BİRCAN**   **İzzet AÇAR**

Son yıllarda ıslah edilen yeni erik çeşitlerinin ülkemizin bazı yörelerine uyumu üzerine 2001-2006 yılları arasında yapılan çalışmada Yalova, Mersin, Antalya, Isparta ve Gaziantep illerinde deneme materyali olarak belirlenen 14 çeşit; Obilnaja, Black Beaut, Globe Sun, October Sun, TC Sun, Original Sun, Fortune, Queen Rosa, Angeleno, Autumn Giant, Bella di Barbiano, Larry Ann, President ve Firenze-90 kullanılmıştır.

Tüm deneme lokasyonlarındaki ağaçların yapraklarında sararma ve küçülme, gelişmede durgunluk ve nihayet ölüm görülmesi nedeniyle testleme çalışması yapılmış, bazı örneklerde fitoplazma etmenli Avrupa Sert Çekirdekliiler Sarılık Hastalığı (ESFY) tespit edilmiştir. Bu nedenle üç yıllık verim kayıtları dikkate alınarak deneme sona erdirilmiştir. Deneme sonucunda:

Yalova lokasyonu için; Obilnaja, Fortune, Angeleno ve Autumn Giant,
Mersin lokasyonu için; Obilnaja, Black Beaut, October Sun, Queen Rosa, Angeleno ve Autumn Giant,
Antalya lokasyonu için; Obilnaja, Black Beaut, ve Autumn Giant,
Isparta lokasyonu için; Obilnaja, October Sun, Original Sun, Autumn Giant ve Angeleno,
Gaziantep lokasyonu için; Obilnaja, Fortune, Angeleno, Globe Sun, Autumn Giant ve Larry Ann çeşitleri seçilmiştir.

MELEZLEME YOLU İLE ÇİLEK ISLAH UYGULAMA PROJESİ (ADAPTASYON) III (Yayın No: 210)

**Burhan ERENOĞLU
Seçil ERDOĞAN**

**Zeynep ÖZDEMİR EROĞLU
Nesrin ERGİN**

Yaşar ERBİL

2002-2005 yılları içerisinde değerlendirilmeye alınan ve çalışmanın son aşaması olan adaptasyon denemesi dört tekerrürlü, her tekerrürde 25 bitki olacak şekilde *Tesadüf Blokları Deneme Deseni'ne* göre 25.Kasım.2002 tarihinde kurulmuştur. Deneme parselinde gerekli olan gözlemler yapılarak veriler alınmıştır.

Ayrıca denemenin yürütüldüğü diğer iki kuruluşlardan da (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü ve Samsun Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü.) 2004-2005 yılı verileri alınarak gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

Yapılan çalışmalar sonucunda 92-1-1, 92-15-1, 92-18-5, 92-71-2, 92-72-2, 92-86-6 ve 92-100-9 nolu 7 adet çeşit adayı seçilmiştir.

YERLİ VE YABANCI CEVİZ ÇEŞİTLERİNİN FARKLI EKOLOJİLERE UYUMLARI ÜRETİM VE PAZARLAMA SORUNLARININ BELİRLENMESİ ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR (Yalova Dilimi-Deneme I) (Yayın No: 211)

**İsmail TOSUN
Cemil HANTAŞ**

**Ayşe FİDANCI
Füsün G.ÇELİKEL**

Filiz PEZİKOĞLU

Ülkemiz bir çok meyve türünde olduğu gibi sert kabuklu meyve türlerinde de Dünyanın önemli üretici ülkeleri arasında yer almaktadır. Dünya ceviz üretiminde 3-4. sıralarda Ülkemiz önemli ceviz üreticisi ülke konumunda olmasına rağmen dış ticaretimiz (ihracatımız) çok az miktardadır. Bunda en önemli unsur standart bir üretimin gerçekleşmemesidir. Yaklaşık 7 milyona ulaşan ağaç varlığına rağmen üretim miktarımız 100-120 bin tonlar civarındadır. Aslında ağaç varlığımız yeter düzeyde görülmese bile çoğu tohumdan olduğu için standart ürün eldesi güçleşmektedir. 1993 yılında projelendirilen bu çalışma ile 14 ü yerli 6 sı yabancı olmak üzere toplam 20 çeşidin bölgemizde (Yalova'da) gerek fenolojik gerekse pomolojik özelliklerine bakılarak bölgemiz ve benzer ekolojiler için çeşit tavsiyesi mümkün olacaktır. Bilindiği üzere ceviz veriminde çeşit özelliğinin yanı sıra gerek kültürel gereksede özellikle çevresel faktörlerin etkisi oldukça yüksek görülmektedir. Bilindiği üzere cevizde geç yapraklanma ve verim en önemli kriterlerdir. Geç yapraklanma özellikle ilkbahar geç donlarının egemen olduğu ekolojilerde büyük önem arz etmektedir.

Bu proje ile hem Yalova ve benzer ekolojiler için uygun çeşitler belirlenmeye, hemde üretim ve pazarlamadaki sorunlar irdelenmeye çalışılmıştır.

Yalova lokasyonun da yapılan gözlemlerde yerli çeşitlerimizden Şebin, Bilecik, ve Tokat-1 çeşidi gerek geç yapraklanması gerekse verimi diğer yerli çeşitlerimize oranla ön planda olduğu tespit edilmiştir. Yabancı çeşitlerden Midland, Pedro ve Hartley çeşitleri diğer yabancı çeşitlere oranla geç yapraklandıkları ve ağaç başına verim düzeylerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Çeşitleri seçerken Tartılı derecelendirme yöntemi kullanılmış olup seçime esas kriterler ticari yetiştiricilikte gerekli olan parametrelerdir. Yapılan bu çalışma sonucu Yalova ve benzer ekolojiler için seçilecek yerli ve yabancı çeşitler belirlenmiştir. Bu çalışma lokasyonlu bir çalışma olup G.Antep, K.Maraş Lokasyonlarda tamamlandığında bu yerler içinde çeşit önerilmesi kolaylaşacaktır.

MARMARA BÖLGESİ KIRMIZI SOĞANLARINDAN ÇEŞİT GELİŞTİRME (Yayın No: 216)

Gülay BEŞİRLİ

İbrahim SÖNMEZ

Yusuf İNAN

Tamer TÜRKEŞ

Bu çalışma, Marmara Bölgesinde yaygın olarak yetiştirilen kırmızı soğan populasyonundan standart bir çeşit elde etmek amacıyla 1988-2006 yılları arasında Yalova koşullarında yürütülmüştür. Çalışmada; Fenotipik Tekrarlamalı Teksel Seleksiyon Metodu kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda 1 kırmızı ve 1 beyaz renkli toplam 2 soğan hat'tı geliştirilmiştir. Kırmızı soğan hattı çeşit adayı olarak belirlenmiş ve tescil işlemleri başlatılmıştır. Çeşit adayının et ve kabuk rengi kırmızı, baş şekli geniş ters yumurta şeklindedir. Başları homojen yapılı, orta irilikte, tatlı ve sofralık tüketime uygundur.

MELEZLEME İLE SERA VE BAHÇE TİPİ YENİ GÜL ÇEŞİTLERİNİN ELDE EDİLMESİ 2- SELEKSİYON VE ADAPTASYON (Yayın No: 218)

Gürcan GÖRÜR
Fisun ÇELİKEL

Ersin AKSU
Vedat ULUĞ

Kamil GÜRSAN

İki ayrı çeşitte bulunan iki veya daha fazla karakterin tek bir çeşitte kombine edilmesi olarak tanımlanan melezleme ıslahı güllerde başarıyla uygulanan bir yöntemdir. Oluşturulan kombinasyonlardan yetiştirilen F1 gülleri arasında geniş bir varyasyon ortaya çıkmaktadır. Bu varyasyondan yararlanılarak yeni gül çeşitleri elde etmek amacıyla 1991 yılında Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsünde ıslah çalışmalarına başlanmıştır. Islah programı uyarınca 7 gül çeşidi arasında yapılan melezleme çalışmalarıyla 9 kombinasyondan 20.000 den fazla F1 gül yetiştirilmiş olup ön ve ara seleksiyon sonucu seçilen 5 adet sera (kesme gül) ve 4 adet bahçe tipi olmak üzere 9 adet çeşit adayı bu çalışmada materyal olarak kullanılmıştır. Dallas ve Osiana çeşitleri kontrol olarak alınmıştır. Deneme sera ve bahçede tesadüf blokları deneme desenine göre 3 tekerrürlü olarak kurulmuş olup parseldeki bitki sayısı 4 tür. Çiçek sap uzunluğu, petal adedi, bitki başına verim, petal rengi, gonca iriliği, kokululuk ve vazo ömrü bakımından gözlem ve ölçümler yapılmıştır. Değerlendirmede tartılı derecelendirme metodu kullanılmıştır. Denemeler sonucunda 2 adet sera (kesme gül) ve 3 adet bahçe tipi olmak üzere 5 adet gül çeşidi seçilmiştir.

YALOVA KOŞULLARINDA YERLİ VE YABANCI ELMA ÇEŞİTLERİNİN SEÇİMİ – V (Yayın No: 223)

**A. Semih YAŞASIN
Yuşa TÜRKELİ**

**Masum BURAK
Mustafa BÜYÜKYILMAZ**

M. Emin AKÇAY

Devamlılık gösteren "Yerli ve Yabancı Elma Çeşitlerinin Seçimi" projesinin bu beşinci aşamasında 18 yeni elma çeşidinden oluşan deneme bahçesi; her çeşitten 5 ağaç olmak üzere, 1996 yılında Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsünde kurulmuştur. 2000-2004 yılları arasında bu çeşitler üzerinde fenolojik gözlemler ve pomolojik ölçümler yapılarak verim değerleri alınmıştır.

Çeşitler verim, meyve iriliği, renk, verimin düzenliliği, hasat önü dökümü, erkencilik, tat (kalite) ve meyve eti sertliği yönünden, değiştirilmiş "Tartılı-Derecelendirme" yöntemi ile değerlendirilerek sonuçta erkenci grupta William's Pride; orta mevsimde olgunlaşan grupta Gala; geç olgunlaşan grupta ise Golden Smoothee, Red Chief ilk sıralarda yer almaktadır.

TÜRKİYE BADEM YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ (Yalova Dilimi-Deneme I) (Yayın No: 212)

İsmail TOSUN

M. Emin AKÇAY

A. Semih YAŞASIN

Bu çalışma 2002-2006 yılları arasında Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsünde yapılmıştır. Deneme "Tesadüf Blokları Deneme Deseni" ne göre 1997 kurulmuş, materyal olarak popüler olan yabancı çeşitlerden Ferrastar, Nonpareil, Tuono, Yaltinski, Garrigues, Piciantli, Ferragnes, Cristomorto, D.largueta kullanılmıştır. Denemede tohum anacı üzerine aşılı damlama sulama sistemi ile sulanan bir parselde 5 yıl boyunca gözlemler gerçekleştirilmiştir. Gerekli fenolojik ve pomolojik ölçümler yapılmış ve elde edilen bulgular karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Özellikle Yalova ekolojisinde ilkbahar geç don tarihi yıllar ortalaması 14 Nisana tekabül ettiği bilinmektedir. Bu nedenle bölgemizde en önemli bulgu çeşitlerin çiçeklenme dönemleri ile bu dönemlerin karşılaştırılması çeşit seçiminde önem arz etmektedir. Bilindiği üzere fenolojik ölçümlerde sadece çiçeğin farklı evreleri değil küçük çağa dönemde bu denemede dikkatle takip edilmiştir. Çünkü küçük çağa döneminde meydana gelebilecek don zararı diğer fenolojik dönemlere göre daha büyük önem arz etmektedir. Çiçeklenme döneminde meydana gelebilecek -3 ve -4°C civarında soğuk zararı eşiği söz konusu iken çağa döneminde -1°C bu eşik başlamaktadır. Bu nedenle mevcut çeşitler içerisinde en geç çiçeklenen çeşit üretici için önem arz edeceğinden bu çeşit değerlendirmede en ön planda tutulmuştur. Yine tüm çeşitlere ait ağaçlarda gövde kesit alanları üzerinden verimliliğe gidilerek çeşitlerin verim performansları karşılaştırılmıştır. Ayrıca çeşitlere ait hasat döneminde meyve numuneleri alınarak bazı kalite kriterlerine göre değerlendirilmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan tüm bu çalışmalar sonucunda her bir çeşidin çiçeklenme dönemi, verim düzeyi, meyve özellikleri ortaya konulmuştur. Elde edilen değerlendirmeler sonucunda bölge üreticisine önerilebilecek çeşitler ortaya konulmuştur. Yapılan seçim sonucunda ortaya çıkan Yaltinski, Ferrstar ve Ferragnes çeşitleri önemli bulunmuş ve bu çeşitlerin Yalova ve benzer ekolojiler için rahatlıkla tavsiye edilebileceği sonucuna varılmıştır. Ancak bilindiği üzere modern meyvecilikte anaç verimi etkileyen en önemli husus olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada kullanılan 9 çeşidin anacı tohum anacı olup elde edilen verimler ve çeşitlerin gelişme kuvveti bu anaca bağımlı olarak gelişmiştir.

TÜRKİYE FLORASINDA MEVCUT ŞAKAYIK (*Paeonia* spp.) TÜRLERİNİN TESPİTİ ISLAHI VE YETİŞTİRME TEKNİKLERİNİN BELİRLENMESİ – I (Yayın No: 228)

Erdal KAYA   Kamil GÜRSAN   Ahmet Bircan TINMAZ   Erdinç UYSAL

Yurdumuzda sadece otsu formu olan şakayık; yumru köklere sahip, farklı renklerde çiçek açan ve 1m'ye kadar boylanabilen, çok yıllık bir bitkidir. Floramızdaki mevcut potansiyelin, popülasyon tespiti yapılmış, ümitvar bireyler kültür ortamına taşınmış, adaptasyon ve yetiştirme tekniği denemeleri kurulmuştur.

Otsu şakayık üzerinde 2001 yılında başlayan çalışmalar ile Türkiye Florasından bugüne kadar 9 türe (*P. arietina*, *P. daurica*, *P. x kayaea*, *P. kesrouanensis*, *P. mascula*, *P. peregrina*, *P. tenuifolia*, *P. turcica*, *P. wittmanniana*) ait 41 popülasyon tespit edilerek kültüre alınmıştır.

Bu türlerden *P. x kayaea* doğal melez türü yeni kayıt verilmiştir. Popülasyonlardan ön seleksiyon sonucu, popülasyonu temsil eden ve sıra dışı olan ümitvar bireyler kültür ortamına taşınmıştır. Süs bitkisi olarak kullanım imkanlarını araştırmak ve geliştirmek amacıyla; bazı kriterler yönünden incelenerek seleksiyon yapılmıştır. Seçilen bireylerden çoğaltım materyali (yumru kök, tohum ve explant) alınarak, çoğaltım ve yetiştiricilik teknikleri araştırılmıştır. Bu bağlamda; tohumla üretim için, çeşitli uygulamaların ve ekim zamanının fide çıkışına etkisi incelenmiştir. Yumru kök ile üretim için dikim şekli - zamanının bitki gelişimine ve çiçek verimine etkisi tespit edilmiştir. Ayrıca doku kültürü ve aşı ile üretim yöntemleri üzerine çalışmalar yapılmıştır.

Yetiştirme teknikleri konusunda; toprak ve ekolojik istekleri doğal yayılış alanlarındaki değerler göz önünde bulundurularak tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çeşit ıslahı amacıyla; seleksiyon yanında kimyasal yolla mutasyon ve tür içi, türler arası ve alt cinsler arası melezleme yoluyla yeni çeşit adayları elde edilmeye çalışılmıştır. Diğer yandan tıbbi bitki olarak kullanım imkanlarını araştırmak ve geliştirmek amacıyla, kök fitokimyasal içeriği belirlenmiştir.

YETİŞTİRME TEKNİĞİ BÖLÜMÜ

MARMARA BÖLGESİNDE BAZI BİTKİ BESLEME UYGULAMALARININ ORGANİK MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİNDE KULLANIMI (BURSA SİYAHİ İNCİR) (Yayın No: 214)

Serap SOYERĞİN
Yaşar ERBİL

Erol YALÇINKAYA
Hasan Celal AKGÜL

Burhan ERENOĞLU

2006 yılında aşağıdaki uygulamalar yapılmıştır.

-Yeşil gübre (Bakla) + Sığır gübresi (25 kg/ağaç)

-Yeşil gübre (Bakla) + Organik NPK (7.5 kg/ağaç Biofarm, 350 gr/ağaç Agrolig, 150 g/ağaç Maxicrop)

-Yeşil gübre

-Organik NPK (7.5 kg/ağaç Biofarm, 350 gr/ağaç Agrolig, 150 g/ağaç Maxicrop)

-İnorganik NPK (Kontrol, DAP)

-Sığır gübresi (25 kg/ağaç)

Projenin yöntem bölümünde öngörüldüğü üzere toprak ve yaprak analizleri yapılmıştır. Ağaçlarda morfolojik gözlemler, meyve örneklerinde gerekli pomolojik özellikler ile bazı kalite kriterleri saptanmış, verim değerleri alınmıştır.

Bursa Siyahı İnciri organik yetiştiriciliğinde uygulanan farklı bitki besleme programları arasında, meyvenin fiziksel özellikleri ve kimyasal yapısı yönünden önemli bir farklılık saptanmamıştır. Nitekim 20°C'de raf ömürleri de bütün uygulamalarda 2-3 gün olarak belirlenmiştir. Kolay bozulabilir meyve olan incirde, 2 günde meyve kalitesi asgari pazarlanabilir sınıra yaklaşmış, 3 günden sonra çürümeler başlamıştır.

MARMARA BÖLGESİNDE BAZI BİTKİ BESLEME UYGULAMALARININ ORGANİK MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİNDE KULLANIMI (KİVİ) (Yayın No: 215)

Serap SOYERGİN

Arif ATAK

2006 yılında kivi denemesinde aşağıdaki uygulamalar yapılmıştır.

1. Bioplazma (3200 cc/da, yarısı Mayıs diğer yarısı Ağustos başında)
2. Yosun ekstraktı (2600 g/da, yarısı Mayıs diğer yarısı Ağustos başında)
3. Humik asit (800 g/omca, yarısı Mayıs diğer yarısı Ağustos başında)
4. Organik NPK (300 g/omca Biofarm ile 300 g/omca K₂SO₄, diğer uygulamalar zamanında)
5. Kontrol (150 g/omca Amonyum nitrat, ile 5 g/omca NPK+mikro elementler fertigasyon ile)

Toprak analizleri ile Mayıs ve Ağustos döneminde yaprak analizleri yapılmıştır. Meyvelerde verim ile bazı kalite kriterleri saptanmıştır. Hasat sonu depolama çalışmaları tamamlanmıştır.

Farklı uygulamaların organik kivi için verim ve bazı kalite özellikleri üzerine etkilerinin incelendiği bu çalışmada; verim artışı üzerine Biofarm + K₂SO₄ uygulaması en iyi sonucu vermiştir. Meyve ağırlığı üzerine yine aynı uygulama en iyi sonucu vermiştir. Meyve eni ve boyu üzerine uygulamalar arasında fark gözlenmemiş, organik uygulamalar kontrole yakın değerler vermiştir. Meyve kalite sınıflandırmasında 2006 yılında 1. ve 2. sınıflardaki oranların arttığı görülmüştür. Uygulamalar toprağın su tutma kapasitesi ve organik madde içeriğini başlangıca göre önemli düzeyde artırmıştır.

DOĞAL OLARAK YETİŞEN *Lactarius* sp. MANTARLARININ SAF KÜLTÜR VE TOHUMLUK MİSEL ÜRETİMLERİ (Yayın No: 217)

Halil İbrahim SOYLU

Mustafa Kemal SOYLU

Ayhan ZÜLKADİR

Serap SOYERGİN

Ayşe UÇKUN

S. Seçil ERDOĞAN

Ahmet YILMAZ

Bu çalışma, Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü laboratuvarlarında ve araştırma istasyonunda 2002 ile 2006 yılları arasında Yalova'da yürütülmüştür. Türkiye doğal yenilebilir mantar türleri çeşitliliği ve miktarı yönünden oldukça zengin bir potansiyele sahiptir. Yüksek ihraç değerine rağmen, ülkemizde henüz mantar florası konusunda bile yeterli çalışma yürütülmemiştir. Son yıllarda bazı doğa mantarları çalışmalarına rastlanmaktadır. *Lactarius* cinsine ait türler, ülkemizin farklı bölgelerindeki florasında, doğal

olarak yetişmektedir. *Lactarius* türleri, ektomikorizal mantarlardır. Bu cins içerisinde oldukça çok tür yer almaktadır. Bu türlerden üçü (*L.salmanicolor* *L.volemus* *L.deliciosus*) üzerinde yaptığımız bu çalışmada, bu türlerin saf kültür ve tohumluk misel üretimi gerçekleştirilmiştir.

Araştırmada materyal olarak *Lactarius sp.* kullanılmıştır. *L. volemus* türü Ordu, *L. salmonicolor* ve *L. deliciosus* ise Yalova florasından temin edilmiştir. *Lactarius sp.* saf kültür üretiminde besin ortamı olarak Buğday-agar, Patates dekstroz agar-maya, optimum ortam (malt-agar) kullanılmıştır.

Lactarius türlerinin saf kültür üretiminde kullanılan ortamlar ve ortamların pH'sı; misellerin gelişmeye başlama süresi, misel gelişme hızı, petripleri doldurma sürelerine etkili olmuştur. Tohumluk misel üretiminde kullanılan çeltik sapı, torf ve buğday tanesi en iyi sonucu vermiştir. *L.volemus*'un fındık konukçu çeliğine, *L.salmonicolor*'un ise çam konukçu fidanlarına inokülasyonları yapılmış ve bitkiler araziye dikilmiştir.

ÖNEMLİ PARFÜMERİ BİTKİLERİ YETİŞTİRME TEKNİKLERİ (Yayın No: 219)

Ahmet TINMAZ   Gülendım TÜMEN   H.Can BAŞER   Mine KÜRKCÜOĞLU
Ünal KARİK   Mustafa ÖZTÜRK   Doğan ARSLAN   Seçil ERDOĞAN

Proje ile bazı parfümeri ve kozmetik bitkilerinin yurtdışı menşeyli ticari çeşitlerinin adaptasyon ve agronomik özelliklerinin tespiti amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda temin edilen *Lippia citriodora* ile *Lavandula angustifolia* ve *Lavandulaxintermedia* türlerine ait bitkiler çalışma materyalini oluşturmuştur.

Bu çalışma ile uçucu yağ sektörünün ulusal ekonomimizdeki yeri incelenerek, dış ticaret açısından önemi ortaya konulmuş, sektörün sorunları belirlenerek, bu sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirilmiştir.

Çalışma iki aşamadan oluşmuştur.

1. Uçucu yağ sektörünü tanımak, bitkisel hammadde ihtiyaçlarını tespit etmek.
2. Agronomi çalışmaları: Limon otu köklendirme çalışmaları, Limon otu bitkisinin kalite özelliklerinin belirlenmesi, Limon otu bitkisinin agronomik özelliklerinin belirlenmesi ve Lavanta adaptasyon çalışmaları.

Sonuç olarak Uçucu yağ sektörünün gelişebilmesi için mevcut sorunların çözümü gereklidir. Limon otu bitkisinin bölgemiz koşullarında çok yıllık üretiminin yapılabileceği, farklı dikim mesafesi dekarda en fazla bitki bulunan (50X 30 cm) en fazla kuru yaprak verimine sahip olduğu ve Çok yıllık yetiştiricilik düşünüldüğünde biçim adedini Marmara bölgesi için 2 olarak sınırlandırarak İkinci biçimin bitkinin depo maddelerini geri kazanacak şekilde sonbaharda erken biçim yapılmasının uygun olacağı, tek yıllık yetiştiricilik düşünüldüğünde üç biçim uygulamasından en iyi yaprak verimi alınacağı gözlenmiştir. Çelik ile hormonsuz olarak fide üretimi mümkündür. Mart, Haziran, Temmuz, Ağustos ayları fide yetiştiriciliği için uygun çelik alma zamanlarıdır.

BİTKİ HASTALIK VE ZARARLILARI

MARMARA BÖLGESİ ŞEFTALİ BAHÇELERİNDE ZARARLI DOĞU MEYVEGÜVESİ (*Cydia molesta* Busck) (*Lepidoptera*: Tortricidae)'NE KARŞI BAZI BİYOPESTİSİTLERİN ETKİNLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI (Yayın No: 220)

Cemil HANTAŞ

Gürsel ÇETİN

Bu proje Marmara Bölgesi'nde şeftali bahçelerinde Doğu meyvegüvesi (*Cydia molesta* Busck)'ne karşı biyopestisit kullanarak ilaç kalıntısı bulunmayan, kaliteli ürün elde etmek amacı ile Yalova Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsüne ait şeftali üretim parsellerinde 2002-2006 yıllarında yürütülmüştür.

Doğu meyvegüvesine karşı 2002 yılında kurulan denemede *Bacillus thuringiensis* (=Bt) ve Etogrowth kullanılmıştır. Bu denemede Etogrowth'un 0,2 ml'lik dozunun %34 oranında etki gösterdiği saptanmış ve denemeden çıkarılmıştır.

Bacillus thuringiensis'in 2002 yılında 100 litre suya 100 ml'lik dozu %25, 200 ml'lik dozu %60 oranında etkili bulunmuş, 2003 yılında 300 ve 400 ml/100 l dozlarının %67 ve 74 etki gösterdiği saptanmıştır.

MARMARA BÖLGESİ'NİN BAZI İLLERİNDE SÜNE (*Eurygaster integriceps* PUT.), (HET.: SCUTELLERİDAE)'NİN KIŞLAK VE TAHIL ALANLARINDAKİ ERGİN PARAZİTOİT (DİP.: TACHİNİDAE) TÜRLERİ VE PARAZİTLENME ORANLARININ BELİRLENMESİ (Yayın No: 221)

Gürsel ÇETİN

Cemil HANTAŞ

Hububatın ana zararlısı olan Süne (*Eurygaster* spp.), Marmara Bölgesi'nde zaman zaman salgın yapmakta ve yıllardır mücadelesi yapılmaktadır. Buna karşın mücadele çalışmaları diğer bölgelerde yapılmış bilimsel verilerin ışığı altında yürütülmektedir. Sünenin yüksek popülasyon oluşturmasına engel olan doğal düşmanlardan birinin de Tachinidae'ler olduğu bilinmektedir.

Bölgede yapılan ilaçlı mücadele çalışmalarında bazı yıllar bazı alanlarda m²'de ortalama 6-8 adet kışlamış ergin saptanmasına karşın, yumurta ve nimf sörveylerinde ilaçlama için gerekli nimf yoğunluğu oluşmadığı görülmüş ve ilaçlama kapsamına alınmamıştır. Ergin parazitoitlerinin buradaki rolü ve oranının ne olduğu ve bölgedeki varlığını saptamak amacıyla bu çalışma yapılmıştır.

Kışlak belirleme çalışmaları Bursa, Kocaeli Sakarya ve Yalova illerinde sünenin yoğun olarak kışlayabileceği tahmin edilen yerlerde yapılmıştır. Sayımlar 1/4 m²'lik çerçeveler ile 40 farklı noktada 5-10 cm. toprak derinliğinde yapılmıştır.

Tahıl alanlarında ise yoğunluk sörveylerinden sonra, her ilden 1-2 ilçe, her ilçeden 3'er köy, her köyden ise 3'er tarla belirlenerek, 20 metrede bir örnek alınmak suretiyle her tarladan toplam 100'er erkek ve dişi ergin süne toplanmıştır. Toplanan örnekler iklim odasında kültüre alınmıştır.

Yapılan çalışmada 3 Tachinidae türü saptanmıştır. Bunlar *Phasia subcoleoprata* L., *Heliozeta helluo* Fabr, *Elomyia lateralis* Meig türleridir. Bölgede tahıl alanlarında süne erginlerinin Tachinidae'ler tarafından parazitlenme oranı erkek bireylerde %0-2, dişi bireylerde ise %0-3 olarak tespit edilmiştir. Kışlama alanlarında (Kocaeli) tek tür (*Heliozeta helluo* Fabr) saptanmıştır. Bu türün süne erginini parazitlenme oranı dişi bireylerde %4,87, erkek bireylerde %4,3 olarak belirlenmiştir.

MARMARA BÖLGESİNDE DOMATESLERDE VİRÜS HASTALIKLARININ VE VEKTÖRLERİNİN BELİRLENMESİ (Yayın No: 222)

Nesrin UZUNOĞULLARI Kemal DEĞİRMENÇİ

Ülkemizde ve bölgemizde geniş ekiliş alanlarına sahip olan domateslerde virüs hastalıkları oldukça önemli bir yere sahiptir. Bu çalışmada Marmara Bölgesi'nde domates alanlarında virüs hastalıklarının varlığı, bulaşma oranları ve hangi vektörlerle taşındıkları belirlenmiştir. Bursa, Bilecik, Sakarya ve Tekirdağ illeri'nden 2003 yılında 390, 2004 yılında 318 ve 2005 yılında 66 örnek toplanmış ve ToMV, TSWV, CMV, PVX ve PVY'ye karşı serolojik (DAS-ELISA) ve biyolojik yöntemlerle testlenmiştir. Alınan örnekler % 5.5 – 78.6 TSWV, % 9 – 68.7 CMV, % 1.2 – 35.3 ToMV, % 7.7 – 37.5 PVY, % 4.8 – 18.1 PVX ile enfekteli bulunmuştur. Virüs vektörleri olarak, *M. persicae*, *M. euphorbiae* ve *R. padi* saptanmıştır.

MARMARA BÖLGESİ KIRAZ BAHÇELERİNDE ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA, UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ (Yayın No: 224)

**Gürsel ÇETİN Cemil HANTAŞ Nesrin UZUNOĞULLARI Masum BURAK
Serap SOYERĞİN Fisun G. ÇELİKEL Filiz PEZİKOĞL**

Proje, kiraz bahçelerinde üretimin artırılması, kaliteli ve pestisit kalıntısı bulunmayan ürün elde edilmesi, doğal düşmanları korunması ve desteklenmesi, doğal dengenin muhafaza edilmesi, bilinçsiz pestisit kullanımını asgariye indirilmesi, bahçelerin hastalık, zararlı ve yabancıotlar yönünden düzenli olarak kontrol edilmesini sağlaması amacıyla, Bilecik, Bursa, Edirne, Kocaeli; Tekirdağ ve Yalova illerinden seçilen 20 kiraz bahçesindeki ,2039 ağaçta 2001-2005. yıllarında yürütülmüştür.

Entegre mücadelenin yürütüldüğü bahçelerde 2001-2005 yıllarında meyvelerde kurtlanma oranı sırasıyla % 0,2, % 0,1, % 0,091 % 0,14, %0,00075 iken , Kontrol bahçelerinde %13,9, % 8, %3,22, %12,2 , % 4,66 oranında olmuştur.

Geçmiş yıllarda bu konuda yapılan araştırmalardan yararlanılarak bir entegre mücadele modeli oluşturulmuştur.

Kiraz bahçelerinin ana zararlısı bölgemizde Kiraz sineği (*Rhagoletis cerasi* L.) ana hastalığı ise *Monilya (Sclerotinia laxa)* olduğundan bu zararlı ile hastalık öncelikle takip edilmiş, kültürel tedbirlere, biyolojik, biyoteknik mücadeleye öncelik verilmeye çalışılarak, seçici ilaç kullanımına dikkat edilmiştir.

Bu programın uygulamasında "Kiraz Bahçelerinde Entegre Mücadele Teknik Talimatı" esas alınmıştır.

Bitki besin maddeleri yönünden yaprak ve toprak analizleri yapılmıştır. Bilgi akışı oluşturulan entegre mücadele ağı ile sağlanmıştır. Entegre mücadele veri tabanı oluşturmak ve proje süresince verileri toplamak amacıyla anket formları hazırlanmış, bu formlar vasıtasıyla zararlı yönetimi dışındaki diğer veriler elde edilmiştir. Proje süresince 96 teknik eleman 172 çiftçi eğitilmiştir.

MARMARA BÖLGESİ'NDE ZEYTİN ENTEGRE MÜCADELE ARAŞTIRMA UYGULAMA VE EĞİTİM PROJESİ (Yayın No: 225)

Cemil HANTAŞ
Ayşe YAZLIK

Gürsel ÇETİN
Serap SOYERGİN

Nesrin UZUNOĞULLARI
Erol YALÇINKAYA

Entegre Mücadele (IPM) çalışmaları, Enstitümüz yönetiminde Bursa, Yalova ve Tekirdağ Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerinin işbirliği ile 2001-2005 yıllarında yürütülmüştür. Yapılan çalışmalar sonucunda; zararlılardan Zeytin sineği (*Bactrocera oleae* Gmel.), Zeytin güvesi (*Prays oleae* Olivier), Zeytin karakoşnili (*Saissetia oleae* Olivier), Zeytin kabuklubiti (*Parlatoria oleae* Colvee), Zeytin pamuklubiti (*Euphyllura olivina* Costa), Zeytin fidan tırtılı (*Palpita unionalis* Hb.) faydalı böceklerden *Chrysopa* sp., *Adalia bipunctata*, *Coccinella septempunctata*, *Propylaea quatuordecimpunctata*, *Adalia fasciatopunctata*, *Scymnus* sp., *Syrphus* sp., hastalıklardan Zeytin halkalı leke hastalığı (*Spilocaea oleagina* (Cast) Hughes) tespit edilmiştir. Çalışma süresince budama, yaprak ve toprak analiz sonuçlarına göre gübreleme gibi kültürel işlemler uygulanmıştır. Teknik elemanlar ile zeytin yetiştiricileri teorik ve uygulamalı kurslarla eğitilmiştir. Ana hastalık zararlılar ile diğer zararlılar saptadıktan sonra, ekonomik zarar eşiklerini geçip geçmedikleri kontrol edilmiş ve ekonomik zarar eşiğini geçenlerin mücadelesine karar verilmiştir. Mücadelede öncelikli olarak kültürel, mekanik, biyo-teknik ve biyolojik yöntemler kullanılmış, bu yöntemler yetersiz olduğu durumlarda kimyasal mücadeleye başvurulmuştur.

EKONOMİ - İSTATİSTİK BÖLÜMÜ

TÜRKİYE'DE SÜRDÜRÜLEBİLİR TARIM UYGULAMALARI VE YÖNLENDİRİLMESİ İÇİN GEREKLİ POLİTİKALARIN BELİRLENMESİ (Yayın No: 207)

Filiz PEZİKOĞLU

Araştırma, Türkiye'de sürdürülebilir tarım yaklaşımına organik tarımın cevap verip veremeyeceğinin ve nedenlerinin ortaya konulması, sürdürülebilirlik bazında hangi sistem ya da sistemlerin uygulanması gerektiğinin öngörülmesi amacıyla yürütülmüştür. Çalışmada, sürdürülebilir tarım kavramı ayrıntılarıyla incelenmiş, konuyla ilgili tüm tarım sistemlerinin analizi yapılmaya çalışılmıştır. Bu amaçla dünyada ve Türkiye'de en yaygın kabule sahip olan Organik Tarımın Türkiye'deki mevcut durumunun ortaya konulması, genişleme limitleri ile uzun ve kısa vadeli politika ihtiyaçlarının belirlenmesine çalışılmıştır. Ayrıca, diğer ilgili sistemlerin dünyadaki uygulamaları değerlendirilmiştir. Sürdürülebilirlik yaklaşımı içinde organik tarımın diğer sistemlere göre Türkiye'de uygulama alanının çok geniş olması ve sürekli artış kaydetmesi nedeniyle, organik tarım için anket çalışması yapılmıştır.

Organik tarımla ilgili veriler, organik tarımsal üretimde bulunan 163 çiftçi, 8 sertifika ve kontrol kuruluşu ile 11 adet işleyici/ihracatçı firma ile yüz yüze yapılan anket çalışmaları sonucu elde edilmiştir. Çalışmanın ana materyalini bu görüşmeler ile elde edilen veriler ve sürdürülebilir tarımla ilgili olarak dünyadaki uygulamalar, yayınlanmış materyaller oluşturmuştur.

İncelenen işletmelerde ortalama işletme büyüklüğü 94,82 da, organik alan 45,59 da olarak tespit edilmiştir. Sözleşmeli üretim oranı %71,78'dir. Üreticilerin bilgi kaynağını ağırlıklı olarak sözleşmeli firma oluşturmaktadır. İşleyici/ihracatçı firmaların ürün temin yolu ağırlıklı olarak, sözleşmeli çiftçiler ve diğer işleyici firmalar oluşturmaktadır. Firmaların organik tarımda karşılaştıkları sorunlar içinde, çiftçilerin eğitim ve bilgi düzeyinin düşük olması, üretim maliyetinin yüksek olması gibi sorunlar bulunmaktadır. Türkiye'de organik tarım, ticari bir ivme kazanmıştır. Sektörün sürükleyicisi, işleyici/ihracatçı firmalardır. Ancak, üreticiler organik tarım teknikleri konusunda yeterli bilgiye sahip değildir. Sürdürülebilir tarım için, yalnızca organik tarım değil, aynı zamanda diğer çevreye duyarlı sistem ve tekniklerin de ulusal politikalar içinde planlanması gerekmektedir.

2007 YILINDA SONUÇLANAN ARAŞTIRMA PROJELERİ

Enstitüde 2007 yılında değişik disiplinlerde sonuçlandırılan 5 adet araştırma projesi ve bu projelerden elde edilen bulguların özetleri bölümlere göre verilmiştir.

ISLAH VE GENETİK BÖLÜMÜ

BAZI SUBTROPİK MEYVE TÜRLERİNİN (İNCİR, TRABZON HURMASI, NAR) MARMARA BÖLGESİ EKOLOJİK KOŞULLARINA UYUMU (TRABZON HURMASI) (Yayın No: 229)

Nesrin AKTEPE TANGU

Erol YALÇINKAYA

Burhan ERENOĞLU

Bu çalışma bazı Trabzon Hurması çeşit/tiplerinin Marmara bölgesi iklim koşullarına uyum yeteneklerinin araştırılarak, en iyi performans gösteren çeşit / tiplerin bölge üreticisine tanıtılması, bu çeşit / tiplerle bahçe tesisine gidilmesi amacıyla 2002-2007 yılları arasında gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla; 2002 yılında 11çeşit ve 1 tip ile deneme bahçesi kurulmuştur. Çalışma boyunca Fenolojik gözlemler yapılmış, verim değerleri alınmış ve, meyve iriliği, meyve boyutları, SEKM, meyvenin derim olumunda ve yeme olumundaki kabuk ve et rengi gibi pomolojik özellikleri ve denemenin son yılında ağaç habitusu, dallanma durumu, taç genişliği ve yüksekliği gibi morfolojik özellikleri incelenmiştir. Yapılan tartılı değerlendirme sonucu aldıkları puanlara göre, Persimmon Seedless, Amankaki, Hachiya ve Fuyu çeşitleri yapılan puanlama sonunda bölge için tavsiye edilebilecek çeşitler olarak ortaya çıkmıştır. Ayrıca Mikatani Goshu çeşidi de erkenci olarak tavsiye edilebilecek kalitede bir çeşit olarak belirlenmiştir.

PATLICAN'DA *Verticillium Dahliae* Kleb'e DAYANIKLI HATLARIN GELİŞTİRİLMESİ (Yayın No: 231)

Sevinç BAŞAY

Vedat ŞENİZ

Araştırmada, ülkemiz için önemli bir yere sahip olan patlıcanda verim ve kalite düşüklüğüne yol açan *Verticillium dahliae* Kleb.'in neden olduğu *Verticillium* solgunluğuna dayanıklı veya tolerant hatların geliştirilmesi amaçlanmıştır.

2006 yılında patojenisite testi *Verticillium dahliae* dayanıklı ve tolerant hatlar ile bunların melezi F₁ ve F₂' lere uygulanmıştır. Ayrıca klasik testlemelerle *Verticillium dahliae*'e hassas ve tolerant olarak belirlenen çeşitlere ve hatta moleküler olarak bakılmıştır. *Verticillium dahliae* tolerant olan bir hat belirlenmiştir. Haploidizasyon tekniği ile elde edilmiş olan haploid bitkicikler dihaploid hale getirilerek, sera ortamına alınmış ve tohum temin edilmiştir.

MELEZLEME İLE ELDE EDİLEN SOFRALIK ÜZÜM ÇEŞİT ADAYLARININ FARKLI EKOLOJİLERDE PERFORMANSLARININ BELİRLENMESİ (Yayın No: 233)

Arif ATAK
Kemal A.KAHRAMAN

Özlem Çalkan SAĞLAM
Hayri SAĞLAM

Ayça KARAUZ
Mirhan EKEN

Ülkemizin sofralık üzüm üretimi ve ihracatında ihtiyaç duyulan ilk ve son turfanda üzüm çeşitleri ile kaliteli yeni çeşitlerin melezeleme yoluyla elde edilmesi amacıyla Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü tarafından yürütülen ıslah çalışmaları sonucunda yeni ümitvar çeşit adayları geliştirilmiştir. Bu proje ile geliştirilen bu ümitvar çeşit adaylarının farklı ekolojilerdeki performansları belirlenmiştir.

Adaptasyon aşamasında bulunan 7 ve standart çeşitlerle karşılaştırma aşamasındaki 5 ümitvar çeşit adayı çalışmada incelenmiştir. Proje çeşit adaylarının 2005 ve 2006 yıllarındaki fenolojik gözlemleri ile meyve özelliklerinin belirlenmesine yönelik gözlem ve analizleri içermektedir. Aynı çeşit adayının bölgelerin göre özellikle meyve özellikleri açısından oldukça farklılık gösterebildiği belirlenmiştir. Proje sonuçlarına göre; bölgeler için uygun olan çeşit adayları belirlenmiş olup, tescil aşamasında bunlara öncelik verilecektir. Böylece iç ve dış pazar koşullarına uygun yeni kaliteli sofralık üzüm çeşitleri ülkemiz bağıcılığına kazandırılmış olacaktır.

YETİŞTİRME TEKNİĞİ BÖLÜMÜ

MARMARA BÖLGESİNDE ORGANİK ÇİLEK YETİŞTİRİCİLİĞİ (MARMARA BÖLGESİNDE BAZI BİTKİ BESLEME UYGULAMALARININ ORGANİK MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİNDE KULLANIMI - ÇİLEK) (Yayın No: 230)

Burhan ERENOĞLU
Gülay BEŞİRLİ

Erol YALÇINKAYA
Cemil HANTAŞ

Serap SOYERGİN
Mustafa ÖZTÜRK

Erdinç UYSAL

Bu deneme 2002-2007 yılları arasında Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü "Organik Tarım Parseli"nde yürütülmüştür.

Denemede Tioga, Sweet Charlie ve Fern çeşitleri kullanılmıştır. Denemede 5 farklı uygulama kontrol ile kurulmuştur. Bunlar;

1. İnorganik NPK
2. Yeşil Gübre (YG) + Sığır Gübresi (SG)
3. Yeşil Gübre (YG) + Biofarm + Bioplazma
4. Yeşil Gübre (YG) + Sığır Gübresi (SG) + Yosun Özü
5. Yeşil Gübre (YG) + Humik Asit + Biofarm
6. Yeşil Gübre (YG)

Deneme sonunda alınan veriler incelendiğinde Uygulamalar arasında istatistiki olarak (Duncan) önemli fark olmadığı görülmüş ortalama en iyi sonuç; "Yeşil Gübre + Biofarm + Bioplazma" uygulamasından alınmıştır. Bu uygulamayı ise az bir farkla Yeşil Gübre + Humik Asit + Biofarm ve Yeşil Gübre uygulamaları takip etmiştir.

Uygulamalarda çeşitte önemli olduğu görülmüş. En iyi sonuç Fern çeşidinde alınmıştır. Bunu sırayla Tioga ve Sweet Charlie çeşidi takip etmiştir.

HASTALIK VE ZARARLILAR BÖLÜMÜ

MARMARA BÖLGESİ'NİN BAZI İLLERİNDE SÜNE YUMURTA PARAZİTOİTLERİNİN ALTERNATİF KONUKÇULARI VE BU KONUKÇULARIN BULUNDUĞU BİTKİLERİN BELİRLENMESİ (Yayın No: 232)

Gürsel ÇETİN

Cemil HANTAŞ

Erhan KOÇAK

Hububatın ana zararlısı olan Süne (*Eurygaster* spp.), Marmara Bölgesi'nde zaman zaman salgın yapmaktadır. Buna karşın mücadele çalışmaları diğer bölgelerde yapılmış bilimsel verilerle yürütülmektedir. Sünenin doğal düşmanlarının başında yumurta parazitoidleri gelmektedir. Projenin amacı, yumurta parazitoidlerinin (*Scelionidae*) Marmara Bölgesi (Bursa, Bilecik, Kocaeli, Sakarya ve Yalova)'ndeki türlerini, kışlama yerlerini, alternatif konukçularını (*Pentatomidae*), alternatif konukçuların buldukları bitkileri, alternatif konukçu ve süne yumurtalarındaki (tahıl alanlarında) parazitlenme oranlarının belirlemesidir. Çalışmalar 2004 -2006 yıllarında 5 ilin 3'er ilçesinden seçilen 3'er köyünün farklı 3 yönündeki 3'er ünitelerde Nisan-Eylül aylarında 2-3 hafta aralıklarla yürütülmüştür

Süne örnekleri atrapla veya elle toplanmıştır. Pentatomidlerin yoğunluğu her ilde yılda bir kez bitkilere 100'er atrap sallanarak belirlenmiştir.

Parazitli yumurta paketleri buldukları bitkilerden elle toplanmış bulunduğu bitki aksamı ile cam tüplere alınmıştır. İlave olarak tel kafeslerde (50x50x150cm) ve laboraturda kültüre alınarak elde edilen yumurta paketlerinin de doğada parazitlenmeleri sağlanmıştır.

Çalışma süresince hububat tarlalarındaki süne yumurtalarında *Scelionidae* familyasından 4, yabancı otlarda bulunan alternatif konukçu (*Pentatomidae*) yumurtalarında ise 6 parazitoid tür tespit edilmiştir.. Bölge genelinde bu türlerin bulunma oranları, hububat tarlalarında, *Trissolcus semistriatus* %55., *Telenomus. chloropus* %32, *T. simoni* %9, *T. grandis* %4 yabancı otlarda ise *T. festiva* %58,7, *T. semistriatus* %16,5, *T. djadetschko* %14,17'sini , *T. grandis* %5,9 , *T. chloropus* %3,55 *Ooencyrtus* sp %1,18 dir.

Yabancı otlardan toplanan türlerin %98,82'ni *Scelionidae* familyası türleri, %1,18'ni ise *Encyrtidae* familyası türleri oluşturmuştur. Süne yumurta parazitoidlerinin alternatif konukçuları olan 13 Pentatomid tür (*A. acuminata*, *C. mediterraneus*, *C. purpureipennis*, *C. varia*, *D. baccarum*, *E. blandum*, *E. oleraceum*, *E. ornatum*, *E. ventrale*, *G. lineatum*, *H. strictus*, *H. vernalis* , *N. viridula*). belirlenmiştir. Bu türler içerisinde en yoğun ve yaygın türler *E. ornatum* ve *G. lineatum*'dur.

Alternatif *Pentatomidae* türlerin bulunduğu bitkiler *S. vulgaris*, *Centaurea* sp., *C. draba*, *S. Arvensis*, *R. raphanistrum*, *C. maculatum*, *Cardemine* sp, *Adonis*.sp, *Onopardum* sp. *M. alba*, *T. orientalis*, *Triticum* spp. dir.

Parazitoidlerin hububat alanlarının yakınında bulunan ağaçlardan elma ve kayısı dallarında kışı geçirdikleri, funda ve erguvan gibi bölgede ilkbaharda erken çiçek açan bitkiler de de polen ile beslendikleri belirlenmiştir.

2007 YILINDA DEVAM EDEN ARAŞTIRMA PROJELERİ

2006 – 2007 yılları içinde sonuçlandırılan çalışmalar dışında, önceki yıllarda yürütülmeye başlanmış ve 2007 yılı itibariyle devam eden 34 adet araştırma çalışması bölümlere göre aşağıda verilmiştir.

ISLAH VE GENETİK BÖLÜMÜ

MELEZLEME VE MUTASYON ISLAHI YOLU İLE KENDİNE VERİMLİ VE İHRACATA UYGUN KİRAZ ÇEŞİTLERİNİN ELDE EDİLMESİ

M. BAŞ

A. FİDANCI

S. ÖZYİĞİT

0900 Ziraat kiraz çeşidine olan ilgi özellikle son yıllarda uluslararası pazarlarda giderek artmakta ve hemen hemen aynı olgunluk döneminde rakibi olmayan bir çeşit olarak görülmektedir. Ancak bu çeşit kendine uyumsuz olup verimi düşüktür. Bu çalışma ile bir yandan 0900 Ziraatın kendine verimli çeşitlerle melezlenmesiyle kendine verimli ve kaliteli çeşit elde edilmesi hedeflenirken, öte yandan yine 0900 Ziraat çeşidinde mutasyon ıslahı ile tomurcuk mutasyonu oluşturarak "Compact" çeşit elde edilmesine çalışılmaktadır.

Melezleme çalışmalarında ebeveyn olarak 0900 Ziraat çeşidi ile kendine verimli olan Stella ve Sweetheart çeşitleri kullanılmaktadır. Yapılan melezlemelerle elde edilen 483 adet melez bitkinin araziye dikimi yapılmıştır. Bu bitkilerden çok azı henüz meyve göstermiştir. Melezleme çalışmalarına devam edilmektedir.

Mutasyon ıslahı ile verimli, kaliteli ve büyüme kuvveti kontrol altına alınabilecek formlar elde etmek için 0900 Ziraat çeşidinin farklı dozlarda ışınlanan tomurcukları yabani kiraz anaçlarına aşılansarak fidanlar elde edilmiştir. Şu an arazide dikili olarak 375 adet mutant fert bulunmaktadır. Bu ağaçların fenolojik ve pomolojik verileri kayıt edilmektedir.

MELEZLEME YOLU İLE YENİ ZEYTİN ÇEŞİTLERİNİN ELDE EDİLMESİ

E. YALÇINKAYA

N. AKTEPE TANGU

C. HANTAŞ

Melezleme yolu ile zeytin elde edilmesi projesinin ilk aşaması olan melezleme aşaması 1990–1998 yılları arasında gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı yerli ve yabancı zeytin çeşitleri arasında yapılan melezlemeler sonucu Gemlik zeytinine göre verimli, iri, et oranı yüksek, daha az periyodizite gösteren, erken ve homojen olgunlaşan çeşitler geliştirmektir. Melezlemeler sonunda elde edilen meyvelerin çekirdeklerinin çimlendirilmesiyle F1 bitkileri elde edilmiştir. Yapılan ön seleksiyonlar sonucunda amaca uymayan bitkiler elimine edilmiş, ıslah amacına uyan 2018 melez bitki ile bir gözlem bahçesi tesis edilmiştir. Gözlem bahçesine dikilen F1 bitkilerinin bakım işlemleri düzenli yapılmaktadır. 2002 yılında ilk meyve, 2003 yılında 13, 2004 yılında 92, 2005 yılında 142, 2006 yılında 112,

2007 yılında 327, toplam 393 tipten meyve alınmıştır. F1 bitkilerine ait meyvelerde pomolojik analizler yapılmıştır.

YERLİ VE YABANCI KIRAZ ÇEŞİTLERİNİN SEÇİMİ

M. E. AKÇAY
E. YALÇINKAYA

M. BURAK
F. G. ÇELİKEL

M. BAŞ

Kiraz ılıman iklim meyve türleri içerisinde meyvelerini en erken olgunlaştıran türlerden birisidir. Bundan dolayı özellikle kaliteli kirazda gerek üretim ve gerekse pazarlama yönünden herhangi bir olumsuzluk söz konusu değildir. Üretim yanında, son yıllarda “Türk Kiraz”ına olan talebin artmasıyla beraber ihracat miktarları da giderek artmaktadır. Şu anda ülkemizde ve Dünyada beğeni ile tüketilen ana çeşidimiz 0900-Ziraat çeşididir.

Kirazlarda kalite, verim ve karlılığı büyük ölçüde meyve özellikleri belirler. Meyve özelliklerinden de renk, sertlik, irilik, tat ve çatlamaya dayanıklılık anlaşılmaktadır. Ayrıca çeşidin kendine verimli olması da aranan en üstün özelliklerdendir.

Bu çalışma ile dünyada değişik ülkelerde geliştirilen bazı kiraz çeşitlerinin değişik ekolojilerde denemesi ve yukarıda sıralanan kriterler bakımından üstün özellik gösteren ve halihazırda üretimi yapılan çeşitlere göre en iyi olanlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Her çeşitten 5'er ağaç olacak şekilde kuş kirazına aşılınmış fidanlarla Yalova, Eğirdir ve Kahramanmaraş'ta denemeler kurulmuş olup, çeşitlerin verim ve kalite durumları belirlenmektedir.

TÜRKİYE KLONAL ELMA VE ARMUT ANAÇLARININ GELİŞTİRİLMESİ

M. E. AKÇAY
A. S. YAŞASIN
B. ALBAYRAK
Ö. BOZBEK
Ş. ÖZONGUN

H. VURGUN
A. FİDANCI
A. DOĞAN
A. Y. GÖKÇE
M. PEKTAŞ

A. KARAKUŞ
C. HANTAŞ
M. ALBAYRAK
R. ASLANTAŞ
A. BAYAV

M. BAŞ
Z. UÇKUN
G. GENCER
G. ÖZTÜRK
E. ATAY

Türkiye elma ve armut türlerinin anavatanları durumundadır. Çok geniş alanlara yayılmış olması nedeniyle Türkiye'de 2.5 milyon ton elma üretimi ve 360.000 ton armut üretimi gerçekleştirilmektedir. Bu üretim miktarlarına göre Türkiye dünya elma üretiminde 4. sırada, armut üretiminde ise 9. sırada yer almaktadır. Ülkemizde meyve üretiminin yaklaşık %22'sini yumuşak çekirdekli meyveler oluşturmakta ve bu oran içinde de elma ile armut türlerin payı çok büyüktür.

Bu iki türün önemli üreticisi ülke konumunda olmamıza rağmen halen kurulu bahçelerin çoğu çöğür anaçlar üzerindedir. Çöğür anaçlarla kurulan bahçelerde özellikle büyük taç hacmine sahip ağaçlar meydana gelmekte ve tüm kültürel işlemler zorlukla yapılabilmektedir. Ayrıca bu bahçelerde heterojen bir gelişmenin meydana gelmesi de diğer bir olumsuzluktur. Belirtilen bu olumsuzlukların bir bölümü yetiştiricilikte klon anaçların kullanımı ile minimum düzeye inmektedir. Fakat kullanıma sunulan klon anaçlarının da bazı istenmeyen özellikleri bulunmaktadır.

Biz bu araştırma ile henüz üretime kazandırılmamış, Türkiye'nin doğasında bulunan elma- armut tür, çeşit veya tiplerinin klonal anaçlık özelliği gösterebilenlerin ortaya çıkarılarak ülke yetiştiricisinin hizmetine sunulmasına çalışılacaktır.

ELMA GENETİK KAYNAKLARININ KARALEKE (*Venturia inequalis*) HASTALIĞINA DAYANIKLILIK DURUMLARININ BELİRLENMESİ

A. DOĞAN

M. E. AKÇAY

Z. POLAT

H. TEZCAN

Ülkemiz, birçok meyve türü ve çeşidi bakımından oldukça zengin ve dünyada gen merkezi durumundadır. Elma yetiştiriciliğinde verim, kalite ve maliyeti etkileyen en önemli unsurlardan biri hastalıklardır. Bunlar içinde de gerek ülkemizdeki yaygınlığı ve gerekse yapılan mücadele masrafları düşünüldüğünde Karaleke hastalığı ön plana çıkmaktadır. Elma karaleke hastalığının mücadelesinde kültürel ve kimyasal mücadele yöntemleri kullanılmaktadır. Özellikle tahmin - uyarı sistemine göre yapılan mücadele programlarında dahi iklim şartlarına bağlı olarak ilaçlama sayısı 7-8'i bulmakta, tahmin-uyarı sisteminin kullanılmadığı alanlarda ise bu sayı daha da artmaktadır. Yerli çeşitlerimizin kaybolmalarını önlemek ve onları ıslah programlarında kullanmak için Enstitümüz tarafından yürütülmekte olan "Elma Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi Projesi " kapsamında Enstitümüzde 213 yerli çeşitten oluşan elma genetik kaynakları bahçesi kurulmuş ve çeşitlerin UPOV kriterlerine göre karakterizasyonları yapılmaktadır. Bu çalışma ile, genetik kaynakları bahçesinde yer alan 213 yerli çeşit ve/veya tiplerin karaleke (*Venturia inequalis*) hastalığına dayanıklılık durumları arazi gözlemleri ile belirlenmeye çalışılacaktır.

Projenin mevcut 'Elma Genetik Kaynakları Parselinde' yürütülmesi sakıncalı olacağından yeni parsel oluşturma çalışmalarına başlanmıştır. Bu amaçla 2005 yılı Ağustos ayında aşılama yapılmış bunlardan tutan 155 tip 2006 yılı Aralık ayında yeni parsel dikilmişlerdir. Dikilen bu tiplerden kuruyanlar ile kalan tiplerin aşılama 2007 Ağustos ayında yapılmıştır.

YERLİ VE YABANCI ELMA ÇEŞİTLERİNİN SEÇİMİ - VI

A. DOĞAN

M. E. AKÇAY

Elma yetiştiriciliği ülkemizin hemen hemen her bölgesinde yapılmaktadır. Türkiye'de meyve üretiminin %22'sini yumuşak çekirdekli meyve türleri; Yumuşak çekirdekli meyve türleri içerisinde ise meyve üretiminin %79'unu elma oluşturmaktadır. Meyve üretiminde yıllar içerisinde büyük artışlar kaydedilmiştir. Ancak, çeşit sayısı fazla sayıda olup, ihracata uygun "standart" çeşitlerin üretimi istenen düzeyde değildir. Dolayısıyla, ticari değeri yüksek, kaliteli ve verimli standart elma çeşitlerinin belirlenmesi gerekmektedir.

Bu çalışma ile değişik ülkelerde popüler olan ve üretimi yapılan çeşitlerle Türkiye'de tesbit edilen; ticari değeri yüksek kaliteli, verimli yazlık, güzlük ve kışlık elma çeşitleri belirlenerek, üreticiye ulaştırılmaktadır.

Projenin 6. diliminde MM106 üzerine aşılı 10 çeşit bulunmaktadır. 2007 yılında proje faaliyet takvimine göre fenolojik gözlemler ile pomolojik ve teknolojik analizler yapılmıştır. Proje bahçesinde gerekli kültürel işlemler yapılmıştır.

YERLİ VE YABANCI CEVİZ ÇEŞİTLERİNİN FARKLI EKOLOJİLERE UYUMLARI ÜRETİM VE PAZARLAMA SORUNLARININ BELİRLENMESİ ÜZERİNE ARAŞTIRMALAR

**İ. TOSUN
C. HANTAŞ**

**A. FİDANCI
F. G.ÇELİKEL**

F. PEZİKOĞLU

Ülkemiz Yaklaşık 120 bin ton üretim ile Dünyanın önemli üretici ülkelerinden birisi konumundadır. Takribi 7 milyon civarındaki ağaç varlığı mevcut olup bunun büyük kısmı Tohumdan Yetiştirilmiş durumdadır. Bu nedenle standart üretim gerçekleştirilememektedir. Kapama bahçelerin oluşturulmasında karşılaşılan en büyük sorun “Hangi Çeşidin Hangi Bölgeye” önerileceği konusudur. Bu konuda ciddi bilgi eksikliği mevcuttur. Bu projemizin çıkış noktası olmuştur. Projemiz 1993 yılında hayata geçirilmiş ve “*Yerli Ve Yabancı Ceviz Çeşitlerinin Farklı Ekolojilere Uyumluluğu Üretim ve Pazarlama Sorunlarının Belirlenmesi Üzerine Araştırmalar*” ismi ile 2006 yılına kadar süregelmiştir.

Materyal : 14’ü yerli ve 6’sı yabancı olmak üzere 20 çeşit ve; her çeşidin 5’er adet Ağacı denememizin materyal kısmını oluşturmaktadır. Denemede kullanılan çeşitler; *77-H-1, Şebın, Bilecik, Tokat-1, Yalova-1, Yalova-3, Yalova-4, Şen-1, Şen-2, Kaplan-86, C-440, KR-1, KR-2, KR-3, Payne, Pedro, Hartley, Champion, Midland, Serr* çeşitleridir.

Metot: Deneme I.kapsamındaki 20 çeşidin her yıl fenolojileri ile bu çeşitlerin pomolojik özelliklerinin belirlenmesi özellikle verim düzeylerinin tespiti ile performanslarının ölçülmesi gerçekleştirilmektedir. Deneme “*Tesadüf Blokları Deneme Deseni*” ne göre oluşturulmuştur. 8m.X 8m. dikim aralık mesafesi ile dikilmiştir. Deneme bahçesi Damlama sulama ile sulanmaktadır.

Bulgular: 1993-2006 yılları arasında yapılan Fenolojik gözlemlerde en erken yapraklanma Serr ve 77-H-1 çeşitlerinde tespit edilirken en geç yapraklanma tarihine Pedro ve Bilecik çeşitlerinde tespit edilmiştir. Diğer çeşitlerde ise yapraklanma bu 2 çeşit arasında gerçekleşmiştir. Pomolojik özelliklere bakıldığında ağaç başına verim değeri bakımından en yüksek değer Midland, Pedro ve Hartley çeşitlerinde tespit edilmiştir. Yapılan tartılı derecelendirme sonucunda en yüksek puanı alan Midland, Pedro, ve Hartley çeşitleri olmuştur. Elde edilen bulgular ışığında; Yalova ve Benzer ekolojiler için, geç çiçek açan, verimli, yan dallarda Meyve verme özelliği iyi olan Midland, Pedro, Hartley gibi çeşitlerin yanısıra Şebın ,Bilecik, Tokat-1 gibi çeşitler seçilmiş olup üreticilere tavsiye etmek mümkün olabilecektir.

TÜRKİYE BADEM YETİŞTİRİCİLİĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ

İ. TOSUN

M. E. AKÇAY

Ülkemiz önemli meyve türlerinin yetiştirilmesine olanak sağlayan bir ekolojiye sahiptir. Bu türlerden biriside Badem dir. Özellikle marjinal arazilerin ağaçlandırılmasında, meyvesinin

Pazar değerinin yüksek olmasında, Kireç değeri yüksek olan arazilerde kapama bahçelerin kurulmasında bu tür son yıllarda ön plana çıkmaya başlamıştır. Ancak bilindiği üzere badem soğuklama ihtiyaı düşük olan meyve türlerinde birisidir. Bu nedenle çeşitler arasında da çiçeklenme farklılıkları bulunmaktadır. Bu nedenle hangi çeşit hangi bölgeye önerilmesi konusu büyük önem arz etmektedir. Bu ihtiyaçtan yola çıkılarak projelendirilen bu çalışmada Marmara bölgesi başta olmak üzere çeşitlerin bölgesel performansları tespit edilmeye çalışılmıştır. Projenin Yalova dilimi denememizde I. kısmını oluşturmaktadır.

Materyal: 1997 tesisi olan tohum anacı üzerine aşılı Toplam 9 eşit (*Ferrastar, Nonpareil, Tuono, Yaltinsky, Garrigues, Piciantly, Ferragnes, Cristomorto, D.largueta*) eşitleri denememizin materyali oluşturmaktadır. Deneme Bahçesi 1997 yılında kurulmuştur. 6m. X 6m. Dikim Aralık mesafesi ile bahçe tesis edilmiştir.

Metot: 6m x 6m. Dikim Aralık mesafesi ile kurulmuştur. Tesadüf Blokları Deneme Deseni kullanılmıştır. Bulgular; 2002-2006 yılları arasında yapılan fenolojik gözlemlerde en erken tam ieklenme Desmoya largueta çeşidinde rastlanırken en geç tam ieklenme Yaltinski, Ferrastar ve Ferragnes eşitlerinde tespit edilmiştir. Pomolojik özelliklerden ağaç başına verim incelendiğinde en yüksek verim değerine Garrigues eşidinde rastlanırken daha sonra sırası ile Ferragnes, Ferrastar, ve Yaltinski eşidinde tespit edilmiştir. Yapılan tartılı derecelendirme sonucunda; Yalova ve Benzer Ekolojilerde, Geç iek açan Yaltinsky, Ferrastar, Ferragnes, eşitleri seçilmiş olup üreticilere önerilebilir. Yalova ve benzer ekolojilerde ancak çok geç çiçeklenen çeşitlerle ticari kapama bahçelerin kurulması önem arz etmektedir.

BAZI SUBTROPİK MEYVE TÜRLERİNİN (İNCİR, TRABZON HURMASI, NAR) MARMARA BÖLGESİ EKOLOJİK KOşULLARINA UYUMU

**N. AKTEPE TANGU
Z. ÖZDEMİR EROğLU**

**E. YALÇINKAYA
S.S. ERDOğAN**

**B. ERENOğLU
N. KALECİ**

Bu alışma son yıllarda giderek artan bir talep gösteren İncir (*Ficus carica*), Trabzon hurması (*Diospyros kaki*) ve Nar (*Punica granatum*) türlerine ait çeşit ve tiplerin Marmara bölgesi iklim koşullarına uyum yeteneklerinin araştırılarak, en iyi performans gösteren çeşit ve tiplerin bölge üreticisine tanıtılması, bu çeşitlerle bahçe tesisine gidilmesi amacıyla yürütülmüştür. Bu amaçla; 8 İncir eşidi, 17 nar çeşit ve tipi, 12 Trabzon Hurması çeşit ve tipinden oluşan deneme bahçeleri kurulmuştur.

2005 yılı itibariyle projenin İncirle ilgili bölümü sonuçlanmış olup, Bursa Siyahı, Yediveren ve Gklop eşitleri bölgede en iyi performans gösteren çeşitler olarak seçilmişlerdir.

Projenin Nar ile ilgili bölümü de sonuçlanmış ancak verimler düşük seyrettiğinden birkaç yıl daha gözlendikten sonra üreticiye çeşit tavsiyesinde bulunulacaktır.

Trabzon hurması ile ilgili bölümü de 2007 yılı verimleri ile sonuçlandırılmıştır. Çalışma sonunda yapılan değerlendirme sonunda Persimmon Seedless, Amankaki, Hachiya ve Fuyu eşitleri iyi performans gösteren çeşitler olmuşlardır. Ayrıca Mikatani Goshu eşidi de erkenci bir çeşit olarak tavsiye edilebilecek durumdadır.

MEYVE GENETİK KAYNAKLARI MUHAFAZA VE DEĞERLENDİRME ARAŞTIRMA PROJESİ

S. ÖZYİĞİT
N. A. TANGU

M. E. AKÇAY
Z. Ö. EROĞLU

B. ERENOĞLU
A. FİDANCI

M. BAŞ
A. DOĞAN

İ. TOSUN
A. GÜN

Ülkemiz çok zengin genetik çeşitliliğe sahiptir. Bu proje ile Türkiye’de yayılış gösteren ve daha önce yapılan sörvey çalışmalarında toplanan yabani, yöresel veya gelişmiş elma, armut, kiraz, ceviz, kestane, üzüksü meyveler, kızılıık , sofralık zeytin çeşit ve tiplerinin muhafazası, değerlendirilmesi ve ıslah çalışmalarına baz materyal temini sağlanmış olacaktır.

1. Elma Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: 2006 yılı vejetasyon döneminde yapılan toplama çalışmalarında Bursa, Balıkesir ve Çanakkale yörelerinden alınan 4 çeşit elmaya ait fidanlar parseldeki yerlerine dikilmiştir. Ayrıca İznik Elmalı yöresinden 2 elma tipi çoğaltma amacıyla aşılantmıştır. Mevcut çeşitlerde karakterizasyon çalışmalarına devam edilmiştir.

2. Kiraz Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: 2005 yılında tesis edilen kiraz genetik kaynakları parselinde eksik bitkisi olan çeşit ve tiplerin ve Gilli çeşidinin aşılama çalışmaları yapılmıştır. Bahçede 157 kiraz çeşit ve tipi yer almaktadır.

3. Armut Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: 2006 vejetasyon döneminde yapılan toplama programlarında İncir, Turşu, Küre ve Kış armudu tiplerinden aşı kalemi alınarak çoğaltılan tiplere ait fidanlar parseldeki yerlerine dikilmiştir. 2007 toplama programında Trieste çeşidinden aşı kalemi alınarak çoğaltmaya alınmıştır.

4. Ceviz Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: 2007 yılı içerisinde Yalova-1, Yalova-3, KR-1, KR-2, Franguetta, Altınova-1 çeşitlerinin çeşit özellik belgeleri düzenlenmiştir. Konya Bölgesinden Seleksiyon sonucu seçilen 6 tip aşılantmıştır. Denizliden selekte edilen 2 tip deneme parseline dikilmiştir.

5. Kestane Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: 2007 yılı içerisinde mevcut çeşitlerin bulunduğu parselde bakım ve koruma çalışmaları yoğun bir şekilde gerçekleştirilmiştir.

6. Şeftali Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: 17 Bayramiç tüysüzü nektarin tipinden aşılantmaları yapıldı. Zonguldak’tan getirilen 1 nektarin, 2 şeftali, Yalova’dan 1 şeftali tipinin ve Bursa’dan 1 şeftali tipinin aşılantmaları yapıldı. Eski genetik kaynakları parselinin yenilenme çalışmaları devam ediyor.

7. Sofralık Zeytin Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: Gözlem ve bakım işleri devam etmektedir. Gemlik klonlarından G-20/1 ve G-20/7 tiplerinin çeşit özellik belgeleri hazırlandı 2008 yılında tescile sunulacaktır.

8. Kızılıık Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: 2005 yılında dikimleri yapılarak oluşturulan kızılıık genetik kaynakları parselinde 34 tip mevcuttur. Bu tiplerde 77-04 ve 77-05’in TTSM’den alınan çeşit özellik belgeleri hazırlanmıştır. Yıllık bakımları düzenli olarak yapılmaktadır.

9. Üzüksü Meyveler Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: 4 Böğürtlen çeşidi, 1 Ahududu çeşit ve tipleri bahçeye ilave edilmiştir.

10. Hünnap Genetik Kaynakları Muhafaza ve Değerlendirmesi: Hünnap genetik kaynakları parselindeki eksik olan bitkiler tamamlanmıştır. Ancak M02 nolu tip Manisa’ya gidilemediğinden getirilememiştir. 2008 yılı toplama programında eksik tip alınacaktır. Bahçenin kültürel bakım işlemleri aksatılmadan yapılmaktadır.

Bu proje ile kaybolma tehlikesi ile karşı karşıya bulunan yerli genetik kaynaklarımızın korunmaya alınması sağlanacaktır. Ayrıca elde edilen bulgular yardımıyla bu çeşitlerimizin bazı üstün özellikleri ortaya çıkarılarak ileride yapılacak olan ıslah veya yetiştirme tekniği çalışmalarında baz materyal olarak kullanılacaktır.

GÜNEY MARMARADA BURSA SİYAHİ İNCİR ÜRETİMİNİN GELİŞTİRİLMESİ-2

E. YALÇINKAYA
B. ERENOĞLU

N. AKTEPE TANGU
H. KOCATAŞ

Projenin birinci dilimi 2006 yılında tamamlanmış olup Çalışmanın sonunda toplam sekiz klon seçilmiştir. Birinci aşamada seçilen 8 klondan alınan çelikler köklendirilerek Yalova ve Erbeyli'de ikinci aşama için deneme parselleri oluşturulmuştur. Bahçelerin düzenli bakımları devam etmektedir. Yeterli miktarda meyve alındığında pomolojik analizlere başlanacaktır.

SANAYİYE YÖNELİK F₁ ÇEŞİT GELİŞTİRMEDE KULLANILMAK ÜZERE DOMATES GEN HAVUZUNUN GENİŞLETİLMESİ

İ. SÖNMEZ

G. BEŞİRLİ

Bu proje ile sanayi domatesinde özel sektörün F1 hibrit çeşit geliştirmesinde kullanabileceği yarı yol materyallerinin geliştirebilmesi için gerekli sanayi domatesi gen havuzunun oluşturulması ve genotiplerin karakterizasyonunun yapılması hedeflenmektedir.

Marmara Bölgesi hem üretim hem de işleme tesislerinin (salça, ketçap, kurutma, dondurulmuş gıda v.s.) yoğun olarak bulunması nedeniyle sanayi domatesi bakımından önemli bir yere sahiptir. Bu sektörde salça firmaları genelde sözleşmeli üretim yapmakta ve kendi fidelerini yetiştirerek üreticiye vermektedir. Kullanılan çeşitlere bakıldığında, günümüzde bir çoğunun F1 çeşitler olduğu görülmektedir. Türkiye'de açık alanda yetiştirilen sanayi domatesinde F1 çeşitlerin kullanılması bu konuda da dışa bağımlılığı ortaya çıkarmakta ve döviz kayıplarına neden olmaktadır.

Bu dönemde 97 hatta yaklaşık 3500 bitkide ölçüm ve gözlemler yapılmıştır. 35 hat 2 kez, 22 hat 1 kez kendilenmiştir. Değişik kaynaklardan elde edilen tohumlar toplanmaya devam etmektedir.

F₁ HİBRİT DOLMA BİBER ISLAHI

S. BAŞAY

N. UZUNOĞULLARI

Projede hedefimiz, kalitatif ve kantitatif özellikler bakımından standart çeşitlerden daha üstün verimli, dolma yapımına uygun büyüklükte tatlı, ince kabuklu, meyve eti ince, TMV, PVY, CMV'ye dayanıklı veya tolerant, sebze tohumu üreten firmalara verilmek üzere F1 hibrit çeşit geliştirmesinde kullanabileceği yarı yol materyallerinin geliştirebilmesidir. 2007 yılında Özel Kombinasyon testi için 8 hatta ait tohumların ekimi ve fidelerin dikimi yapılmıştır ve karşılıklı melezleme işlemleri yapılmıştır. Kendileme işlemleri yapılmıştır. Virüs testlemeleri yapılmıştır.

LAVANTA TÜRLERİNDE ADAPTASYON ÇALIŞMALARI

A. B. TINMAZ

Proje ile halen üretimi göller bölgesinde yapılan lavanta bitkisinin kültürünü geliştirmek ve dünya uçucu yağ pazarında en fazla yer bulan ticari Lavanta çeşitlerinin ülkemiz ekolojisinde adaptasyon kabiliyetini belirlemek amaçlanmıştır.

Yapılacak çalışma ile *Lavandula angustifolia* ve *Lavandulaxintermedia*' nın farklı ticari varyetelerinin Marmara ve Göller bölgesinde verim ve kalite özellikleri araştırılacaktır. Bölgelere uygun ticari çeşitler ile üretim yapılması sağlanacaktır.

On ticari çeşit ile (sayı değişebilir) Isparta Eğridir Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü ve Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsünde eş zamanlı adaptasyon denemesi oluşturulacaktır. Deneme Tesadüf bloklarında deneme desenine göre 3 tekerrürlü olarak planlanacaktır ve 5 yıl süre ile yürütülecektir (2007-2011).

TÜRKİYE FLORASINDA MEVCUT ŞAKAYIK (*Paeonia Spp.*) TÜRLERİNİN TESPİTİ, SELEKSİYONU VE YETİŞTİRME TEKNİKLERİNİN BELİRLENMESİ (II)

E. KAYA
E. UYSAL

A. B. TINMAZ
A. FİDANCI

K. ERKEN
N. ÖZHATAY

S. ERKEN
B. ŞENER

Araştırmanın I. Diliminde Türkiye Florasındaki mevcut potansiyel tespit edilmiş; kültüre alma işlemleri ve yetiştirme teknikleri büyük ölçüde tamamlanmıştır.

Yetiştirme teknikleri konusunda çalışmaların devam ettiği ancak ıslah çalışmalarına ağırlık verilen II. Dilimde; seleksiyon yanında kimyasal yolla mutasyon ıslahı yapılmakta, bunun yanı sıra tür içi, türler arası ve alt cinsler arası melezleme yoluyla yeni çeşit adayları elde edilmeye çalışılmaktadır.

Diğer yandan tıbbi bitki olarak kullanım imkanlarını araştırmak ve geliştirmek amacıyla, kök fitokimyasal içeriği belirlenmektedir.

Araştırma sonucunda; şakayık gen kaynaklarının muhafazası, estetik görünümü ve zengin kimyasal içeriği ile süs bitkilerine ve tıbbi-aromatik bitkilere, yeni tür ve çeşitler kazandırılmış olacaktır.

BAZI DOĞAL BİTKİLERİN KÜLTÜRE ALINMASI, YENİ TÜR VE ÇEŞİTLERİN SÜS BİTKİLERİ SEKTÖRÜNE KAZANDIRILMASI -I (TÜBİTAK 105G068 NOLU)

E. KAYA
M. ASLAY

K. ERKEN
Y. İ. SARAÇ

E. ARI
U. RASTGELDİ

A. ULUN
A. KESİCİ

1. Ticari değeri olan türlerin ülkemiz florasından sökülerek ihraç edilmesi yerine, kültür çeşitleriyle süs bitkileri pazarında yer alınacaktır.

2. Seçilen türlerin floradaki mevcut potansiyeli belirlenecek ve populasyon tespitine yardımcı olacaktır.
  3. Çalışılan türlerde en kapsamlı toplama gerçekleştirilmiş, türler muhafaza altına alınmış, ve süs bitkileri seleksiyon kriterlerine göre özellikleri belirlenmiş olacaktır.
  4. Proje kapsamındaki türlerin DNA izolasyonları yapılmış, Fitokimyasal içerikleri ve Kromozom sayıları belirlenmiş olacaktır.
  5. Halihazırda ihracata konu olan doğal bitkilerin üretim ve yetiştirme teknikleri geliştirilerek üretimden ihracat imkanları artırılacak
  6. Önümüzdeki üç yıl içerisinde (başta Sıklamen olmak üzere) doğadan sökümün yasaklanması kararı alınmıştır. Bu durumdan oluşabilecek pazarı kaybetme ihtimali ortadan kalkmış olacaktır.
  7. Ülkemizde ve yurtdışında, tüketici artık tükettiği nesnenin özelliklerini bilmek istiyor. Bütün özellikleri bilinen bitki tür ve çeşitlerinin pazar imkanları artacaktır.
  8. Gen kaynaklarının ve biyolojik çeşitliliğimizin muhafazasına katkı sağlanmış olacaktır.
  9. Bu yollarla milli ekonomiye katkı sağlanacaktır.
- Ayrıca gelecekte yapılacak ıslah çalışmaları için pek çok materyal sağlanmış olacaktır.

YETİŞTİRME TEKNİĞİ BÖLÜMÜ

MARMARA BÖLGESİNDE ORGANİK ÇİLEK YETİŞTİRİCİLİĞİ (MARMARA BÖLGESİNDE BAZI BİTKİ BESLEME UYGULAMALARININ ORGANİK MEYVE YETİŞTİRİCİLİĞİNDE KULLANIMI - ÇİLEK)

Burhan ERENOĞLU
Gülay BEŞİRLİ

Erol YALÇINKAYA
Cemil HANTAŞ

Serap SOYERGİN
Mustafa ÖZTÜRK

Erdinç UYSAL

2004 yılında kurulan bu deneme Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü "Organik Tarım Parseli"nde yürütülmektedir.

Denemede Tioga, Sweet Charlie ve Fern çeşitleri kullanılmıştır. Denemede 5 farklı uygulama kontrol ile kurulmuştur. Bunlar;

1. İnorganik NPK
2. Yeşil Gübre (YG) + Sığır Gübresi (SG)
3. Yeşil Gübre (YG) + Biofarm + Bioplazma
4. Yeşil Gübre (YG) + Sığır Gübresi (SG) + Yosun Özü
5. Yeşil Gübre (YG) + Humik Asit + Biofarm
6. Yeşil Gübre (YG)

Alınan veriler değerlendirilerek 2007 yılında sonuç raporu hazırlanacaktır.

BAZI ŞEFTALİ ÇÖĞÜR ANAÇLARININ VERİM, GELİŞME VE MEYVE KALİTESİ ÜZERİNE ETKİLERİ

M. BAŞ

İ. GÜR

Z. ÖZDEMİR EROĞLU

A. ÖZTÜRK

Bu proje, daha önce fidanlık aşamasında değerlendirilen ve birçoğu kloroza toleranslı olarak belirlenen şeftali çöğür anaç tiplerinin verim, gelişme ve meyve kalitesi üzerine etkilerinin belirlenmesi ve uzun yıllar bahçe şartlarındaki davranışlarının takip edilmesi amacıyla geliştirilmiştir. Deneme Yalova ve Isparta-Eğirdir lokasyonlarında yürütülmektedir. Çalışmada kullanılan tipler Bursa ilinden seçilen ve anaç olarak ümitvar görülen ÇY-5, Har-8, Söğüt-6, Ort-2, GB-1, GB-37 çöğür anaç tiplerinden oluşmaktadır. Denemede kontrol amacıyla standart anaçlardan GF-305 ve Nemaguard, çeşit olarak da Redhaven şeftali ile Fantasia nektarin çeşitleri kullanılmaktadır.

YOĞUN KIRAZ YETİŞTİRİCİLİĞİ İÇİN KLONAL ANAÇLARIN KULLANILMASI DENEMESİ

M. E. AKÇAY

M. BURAK

E. YALÇINKAYA

Türkiye Dünya kiraz üretiminde ilk sıralarda yer aldığı gibi, meyve kalitesi bakımından da hemen hemen ilk sırada yer almaktadır. Çünkü, Türkiye’de kiraz üretim bölgelerinin ekolojisi kiraz yetiştirmek için son derece elverişlidir. Ancak, günümüzde üretim kuruluşları ve yetiştirici bahçelerinde kullanılan kiraz anaçları tohumdan üretilmiş anaçlar olup, geç yaşlarda verime yatar ve yeknesak ağaçlar meydana getirmezler. Standart diye anılan kuş kirazı veya mahalep olarak bilinen anaçlar aynı zamanda yüksek boylu ağaçlar meydana getirdiklerinden, daha geniş dikim aralıklarıyla dikilirler. Bunun sonucu olarak da, birim alana daha az sayıda ağaç kullanılır ve tam verim yıllarında ağaç başına verim yüksek olsa bile, birim alana düşen verim oldukça düşüktür. Öte yandan, budama, ilaçlama ve özellikle hasat işlemleri zorlaşır ve maliyet önemli derecede artar. Vegetatif olarak üretilen, tohumdan yetişen ağaçlara göre daha bodur geliştiği iddia edilen bazı klonal kiraz anaçlarını, verim ve kaliteyi arttırarak maliyetleri düşürerek kiraz yetiştiriciliğini modernleştirmede etkili olup olmadıklarını belirlemek amacıyla bu çalışma ele alınmıştır.

Çalışmada, Mahalep SL 64, Weiroot 158, Gisel A5, MaXMa 14 ile Tabel(Edabriz), F- 12/1 klonal anaçları ile kuş kirazı tohum anacı üzerine 0900 Ziraat çeşidi aşılantısı ve Yalova, Eğirdir, Kahramanmaraş ile Çanakkale’de denemeler kurulmuştur. Denemede tozlayıcı çeşitler olarak Bigarreau Gaucher ile Stark’s Gold çeşitleri kullanılmaktadır.

BAZI KLONAL MEYVE ANAÇ VE ÇEŞİTLERİNİN *In vitro*’da HIZLI ÇOĞALTILMA TEKNİKLERİNİN BELİRLENMESİ (III. AŞAMA): KESTANE KLON ANAÇLARI; MARİGOULE CA 15, MARAVAL CA 74 (*Cestanea sativa* x *Cestanea cerenata*)

A. FİDANCI

İ. TOSUN

Bu çalışma 2005–2008 yılları arasında Enstitü doku kültürü laboratuvarında yürütülmüştür. Kestane; hem tohumla hem de çelikle ve aşı ile üretimi zor olan odunsu türlerden biridir.

Bu çalışmanın amacı iki kestane kloan anacını *in vitro* şartlarda üretmektir. Bunun için üç farklı eksplant tipi (meristem, sürgün ucu 4–6 mm ve üzerinde bir göz bulunan 10–15 mm uzunluğundaki sürgünler) üç farklı ortamda (MS(1962), WPM ve DKW(1984)) kültüre alınmıştır. Bu eksplant tiplerinden üzerinde bir göz bulunan nodal segmenler, meristem ve sürgün ucundan daha iyi sonuç vermiştir.

Çoğalma aşamasında mikro sürgünler her dört haftada bir taze ortama aktarılmıştır.

Kültür oluşturma aşamasında kararma ve bulaşma iki önemli ana problem olarak tespit edilmiştir. Bu problemler eksplantların ölmesine sebep olmuştur. Denemede çoğalma aşamasında en önemli problem vitrifikasyon olmuş fakat anaçlarda farklı oranlarda tespit edilmiştir.

GÜNEY DOĞU MARMARA BÖLGESİNDE YETİŞTİRİLEN BODUR VE YARI BODUR ANAÇLI GRANNY SMİTH ELMA ÇEŞİDİNİN BESLENME DURUMUNUN BELİRLENMESİ

B. ALBAYRAK

Bu çalışma Güney Doğu Marmara Bölgesinde yetiştirilen bodur ve yarı bodur anaçlı G.Smith elma çeşidi bahçe topraklarının verimlilik durumlarını ve beslenme sorunlarını belirleyebilmek amacıyla yürütülmüştür. Bu amaçla, Bursa, Yalova ve Sakarya'dan 18 adet bodur, 10 adet yarı bodur anaçlı bahçe seçilmiştir. Bu bahçelerden iki farklı derinlikten toprak (0-30, 30-60 cm) ve iki yıl yaprak örnekleri alınmıştır. Ayrıca bu bahçelerin işletme yapılarını ve üreticilerin gübreleme alışkanlıklarını belirlemek amacıyla bir anket yapılmış ve çalışma planlanan şekilde yürütülmüştür. Bunun yanı sıra 2006 yılında ön çalışma amacıyla bir sörvey yapılmış, gerekli analizler yapılarak değerleri alınmıştır. Böylece elde iki yıllık veriler mevcut olup proje gereği 2008 yılında yapılması planlanan sörveye gerek kalmamıştır.

FARKLI DİKİM ARALIKLARININ LİMONOTU (*Lippia citriodora* L.) BİTKİSİNDE HERBA VE UÇUCU YAĞ VERİMİ İLE UÇUCU YAĞIN KALİTE ÖZELLİKLERİNE ETKİSİ

Ü. KARİK

Limonotu (*Lippia citriodora* L.) Verbenaceae familyasına ait bir bitki olup bu familya Dünyada 175 cins ve 2300 tür ile temsil edilmekte ve genellikle subtropik ve tropik alanlarda dağılım göstermektedir. Lippia cinsine ait 35 kadar tür bulunmaktadır. Bunlar içerisinde *Lippia graveolens* uçucu yağında karvakrol içermesi nedeniyle Meksika da baharat olarak kullanılmakta ve Meksika Kekiği olarak bilinmektedir. Limonotu nun Kökeni Güney Amerika olup Peru ve Şili de doğal olarak yetişmektedir. Sıcak ve ılıman iklim bitkisi olan limonotu 3m. ye kadar boylanabilen çalı görünümünde bir bitkidir ve Hindistan, Güney Afrika ve Akdeniz Ülkelerinde kültürü yapılmaktadır.

Limonotu Dünyada lemon verbena, Ülkemizde hakiki melisa adı ile bilinmekte olup Marmara ve Akdeniz bölgelerinde park ve bahçe tanziminde süs bitkisi olarak kullanılmaktadır. Aynı zamanda limon aromalı olan yaprakları aktarlarda satılmakta,

bitkisel çay ve uçucu yağ sanayinde değerlendirilmektedir. Dünya ticaretinde kullanılan kısmı drog yapraklarıdır.

Çalışmayla, farklı dikim aralıklarına göre limonotunda drog herba ve uçucu yağ verimi ile uçucu yağın kalitesi belirlenmektedir. Çalışma ile limonotunun bölgemiz için herba ve uçucu yağ verimi açısından en uygun dikim aralığı belirlenmekte ve yapılan uygulamaların uçucu yağın kalitesine etkisi incelenmektedir.

DOĞAL OLARAK YETİŞEN *Lactarius* sp. MANTARLARININ SAF KÜLTÜR VE TOHUMLUK MİSEL ÜRETİMLERİ

**H. İ. SOYLU
S. SOYERGIN**

**D. DURSUNOĞLU
S.S. ERDOĞAN**

**A. ZÜLKADİR
A. UÇKUN**

Projenin amacı; Doğal olarak yetişen ve halkın severek tükettiği *L. volemus*, *L.salmonicolor*, *L.deliciosus* türlerinin bilinçsiz olarak uzun yıllardan beri toplanmasından dolayı azalan popülasyonunu yeniden artırmak ve bu türlerin kültürel olarak kapalı tesislerde üretilesi konusunda yapılacak olan araştırmalara başlangıç teşkil etmektir.

Şimdiye kadar yapılan çalışmalarda *L.volemus*, *L. salmonicolor* türlerinde saf kültür ve tohumluk misel elde edilmiştir. *L. volemus* miselleri fındık fidanları köklerine aşılansarak, 2005 yılında araziye dikilmiştir. *L.salmonicolor* miselleri de çam fidanları köklerine aşılansmış olup, 2006 yılında araziye dikimleri yapılmıştır. Yalova florasından toplanan *L. deliciosus* mantar türünün 2006 yılında saf kültür ve tohumluk miseli elde edilmiştir.

Her üç türünde saf kültür ve tohumluk miselleri elde edilmiştir. *L. volemus* pH 4 dışındaki ortamlarda gelişme göstermezken, *L.salmonicolor* ve *L. deliciosus* pH 5, 6 ve 7'de misel gelişmesi göstermiştir. *L.volemus* tohumluk misel üretiminde torf ve çeltik sapında gelişme göstermiştir. *L.salmonicolor* türünde ise misel gelişmesi gerek saf kültürde ve gerekse tohumluk misel için kullanılan ve olumlu cevap veren materyallerde yavaş olmuştur. *L.deliciosus* türü ise pH 5,6,7 ve tüm ortamlarda hızlı bir gelişme göstermiştir. Tohumluk misel üretiminde de çeltik sapı ve buğday tanesinde oldukça iyi gelişmiştir.

L. volemus fındık konukçu bitkisine, *L. salmonicolor* ise çam konukçu bitkisine inoküle edilerek araziye dikilmiştir.

GIDA TEKNOLOJİSİ BÖLÜMÜ

ELMA GENETİK KAYNAKLARINDAKİ YEREL ÇEŞİTLERİN TOPLAM FENOLİK VE FLAVANOİD MİKTARININ BELİRLENMESİ

S. S. ERDOĞAN

Z. GÖKSEL

A. ÖZTÜRK

M. E. AKÇAY

Yıllardır Türkiye'de yetişen elma çeşitlerinin çoğunluğunu oluşturan Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü elma gen kaynakları bahçesinde bulunan Yaz Elması (2484), Yaz Elması (2384) Yaz Elması (2482), Arpa Elması, Amasya (Uludağ), Amasya 38, Amasya 41, Amasya 9, Amasya 21, Amasya 22, Amasya 23, Amasya 9, Amasya 40, Amasya 50, Amasya 20, Amasya 532, Amasya 351, Beyaz Elma, Ferik,

Karanfil, Bey Elması, Kış Elması, Reçel Elması, Şah Elması, Gelin Elması, Şeker Elması, Tatlı Elma, Sarı Elma, Göbek, Söğüt Elma, Susuz Elma, Mektep Elması, Altınok Elması, Demir(2562), Demir(2486), Demir(2514), Rize Demir, Sandık, Petek(2577), Kırmızı Elma, Oltu Elması, Elma(2582), Cıncık, Mahsusa Elması, Elma(2523), Haşhaş Elması, Petevrek Elması, Tavşanbaşı, Tatlı Elma(2492), Paşa Elması, Kırmızı Elma(2552), Laz Elması, Hüryemez, Kadir-Hatice(2602), Güztavşanbaşı, Kalkandelen, Karasakı, Daldabir, Niğde İngiliz, Daldatek, Batum, Sarıgöbek, Candır, Karpuz, Portakal, Gürcü, Kavun, Cidagut, Sinap, Şeker, Gümüşhane, Gemlik-2, Gemlik-3, Yenişehir, Tokat-1, Tokat-2, Tokat-3, Tokat-4, Yaz Elması-A, Mayhoş Tavşanbaşı, Ankara Güzeli, Yaz Elması-42, Kaba Elma, Yaylapınarı, Mayhoş Yıldızkırın, Hanım Teni, Yıldızkırın, Karapınar Elması, Tatlı Tavşanbaşı, Daldabir-42 ve Hünkar elma olarak üzere 91 yerli, Granny Smith ve Starks Spur Golden Delicious, yabancı çeşitleri incelenecektir.

Her sene farklı çeşitler alınarak, toplam fenolik ve flavanoidleri miktarları tespit edilecek, fenolik bileşen miktarı yüksek bulunan çeşitlerin fenolik asit ve flavanoidleri kompozisyonları HPLC'de belirlenecektir. Fenolik bileşenlerin elmanın tat ve aromasını da geliştirdiği yapılan çalışmalarda belirtilmiştir. Yapılacak çalışma ile yeni geliştirilecek elma çeşitlerinin tat ve aromalarının da artırılması mümkün olabilecektir. İslah çalışmalarında fenolik asit ve flavanoid miktarı yüksek olan çeşitlerin melezleme çalışmalarında ebeveyn olarak kullanılması ile elma çeşitlerinin sağlığa faydalı nitelik taşıyan elmalar olarak tanıtımı ve yayımı mümkün olabilecektir. Çalışmalar sonucu kardiyovasküler ve kanser üzerinde etkisi kanıtlanmış elmanın, kendi yerli çeşitlerimizde bu faydalı bileşenleri ne kadar ihtiva ettiği tespit edilecektir. Fenolik bileşen miktarları yüksek olan çeşitlerin ebeveynleri ıslah çalışmalarında seleksiyon kriteri olarak alınacaktır. Elma ıslah çalışmalarında sağlığa yararlı bileşenlerin bulunuyor olması göz ardı edilmekte böylelikle bu bileşenlerin seviyesi gün geçtikçe azalmaktadır.

ELMA POSASI TOZUNUN ANTIOKSİDAN AKTİVİTESİ İLE FENOLİK BİLEŞENLERİNİN BELİRLENMESİ VE UNLU MAMULLERDE KULLANIM OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI

S. S. ERDOĞAN

Meyve suyu işleme sanayinde işleme sırasında meyveye bağlı olarak posa miktarı %30-50 arasında değişmektedir. Bu ürünleri 2 gruba ayırabiliriz: Birincisi, işlem öncesi ayrılan bitkinin kökleri, sapı ve gövdesidir. İkinci grup ise işleme sonrası ayrılan tohum, pulp, posa ve kabuklardır. Birinci grupta ayrılan atıklar genelde biogaz, kompost, hayvan yemi ve gübrelemede kullanılır. İkinci grupta ayrılan atıklar ise gıda sanayinin farklı kollarında ve eczacılıkta olmak üzere geniş bir uygulama alanı vardır. Bu ürünler: Pektin, doğal tatlandırıcılar, antioksidanlar, esansiyel yağlar, diyet lifidir.

Yapacağımız çalışma ile gıda sanayinde farklı ürünlere katkı olarak işlenebilecek olan elma suyu sanayinin atığı olan posa kurutulmuş toz haline getirilecektir. Bu amaçla Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü elma bahçesinden yerli elma çeşitlerinden Starks Spur Golden Delicious, Starks Crimson Delicious ve sanayiden alınan elma posası ile çalışma yürütülecektir. Elma parçalayıcıdan geçirildikten sonra presten geçirilerek posa elde edilecek. Posa hava akımlı kurutma fırınında ve dondurularak kurutulmuş toz haline getirilecektir. Taze meyvede (etli kısım, kabuk), posada ve posa tozunda; antioksidan aktivitesi ve fenolik bileşenler, indirgen ve toplam şeker, pektin,

toplam bakteri sayımı ve patulin analizleri yapılacaktır. Posadan elde edilen toz değişik oranlarda unlu gıdalara eklenerek unlu mamuller sektöründe kullanım imkanları araştırılacaktır.

BAZI ÜZÜM ÇEŞİTLERİ İLE ÇEŞİT ADAYLARININ KABUK, PULP VE ÇEKİRDEK FLAVONOİD PROFİLİNİN BELİRLENMESİ

**Z. KURBAN
Y. YILMAZ**

**S. S. ERDOĞAN
A. ATAK**

**A. ÖZTÜRK
C. ÖZER**

Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü ve Tekirdağ bağcılık Araştırma Enstitüsünde melezleme ıslahı yolu ile ülkemiz bağcılığına kazandırılacak yeni ümitvar melez çeşitler ve bölgede yaygın yada yayılmakta olan renkli çeşitler projede materyal olarak kullanılmaktadır. Özellikle fenolik madde içerikleri yüksek olan çeşitlere pazarda talep giderek artması, sadece tarımda değil, tıp alanında da bu içeriğe sahip tarımsal ürünler üzerinde yoğun araştırmalar yapılmasına neden olmaktadır. Çalışmada bölgedeki mevcut sofralık çeşitlerin bu değerlerini ortaya koymak amaçlanmıştır. İncelenen tescilli çeşitler ile tescile aday ümitvarlar 26/D-3 , BX2-149, FX1-1, BX1-166, KXP-10, 95/3, 91/3, 85/1, 86/1, 130/1, 53/1, 83/1, *Trakya ilkeren, Tekirdağ Çekirdeksizi, 2B/56, Uslu, Yalova Misketi, İsabella, Alfons, Bilecik İri Karası, Hamburg Misketi*'dir.

Bu çalışma ile mevcut ıslah çalışması sonucunda elde edilen ve edilecek olan Ümitvar çeşit adaylarının (çekirdek, kabuk, pulp) antioksidan aktiviteleri, fenolik asit ve flavonoid miktarı belirlenmeye çalışılmaktadır. Böylece farklı üzüm çeşitlerinin kimyasal kompozisyonu (flavonoidler) açısından farklılıkların ortaya koyması bağlamında gıda bilimi açısından da önemli sonuçlar elde edilmesi amaçlanmaktadır. Bu anlamda üzümlerin flavonoid profili belirlenecek ve çalışmamız sonucunda özellikle sofralık olarak bu bileşenler açısından zengin çıkacak olan çeşit adaylarının öncelikle doğal antioksidan olarak sanayinde değerlendirilmesi düşünülmektedir.

HASTALIK VE ZARARLILAR BÖLÜMÜ

ÇOK YILLIK BAZI YABANCI OTLARIN KONTROLÜNDE ALLELOPATİDEN YARARLANMA OLANAKLARININ BELİRLENMESİ

A. YAZLIK

M. RUŞEN

Herbisitlerin yabancı otlar üzerinde oluşturdukları dayanıklılık, çevre ve insan sağlığına etkileri düşünüldüğünde yabancı ot mücadelesi için alternatif yolların araştırılması ve uygulamaya aktarılması önem taşımaktadır. Bu alternatif yollardan biride allelopatidir.

Bir bitki türünün salgıladığı kimyasallar ile çevresindeki diğer bir türün çimlenme, gelişme ve farklılaşması üzerindeki etkisine allelopati, bitkilerin salgıladıkları bu kimyasallara da allelokimyasal denmektedir.

Bu proje'de amaç, kontrolü düşünülen; *Convolvulus arvensis* L. (tarla sarmaşığı), *Cynodon dactylon* (L.) Pers. (köpek dişi ayrığı), ve *Cyperus rotundus* L. (topalak) bitkilerinin

gelişimine karşı; ceviz (*Juglans nigra* L.), ökalıptus (*Eucalyptus camaldulensis* Dehn.), oğul otu (*Melissa officinalis* L.) ve şeytan elması (*Datura stramonium* L.) bitkilerinin etkinliğini belirlemektir.

MARMARA BÖLGESİ'NDEKİ YUMUŞAK ÇEKİRDEKLİ MEYVE ÜRETİM ALANLARINDA BAZI VİRÜS HASTALIKLARININ SAPTANMASI

N. UZUNOĞULLARI H. İLBAĞI

Çalışma, Marmara Bölgesinde meyve üretim alanlarındaki *Apple cholortic leaf spot virus* (ACLSV), *Apple mosaic virus* (ApMV) ve *Apple stem grooving virus*'lerinin (ASGV) varlığının belirlenmesi ve özellikle de ayvadaki virüslerin saptanması açısından önem taşımaktadır. Aynı zamanda Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü bahçesindeki gen kaynaklarının ve aşı materyali temin edilecek damızlık parsellerinin ele alınan virüs hastalıkları açısından durumunun tespit edilmesine olanak sağlayacaktır.

ÜLKESEL CANAVAR OTU (*Orobanche* spp.) PROJESİ

M. RUŞEN A. YAZLIK

Marmara Bölgesi Patates, Domates (sera ve açık alan), Ayçiçeği Alanlarında Görülen Canavar Otu Türlerini ve Bu Türlerin Yaygınlık ve Yoğunlukları ile Mücadelesine Yönelik Doğal Düşmanları Belirlenecektir.

HASAT SONRASI FİZYOLOJİSİ BÖLÜMÜ

DEVECİ ARMUT ÇEŞİDİNDE MUHAFAZA PERİYODU SÜRESİNCE; 1-MCP UYGULAMASI, ALPHA FARNESENE ENZİM AKTİVİTESİ, ETİLEN ÜRETİMİ VE YÜZEYSEL YANIKLIĞIN GELİŞİMİ ARASINDAKİ İLİŞKİLER

A. ŞEN ASLIM

Armut üretim miktarları ve üretim alanları incelendiğinde ülkemiz rakamsal olarak önemli bir üretici görünümünde olmakla birlikte uluslararası piyasalarda talep edilen miktar ve kaliteye uygun çeşitlerin olmaması nedeniyle aynı başarıyı üretilen ürünlerin pazarlanması bakımından yakalayamamaktadır.

Bununla birlikte; uygun hasat zamanının ve özellikle çeşitlerin hasat sonrası fizyolojik özelliklerinin yeterince bilinmemesi ve çağdaş teknolojinin gerektirdiği şekilde uygulanamaması sonucu soğuk zincir boyunca çeşitli nedenlere dayanan bozulmalar büyük kayıplar meydana getirmekte ve üretimin yaklaşık % 25-30 unu kullanmadan alıp götürmektedir.

Fungal kökenli çürümelere yanında armutlara özgü fizyolojik bozuklukların da önemli derecede rol oynadığı bu kayıplar ülkemiz armut üretimini dolaylı olarak olumsuz bir şekilde etkilemektedir.

Ülkemizde Deveci armut çeşidi ile yapılan çalışmalar çok sınırlı kalmıştır. Meyvenin hasat safhasındaki fizyolojik ve kimyasal özelliklerinin hasat sonrası sürekliliğini sağlamak böylece pazar ve tüketici tarafından istenen yüksek kalite özelliklerinin kaybını engellemek veya en düşük bir düzeye indirmek, depolama süresince meyvelerde görülen yüzeysel yanıklığın; KA ve 1-MCP (1-Methylcyclopropene) (etilen inhibitörü) uygulamasıyla kontrol edilebilmesi ve depolama periyodu boyunca sözü edilen bu uygulamalarla birlikte; alpha farnesene enzim aktivitesi ile etilen üretimi, pektin esteraz aktivitesi ile meyve eti sertliği ve fenolik madde ile kabuk yanıklığı arasındaki ilişkilerin ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

EKONOMİ - İSTATİSTİK BÖLÜMÜ

F1 HİBRİT SEBZE ÇEŞİT GELİŞTİRME VE KAMU - ÖZEL SEKTÖR İŞBİRLİĞİ PROJESİNİN ETKİ DEĞERLEMESİ

**M. E. ERGÜN
B. DEMİRTAŞ**

**F. PEZİKOĞLU
S. MUTLU**

**M. ÖZTÜRK
A. YULAFÇI**

**M. UÇAR
S. ERKAL**

B. SAYIN

F1 hibrit sebze çeşit geliştirme ve kamu-özel sektör işbirliği projesi Ocak-2004 tarihinde uygulamaya konulmuştur. Projeye yaklaşık 4 trilyon TL kaynak ayrılmış ve Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından desteklenmiştir. Söz konusu proje ile F1 sebze çeşitlerinin geliştirilmesi amacıyla, Bakanlık araştırma kuruluşları, üniversiteler ve özel sektör tohum üreticisi kuruluşların bir araya getirilmesi düşünülmüş, geliştirilecek işbirliği çerçevesinde, yeni F1 sebze çeşitlerinin hızla geliştirilmesi ve böylece yaklaşık 80 milyon dolara ulaşan tohum ithalatının azaltılması, yerli çeşitlerin Dünya pazarlarında yer alması amaçlanmıştır. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Üniversitelerin ilgili fakültelerinin sahip olduğu altyapı, ve araştırmacı teknik personelin bilgi ve deneyimlerinden yararlanılarak biyotik ve abiyotik stres koşullarına dayanıklı çeşit geliştirilmesi Ana Projenin temel amacını oluşturmuş, bu amaçla hangi konularda nelerin yapılacağı belirlenmiş ve çalışmalara başlanmıştır.

F1 sebze çeşit geliştirme çalışmalarının Domates, Biber, Hıyar, Patlıcan, Kavun, Yazlık Kabak, Karpuz, Lahana türlerinde öncelikle ele alınması düşünülmüştür.

Ele alınan bu proje ile, Ana projede detayları verilen konuların gerçekleştirilmesi için ayrılan kaynakların kullanımı ile Araştırmacı kuruluşların altyapı ve eleman nitelikleri üzerindeki etkileri, kamu-özel sektör işbirliği imkanlarının oluşumu ve sürdürülebilirliği, elde edilen çeşitlerin üreticiye aktarılmasına olanak sağlayacak üretici tercihlerinin belirlenmesi, Ana Projede yer alan türlerde geliştirilecek F1 sebze çeşitlerinin üretici koşullarındaki performansları ve buna bağlı olarak çeşitlerin işletmelerdeki sosyo-ekonomik yapıda yaratacağı etkiler saptanmaya çalışılacaktır. Bu çeşitlerin yaygınlaşma ve kullanım durumlarına göre ülke ekonomisine katkıları belirlenecektir.

TÜRKİYE'DE MANTAR YETİŞTİRİCİLİĞİ KONUSUNDA YAPILAN AR-GE ÇALIŞMALARININ ETKİ DEĞERLEMESİ

M. E. ERGUN   F. PEZİKOĞLU   M. DELİKTAŞ   M. K. SOYLU

Ar-Ge çalışmaları, ulusal yatırım proje ve planları içerisinde yer almaktadır. Projelerin desteklenmesi ve yürütülmesi sırasında farklı kaynaklardan projelere mali kaynak aktarımı söz konusudur. Kaynak aktarıcılarının, kaynağın etkin ve verimli kullanımı konusundaki bilgi ihtiyaçlarının karşılanması, Ar-Ge çalışmalarının geleceği ve yönünün belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye’de, araştırmaların etkinliği ile önemli bir ivme kazanan mantar yetiştiriciliğinin ekonomik devamlılığı ve yeni pazarlara giriş için gerekli olan araştırma çalışmalarının hedef kitleye ve ulusal ekonomiye katkısının belirlenmesi, ortaya çıkan gelişmede Bakanlığımız Ar-Ge çalışmalarının yerinin ortaya konulması ve böylece, araştırma çalışmalarının geleceği konusunda bir fikir oluşturabilme amacıyla proje ele alınmıştır.

Etki değerlendirme çalışmalarında, hedef konu ile ilgili gerçekleştirilen proje veya program üzerinden tanımlamalar yapılmaktadır. Değerlemede kullanılacak yöntem, projenin tipi ile de ilgilidir. Teknoloji geliştirmeye yönelik projelerde kullanılacak yöntemler genellikle ekonomik etki göstergeleri üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bunlar, net gelir, girdi kullanımı ile araştırma ve yayımdan kaynaklanan geri dönüşüm oranıdır. Bu nedenle, bu projede mantar yetiştiriciliğine ait Ar-Ge çalışmalarının sonuçlarının değerlendirilmesinde, ekonomik etki değerlendirme yöntemi kullanılacaktır. Bu amaçla, araştırma enstitülerinde mantar yetiştiriciliğine yönelik çalışmaların sonucunda ortaya çıkabilecek katma değer artışı dikkate alınarak, mantar yetiştiricileri, kompost ve misel üreticileri proje kapsamında incelenerek, elde edilecek veriler makro düzeyde veriler ile karşılaştırılacaktır.

Projede, yukarıda bahsedilen projeler kapsamında, ortaya çıkan bilgi ve teknolojinin üreticiler tarafından dikkate alınıp alınmadığı, Ar-Ge çalışmalarının hedef kitleye ulaşımında izlediği yol ve bu yolda bulunan aktörlerin payı ile yaratılan katma değer içinde Ar-Ge çalışmalarının payı belirlenmeye çalışılacaktır.

TÜRKİYE'DE BAHÇE BİTKİLERİ KONUSUNDA ORGANİK ÜRETİME YÖNELİK YAPILAN AR-GE ÇALIŞMALARININ ETKİ DEĞERLEMESİ

F. PEZİKOĞLU   M. ÖZTÜRK   M. UÇAR   B. ERENOĞLU

Ar-Ge çalışmaları, ulusal yatırım proje ve planları içerisinde yer almaktadır. Projelerin desteklenmesi ve yürütülmesi sırasında farklı kaynaklardan projelere mali kaynak aktarımı söz konusudur. Kaynak aktarıcılarının, kaynağın etkin ve verimli kullanımı konusundaki bilgi ihtiyaçlarının karşılanması, Ar-Ge çalışmalarının geleceği ve yönünün belirlenmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Türkiye’de, dünyada yaşanan gelişmelere paralel olarak ortaya çıkan organik tarım uygulamalarının en önemli ihtiyaçlarından biri olan araştırma çalışmalarının hedef kitleye ve ulusal ekonomiye katkısının belirlenmesi, ortaya çıkan gelişmede Bakanlığımız Ar-Ge çalışmalarının yerinin ortaya konulması ve böylece, araştırma çalışmalarının geleceği konusunda bir fikir oluşturabilme amacıyla proje ele alınmıştır.

Etki değerleme çalışmalarında, odak noktası projedir. Dolayısı ile, organik tarım açısından gerçekleştirilen tüm araştırma çalışmalarının bu proje içinde değerlendirilmesi söz konusu değildir. Ancak, konu bazında bir grup oluşturabilecek ortak noktalı projelerin bu çalışmada dikkate alınması ve değerlemenin bu bazda gerçekleştirilmesi, sonuçların daha kesin olarak ortaya konulabilmesi açısından önemlidir. Değerlemede kullanılacak yöntem, projenin tipi ile de ilgilidir. Teknoloji geliştirmeye yönelik projelerde kullanılacak yöntemler genellikle ekonomik etki göstergeleri üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bunlar, net gelir, girdi kullanımı ile araştırma ve yayımdan kaynaklanan geri dönüşüm oranıdır.

Bu nedenle, bu projede bitkisel üretim ve bitkisel üretimde de yetiştirme tekniklerini hedeflemiş olan dört araştırma projesi esas alınacaktır.

Projede, yukarıda bahsedilen projeler kapsamında, ortaya çıkan bilgi ve teknolojinin üreticiler tarafından dikkate alınıp alınmadığı, Ar-Ge çalışmalarının hedef kitleye ulaşımında izlediği yol ve bu yolda bulunan aktörlerin payı ile yaratılan katma değer içinde Ar-Ge çalışmalarının payı belirlenmeye çalışılacaktır.

Bu amaçla, organik tarım yapan üreticiler, Tarım İl Müdürlükleri Organik Tarım Timleri, organik üretim ve ticaretinde bulunan özel sektör firmaları ve araştırma enstitülerinden elde edilecek veriler ile makro düzeyde elde edilecek veriler materyal olarak kullanılacaktır.

TÜRKİYE'DE KİVİ YETİŞTİRİCİLİğİ KONUSUNDA YAPILAN AR-GE ÇALIŞMALARININ ETKİ DEğERLEMESİ

M. ÖZTÜRK

M. UÇAR

F. PEZİKOğLU

K. A. KAHRAMAN

Türkiye'de kivi yetiştiriciliği ile ilgili Ar-Ge alışmaları 1988 yılında başlamıştır. Bahçe bitkilerine yönelik Ar-Ge çalışmalarının etki değerlemesi amacıyla yapılacak tüm alt projelerde başlangıç yılı 1980 olarak kabul edilmiştir. Projede önce/sonra yöntemi kullanılacağından, başlangıç yılı sıfır (0) olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle elde edilecek verilerin tümü ekonomiye katkı olarak kabul edilecektir. Projede, rnek olay incelemesi yapılacak, ekonomik etki ortaya konulmaya çalışılacaktır. Anket alışmaları için gayeli örnekleme yöntemi kullanılacaktır.

Bu alışma ile Yalova, Ordu, Rize ve Trabzon illerinde kivi üretiminde yeniliklerin nasıl ve hangi kanallar ile yayılıp benimsendiği ve kivi konusunda yapılan ve uygulamaya aktarılan araştırma ve yayım sonuçlarının etkilerinin ölçülmesi hedeflenmiştir. Proje ile, kivi üretimi ile ilgili olarak Ar-Ge'ye ayrılan kaynakların etkin kullanılıp kullanılmadığı, ekonomiye katkısının ortaya konulması ve ortaya çıkan etkinin kaynak/larının tanımlanması amaçlanmıştır. Elde edilecek verilerin analizinde, brüt kar, iç karlılık oranı, fayda/masraf oranı gibi ekonomik analizler ile regresyon analizi ve logit modelleme gibi ekonometrik yöntemler kullanılacaktır.

GENEL VE DÖNER SERMAYE BÜTÇESİ

Enstitü tüm işlevlerini Tarım ve Köyişleri Bakanlığı bütçesi kapsamındaki Genel Bütçe ile, 969 sayılı yasa çerçevesinde kurulan ve araştırma, üretim materyalleri ve eğitim, yayın hizmetlerinin satımı ile oluşturulan Döner Sermaye İşletmesi Bütçesinden sağlanan parasal kaynakları kullanmak suretiyle gerçekleştirmektedir.

2006 yılında Genel Bütçeden 3.650.840 YTL. ödenek harcanmıştır. 2007 yılında ise Genel Bütçeden 4.061.510 YTL. harcama yapılmıştır.

Genel Bütçe Harcamaları

Program	2006 (YTL)	2007 (YTL)
Personel Giderleri	3.013.915	3.296.619
Görevlendirme Giderleri	42.933	44.609
Hizmet alımları	6.789	9.077
Tüketim Malzemeleri	86.843	100.375
Makine ve Teçhizat	3.023	13.008
Sermaye Giderleri	497.337	597.822
TOPLAM	3.650.840	4.061.510

2006 yılında Döner Sermaye İşletmesi 313.302 YTL. gelir elde etmiş, buna karşılık 68.762 YTL harcamıştır. 2007 yılında ise 195.919 YTL. gelir elde edilerek, 103.048 YTL. harcamıştır.

Döner Sermaye Gelirleri

Program	2006 (YTL)	2007 (YTL)
Tarla Tarımı Gelirleri	117.793	122.945
Bahçe Ürünleri Satışı	-	-
Mantar Kompostu Satışı	-	-
Analiz ve Tahlil Ücretleri	193.979	72.936
Diğer Gelirler	1.530	38
TOPLAM	313.302	195.919

Döner Sermaye Giderleri

Program	2006 (YTL)	2007 (YTL)
Personel Giderleri	2.671	2.233
Hizmet alımları	11.025	29.480
Tüketim Malzemeleri	47.566	64.820
Makine ve Teçhizat	7.500	6.515
Yapı ve Küçük Onarım	-	-
TOPLAM	68.762	103.048

Döner Sermaye İşletmesi Bütçesinde gelir getiren faaliyetler; muhtelif meyve ve süs bitkileri fidanı, çilek fidesi, kesme çiçek, kesme çiçek çeliği, muhtelif meyve – sebze, muhtelif sebze fidesi, sebze tür ve çeşitlerine ait orijinal ve sertifikalı tohum, üreticilere yönelik toprak, yaprak analizleri, bahçe ürünlerinde hastalık ve zararlı teşhis analizleri, yayın satışları ve işlenmiş satışları olarak gerçekleşmiştir.

2006 - 2007 YILLARINDA DÖNER SERMAYE İŞLETMESİNDEN SATILAN ÜRETİM MATERYALİ

Kamu ve özel sektör kuruluşlarına, Enstitümüzde üretilen çeşitli üretim materyalleri Döner Sermaye kanalı ile satışı gerçekleştirilerek, işletmelerin ihtiyaçlarına cevap verilmeye çalışılmaktadır.

Materyal Türü	Birimi	2006	2007
Kivi Fidanı	Adet	413	117
Feijoa Fidanı	Adet	282	414
Kivi Çeliği	Adet	4999	1666
Zeytin Fidanı	Adet	105	177
Sebze Tohumları			
Domates	Kg	5.80	10.84
Biber	Kg	26.94	25.25
Patlıcan	Kg	3.07	4.64
Pırasa	Kg	11.88	13.56
Fasulye	Kg	48.40	64.07
Soğan	Kg	1.35	15.10
Bamya	Kg	14.62	44.10
Kereviz	Kg	3.32	2.27
Salata (Kıvırcık)	Kg	3.82	1.02
Lahana	Kg	10.12	8.62
Ispanak	Kg	76.92	124.67
Karpuz	Kg	0.84	1.28
Soğan Arpacık	Kg	44.05	91.41
Enginar	Adet	140	33
Sebze Fidesi	Adet	898	300
Elma Fidanı	Adet	209	270
Armut Fidanı	Adet	1032	313
Şeftali Fidanı	Adet	176	384
Ceviz Fidanı	Adet	218	75
Ayva Fidanı	Adet	163	133
Erik Fidanı	Adet	145	25
Kiraz Fidanı	Adet	1622	226
İncir Fidanı	Adet	28	166
Kızılcık Fidanı	Adet	-	507
Çilek Fidesi	Adet	6760	16928
Elma Klon Anacı	Adet	1935	2900
Muhtelif Aşı Kalemleri	Adet	3178	1381
Badem Fidanı	Adet	4	1
Böğürtlen Fidanı	Adet	3178	306
Ahududu Fidanı	Adet	456	128
Trabzon Hurma Fidanı	Adet	30	115

2006 - 2007 YILLARINDA SATILAN MEYVE-SEBZE-SÜS BİTKİLERİ

Araştırma, deneme ve demonstrasyon parsellerinde üretilerek Döner Sermaye kanalı ile satılan ürünler türlerine göre çizelgede özetlenmiştir.

Materyal Türü	Birimi	2006	2007
Üzüm	Kg	4078	2432
Kivi Meyvesi	Kg	5350	14939
Elma	Kg	8139	5118
Armut	Kg	401	646
Ayva	Kg	503	823.50
Şeftali - Nektarin	Kg	3677	810
Erik	Kg	628	-
Kiraz - Vişne	Kg	6636	2000
Çilek	Kg	227	217
Zeytin Danesi	Kg	71	1523
Muhtelif Sebze	Kg	5850	3753
Süs Çalıları	Adet	1919	6195
Kesme Çiçekler	Adet	5482	2918
Domates Suyu	Lt	2039	1421
Kızılıcak	Kg	293	144.30
İncir	Kg	201	503.30
Trabzon Hurma	Kg	222	394.50
Nar	Kg	121	174.50
Kestane	Kg	146	-
Böğürtlen	Kg	14	-
Fejioa	Kg	157	452.50
Ceviz	Kg	-	5036
Kestane	Kg	-	1000
Yonca	Kg	1070	2448
Mantar	Kg	35.51	-
Buğday	Kg	-	72160
Arpa	Kg	-	23740

KURULUŞUMUZ GEN KAYNAKLARINDA BULUNAN, ÜRETİMİ TAVSİYE EDİLEN VEYA TESCİL ETTİRİLEN ÇEŞİTLER

Kuruluşumuz gen kaynaklarında muhafaza edilen, adaptasyon veya introdüksiyon çalışmaları sonunda üreticilere tavsiye edilen ya da bugüne kadar melezleme çalışmaları sonucunda geliştirilen ve Enstitü adına tescil ettirilen çeşitler türlere göre aşağıda verilmiştir.

TÜRLER	Gen Kaynaklarında Bulunan Çeşit Sayısı	Adaptasyon / Introdüksiyon Çalışmaları Sonunda Tavsiye Edilen Çeşit Sayısı	Kuruluşumuzda Melezleme Veya Seleksiyon Çalışmaları Sonunda Elde Edilen Çeşitler
ÇİLEK	20	6	Yalova – 15 Yalova – 104 Yalova – 110 Yalova – 416
CEVİZ	90	10	Yalova -1 Yalova -3 Yalova -4 Bilecik Şebin Kaplan – 86 Tokat -1 (60 TU-1) Şen – 1 (24-KE-25) Gültekin -1 (KR – 1) KR – 2 (Yavuz -1)
ÜZÜM	113	8	Uslu Yalova İncisi Yalova Misketi Yalova Ata Sarısı Yalova Çekirdeksizi Ergin Çekirdeksizi Yalova Beyazı Samancı Çekirdeksizi
KIRAZ	154	23	-
VIŞNE	33	4	Kütahya - 1355 Kütahya - 1353 Kütahya - 1408
ELMA	285	20	-
ARMUT	283	14	-
ŞEFTALİ	94	25	-
NEKTARİN	26	9	-
KESTANE	41	5	-
ERİK	50	14	-
KAYISI	20	2	-
İNCİR	9	-	-
T.HURMASI	12	-	-
NAR	37	-	-
KIZILCIK	14	7	-
ZEYTİN	25	7	-
BÖĞÜRTLEN	14	3	-
AHUDUDU	13	3	-

TÜRLER	Gen Kaynaklarında Bulunan Çeşit Sayısı	Adaptasyon / İntrodüksiyon Çalışmaları Sonunda Tavsiye Edilen Çeşit Sayısı	Kuruluşumuzda Melezleme Veya Seleksiyon Çalışmaları Sonunda Elde Edilen Çeşitler
B. ÜZÜMÜ	4	2	-
F. ÜZÜMÜ	7	3	-
KİVİ	10	2	-
FEIJOA	1	1	-
BADEM	24	-	
MANTAR	10	4	Yalova - 13 Yalova - 6 Yalova - 17 Kayın Mantarı
DOMATES	4	4	Şencan – 9
BİBER	6	5	Yalova Tatlı Sivri Kandil Dolma Yalova Yağlık – 28 Yalova Çorbacı – 12 Yalova Çarliston –341
PATLICAN	2	2	Pala – 49 Balıkesir – 76
KARPUZ	2	2	Yalova Washington-26 Yalova Yuvarlak Alaca – 18
LAHANA	3	3	Yalova – 1 Yalova Sarmalık
SOĞAN	4	4	Akgün – 12 Kantartopu – 3 Yalova – 15
FASULYE	6	6	Yalova - 5 Yalova – 17 Kara Ayşe -95 Şeker Ayşe (Sırık)
BAMYA	5	5	Yalova Akköy – 41 Yalova Kabaklı – 11 Marmara - 1 Denizli - 212 Amasya -612
PIRASA	1	1	İnegöl – 92
KEREVİZ	1	1	Çanakkale
ENGİNAR	5	5	Bayrampaşa - 6 Bayrampaşa - B-1 Sakız - 2 Sakız - 4 Sakız S - 2
İSPANAK	1	1	-
SARIMSAK	1	1	Kastamonu
Y. SALATA	1	1	-
BAŞ SALATA	1	1	-
GÜL	84	-	-
TOPLAM	1379	214	-

EĞİTİM VE YAYIM ÇALIŞMALARI

Kuruluşumuz tarafından düzenlenen, konusu ve tarihleri önceden belirlenen eğitim programları yılbaşında hazırlanarak www.arastirma-yalova.gov.tr web adresinde ve “**Araştırma Haberleri**” bülteninde yayınlanmaktadır. Eğitim programları, İl ve İlçe Tarım Müdürlüklerine, tarımla ilgili kuruluşlara duyurulmakta ve isteklilerin katılımları sağlanmaktadır. Ayrıca Tarım ve Köyişleri Bakanlığının çeşitli birimlerince talep edilen konularda seminer ve kurs şeklinde eğitim programları da gerçekleştirilmektedir. Kuruluşumuz tarafından gerçekleştirilen planlı eğitim programları konularına göre aşağıda verilmiştir. Programlı olarak Yalova’da veya talep halinde yerinde düzenlenecek eğitim programlarına devam edilmektedir.

2006 YILI EĞİTİM PROGRAMI

Eğitimin Konusu	Kişi	Tarih
*Süne Mücadelesinin Esasları	18	24 Mart 2006
*Yaprağını Döken Meyve Türlerinde Budama ve Çoğaltma Teknikleri -Bahçe Kurma Teknikleri ve Döllenme Biyolojisi -Bodur Anaçlar ve Kullanımı -Budama ve Çoğaltma-Aşılama Teknikleri -Tesis Masrafları ve Analizi	17	28-31 Mart 2006
*Gıdaların Dondurularak Muhafazası	28	04-05 Nisan 2006
*Sofralık Zeytin Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri -Fidan Üretimi ve Bahçe Kurma Teknikleri -Verim ve Gençleştirme Budaması -Gübreleme Teknikleri ve Hastalık - Zararlılar -Teknolojik Yönden Değerlendirme	15	11-12 Nisan 2006
*Sofralık Üzüm Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri	10	13-14 Nisan 2006
*Entegre Mücadele Teknikleri ve Kimyasalların Kullanımı	1	24-25 Nisan 2006
*Kültür Mantarı Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri	54	26-28 Nisan 2006
*Ilıman ve Subtropik Meyve Türlerinde Yetiştirme Teknikleri, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri -Çilek, Üzümsü Meyveler, Kiraz, Vişne, Bodur Elma, Armut, Şeftali, Nektarin, Erik, Ceviz, Kestane, Kayısı, Nar, Trabzon Hurması, İncir, Kızılcık Yetiştiriciliği	23	22 - 26 Nisan 2006
*Önemli Sebze Türlerinin Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri	26	29 Mayıs – 02 Haziran 2006
*Süs Bitkileri Yetiştiriciliği *Kesme Çiçekler -Dış Mekan Bitkileri -Saksılı Bitkiler -Doğal Çiçek Soğanları	16	05 - 07 Haziran 2006
*Aromatik ve Tıbbi Bitkilerin Yetiştiriciliği	10	08-09 Haziran 2006
*Patates Siğili Hastalığı Sörveyi	5	12 Haziran 2006
*Ceviz ve Badem Yetiştiriciliği	20	11 - 12 Eylül 2006
*Bahçe Bitkilerinde Organik Tarım Teknikleri	21	19 – 20 Eylül 2006
*Kültür Mantarı Yetiştiriciliği -Hastalık – Zararlıları ve Mücadele	10	03 – 05 Ekim 2006

Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü tarafından 2006 yılında 15 konuda 274 kişiye 37 gün süreyle programlı eğitim verilmiştir.

2007 YILI EĞİTİM PROGRAMI

Eğitimin Konusu	Kişi	Tarih
*Yaprağını Döken Meyve Türlerinde Bahçe Tesisi, Budama, Aşılama ve Çoğaltma Teknikleri -Bahçe Kurma Teknikleri ve Döllenme Biyolojisi -Bodur Anaçlar ve Kullanımı -Budama, Çoğaltma Teknikleri -Tesis Masrafları ve Analizleri	35	20-23 Şubat 2007
*Süne Mücadelesinin Esasları	25	27 Mart 2007
*Kivi Yetiştiriciliği	26	28 – 30 Mart 2007
*Sofralık Zeytin Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri -Fidan Üretimi ve Bahçe Kurma Teknikleri -Verim ve Gençleştirme Budaması -Gübreleme Teknikleri -Hastalık ve Zararlılar -Teknolojik Yönden Değerlendirme	17	10-11 Nisan 2007
*Sofralık Üzüm Yetiştiriciliği -Hastalık ve Zararlıları -Mücadele Yöntemleri	15	12-13 Nisan 2007
*Entegre Mücadele Teknikleri ve Kimyasalların Kullanımı -Meyve Bahçelerinde Entegre Mücadele Teknikleri -Uygulama Esasları (Zeytin, Şeftali, Kiraz)	3	24-25 Nisan 2007
*Meyve Ağaçlarında Döllenme Biyolojisi, Beslenme ve Hasat Öncesi Fizyolojileri (Araştırmacılara Yöneliktir)	20	7-11 Mayıs 2007
*Kültür Mantarı Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri -Yetiştirme Teknikleri -İşletmelerin Kurulması ve Yönetimi -Mantarın Muhafazası -Değerlendirilmesi	30	01-03 Mayıs 2007
*Meyve Bahçesi Tesisi ve Yetiştirme Teknikleri -Ilıman ve Subtropik Meyve Türlerinde Yetiştirme Teknikleri, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri -Çilek, Üzümsü Meyveler, Kiraz, Vişne, Bodur Elma, Armut, Şeftali, Nektarin, Erik, Ceviz, Kestane, Kayısı, Nar, Trabzon Hurması, İncir, Kızılcık Yetiştiriciliği -Bahçe Bitkilerinde Gübreleme -Meyve Bahçelerinde Mücadele -Meyvelerin Muhafazası -Meyvelerin Pazarlaması, Maliyetler	37	21-25 Mayıs 2007
*Önemli Sebze Türlerinin Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri -Açıkta Yetiştirilen Sebzeler -Örtüaltında Yetiştirilen Sebzeler -Organik (Ekolojik) Sebze Tarım Teknikleri -Sebzelerde Gübreleme Teknikleri -Önemli Sebze Hastalık ve Zararlıları -Sebze Muhafazası ve Pazarlaması	7	28 - 31 Mayıs 2007

2007 YILI EĞİTİM PROGRAMI (Devamı)

Eğitimin Konusu	Kişi	Tarih
*Süs Bitkileri Yetiştirme Tekniği, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri (Kesme Çiçekler-Dış Mekan Bitkileri-Saksılı Bitkiler-Doğal Çiçek Soğanları) -Hastalık ve Zararlılarla Mücadele Yöntemleri -Yetiştirme ve Çoğaltma Teknikleri -Gübreleme -Muhafaza – Depolama - Pazarlama	10	05-07 Haziran 2007
*Aromatik ve Tıbbi Bitkilerin Yetiştiriciliği -Bitkilerin Tanıtımı, Çoğaltılması -İtri ve Tıbbi Bitkilerinin Değerlendirilmesi ve Pazarlanması	11	12-13 Haziran 2007
*Ceviz ve Badem Yetiştiriciliği	41	06-07 Eylül 2007
*Bahçe Bitkilerinde Organik Tarım Teknikleri -Organik Meyve-Sebze Yetiştirme, -Tıbbi ve Aromatik Bitkiler, -Toprak Yönetimi, Bitki Besleme, -Mücadele Yöntemleri, -Sürdürülebilir Tarım	16	04-05 Eylül 2007
*Kültür Mantarı Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları, Mücadele Yöntemleri -Yetiştirme Teknikleri -İşletmelerin Kurulması ve Yönetimi -Mantarın Muhafazası -Değerlendirmesi	15	03-05 Ekim 2007

Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü tarafından 2007 yılında 14 konuda 308 kişiye 42 gün süreyle programlı eğitim verilmiştir.

2006 YILI PROGRAMLI OLMAYAN EĞİTİMLER

Programlı eğitimler dışında Enstitüde yada yerinde kamu veya özel kurumlardan talep edilen kısa süreli bireysel ve toplu eğitim programları da gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, çeşitli kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen eğitim amaçlı programlara Kuruluşumuz elemanlarının katılımı sağlanmıştır. Bu çerçevede;

*Enstitümüz Meyvecilik Bölümü elemanlarından Uz. İsmail TOSUN, 17-21 Nisan 2006 tarihleri arasında, Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası tarafından üyelere ve yetiştiricilere yönelik düzenlenen "Ceviz Yetiştiriciliği Kursu" programında eğitici olarak görev almıştır. Kursta teorik ve uygulamalı olarak ceviz yetiştiriciliğinin tüm boyutları hakkında bilgiler verilmiştir.

*Enstitümüz Hasat Sonrası Fizyolojisi Bölüm Başkanı Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL , 19 Nisan 2006 tarihinde Kocaeli Üniversitesi Arslanbey Meslek Yüksek Okulunda "Süs Bitkilerinin Muhafazası" konulu bir seminer vermiştir. Seminere dinleyici olarak öğretim üyeleri ve öğrencilerden oluşan grup katılmıştır.

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Toprak ve Su Kaynakları Grup Başkanlığınca, 25-27 Nisan 2006 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen çalışma toplantısına Enstitümüz Bitki Besleme Bölümü elemanlarından Uz. Erdinç UYSAL katılmıştır. Toplantıda tarım alanlarımızın bitki besin maddesi, potansiyel toksin element ve ağır metal kapsamalarının belirlenmesine yönelik araştırma çalışmalarının yaygınlaştırılması için hazırlanacak projelerde metod birliğinin sağlanması konuları görüşülmüştür.

*Enstitümüz Meyvecilik Bölümü elemanlarından Uz. İsmail TOSUN, 17-21 Nisan 2006 tarihleri arasında, Çorlu Ticaret ve Sanayi Odası tarafından üyelere ve yetiştiricilere yönelik düzenlenen "Ceviz Yetiştiriciliği Kursu" programında eğitici olarak görev almıştır. Kursta teorik ve uygulamalı olarak ceviz yetiştiriciliğinin tüm boyutları hakkında bilgiler verilmiştir.

*Enstitümüz Hasat Sonrası Fizyolojisi Bölüm Başkanı Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL , 19 Nisan 2006 tarihinde Kocaeli Üniversitesi Arslanbey Meslek Yüksek Okulunda "Süs Bitkilerinin Muhafazası" konulu bir seminer vermiştir. Seminere dinleyici olarak öğretim üyeleri ve öğrencilerden oluşan grup katılmıştır.

*Ulukışla Toroslar Kültür ve Sanat Festivali çerçevesinde 08 Temmuz 2006 tarihinde Niğde-Ulukışla'da düzenlenen panele Enstitümüz elemanlarından Dr. Mehmet Emin AKÇAY ve Dr. Gülay BEŞİRLİ katılarak Fidan Yetiştiriciliği ve Organik Tarım konularında sunu yapmışlardır.

*Kastamonu Taşköprü'de gerçekleştirilen Sarımsak Festivali çerçevesinde 01 Eylül 2006 tarihinde düzenlenen panele Enstitümüz elemanlarından Dr. Gülay BEŞİRLİ ve Uz. Zafer UÇKUN birer bildiri ile katılmışlardır.

*Enstitümüz Müdürü Yavuz AĞI ile Uz. İsmail Tosun , Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından 01-02 Eylül 2006 tarihleri arasında Çorum'da yapılacak olan 5. Ulusal Ceviz Çalışma Grubu toplantısına katılmışlardır. Enstitü Müdürü Yavuz AĞI Türkiye Ceviz Yetiştiriciliğinde Son Yıllarda Görülen Değişimler konulu panelde Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsünde Islah Edilen Ceviz Çeşitlerinin Türkiye'deki Durumu başlıklı bildiri sunmuştur.

*Organik Tarım konusunda eğitimler devam ediyor. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından 4-8 Eylül tarihleri arasında İzmir'de düzenlenen Organik Tarım eğitimine Kuruluşumuzdan Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA, Doç. Dr. Serap SOYERGİN, Dr. Gülay BEŞİRLİ, Dr. Filiz PEZİKOĞLU eğitici olarak katılırken, söz konusu eğitime Uz. Mine DELİKTAŞ'da eğitim amaçlı görevlendirildi.

*Bakanlığımız Tarımsal Üretimi Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen Tarım Sigortaları Ekspertiz kursuna katılan 82 teknik elemana yönelik uygulama. 09-10 Eylül Tarihlerinde Yalova'da yapılacak. Uygulama Kuruluşumuzda ve çiftçi bahçelerinde gerçekleştirilmiştir.

*Kuruluşumuz elemanlarından Doç. Dr. Fisun G. ÇELİKEL 11 Eylül 2006 tarihinde Yalova Kivi Üreticileri Birliği tarafından düzenlenen ve Birlik üyelerinin eğitimine yönelik faaliyetler arasında yer alan "Kivide Hasat ve Depolama" konulu seminer vermiştir. Seminere yaklaşık 45 kişilik bir katılım olmuştur.

*Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA, Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından 16-19 Ekim 2006 tarihlerinde düzenlenen "I. Uluslararası Nar ve Minör Meyveler Sempozyumu" 'na katılarak "Türkiye'de yapılan Kızılıcık Çalışmaları" isimli sözel ve "Güney Marmara'da Seçilen Bazı Kızılıcık Çeşitlerinin Meyve Özellikleri" isimli poster bildirileri sunmuştur.

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel müdürlüğünce 04-06 Aralık 2006 Tarihlerinde İzmir'de düzenlenen "İstatistik II" eğitimine Enstitümüz elemanlarından Uz. Mine DELİKTAŞ katılmıştır.

*Enstitümüz 14-17 Aralık 2006 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen "2. Exponatura (Doğal Yaşam, Sağlıklı Yaşam, Sağlık Turizmi) Fuarı" na bir Stantla katılmıştır. Fuar programı kapsamında 16 Aralık 2006 tarihinde yer alan "Organik Tarım Seminer" programında Dr. Erol YALÇINKAYA, Doç. Dr. Serap SOYERGİN, Dr. Gülay BEŞİRLİ ve Dr. Filiz PEZİKOĞLU tarafından "Organik Meyve Yetiştiriciliği, Organik Sebze Yetiştiriciliği, Organik Tarımda Toprak Verimliliğinin Sürdürülebilirliğinde Kompost Kullanımı, Organik Ürünlerin Pazarlanması" konuları anlatılmıştır.

*Bakanlığımız Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü tarafından verilen görev gereği Koordinatörlüğü 2000 yılından beri devam eden Enstitü tarafından yürütülen "XX. TAYEK Toplantısı" 19 Aralık 2006 tarihinde Yalova'da Tarım İl Müdürlüğünün ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA tarafından yönetilen ve Marmara Bölgesini kapsayan 10 ilin Çiftçi Eğitim ve Yayım Şube Müdürlerinin katıldığı toplantıda tarımsal araştırmalardan elde edilen sonuçların çiftçilere ulaştırılmasına yönelik çalışmalar gözden geçirilmiş ve stratejiler geliştirilmiştir. Toplantıda Zonguldak ÇEY Şube Müdürü Yaşar ERDOĞAN tarafından "Zonguldak'ta uygulanan AB Hibe Projesi" ve Enstitümüz Elemanı Nesrin UZUNOĞULLARI tarafından "Sert Çekirdekli Meyvelerde Virüs Hastalıkları" konulu sunular yapılmıştır.

*Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA, Doç. Dr. Serap SOYERGİN, Dr. Gülay BEŞİRLİ ve Dr. Filiz PEZİKOĞLU Bakanlığımız Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğünce 19-21 Aralık 2006 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen "Organik Tarım Kontrolörleri Eğitimi" kapsamında konularında eğitici olarak görev yapmışlardır.

2006 YILI DİĞER ETKİNLİKLER

*Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL Dış Ticaret Müsteşarlığının 19 Ocak 2006 tarihinde Ankara'da düzenlediği "Uzakdoğu'ya Yaş Meyve İhracatının Geliştirilmesi Komitesi" toplantısına katıldı. Toplantıda Japonya başta olmak üzere diğer Uzakdoğu Ülkelerine kiraz ihraç edebilmek amacıyla, istenen hasat sonrası karantina uygulamalarına yönelik yürütülen projeler görüşülmüştür.

*İç Karantina Tebliğinin gözden geçirilmesi amacıyla 30-31 Ocak 2006 tarihinde Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsünde yapılan toplantıya, Enstitümüz elemanlarından Dr. Mehmet BAŞ ve Uz. Nesrin UZUNOĞULLARI katılmışlardır.

*Enstitümüzde bulunan Deneme parsellerinde belirlenen ve daha sonra yapılan sörveylerde kayısı, erik gibi Ülkemizin sert çekirdekli meyve yetiştiriciliğinin yapıldığı birçok yörelerinden alınan örneklerin modern tekniklerle yapılan analizlerinde kesin olarak teşhisi

yapılan “Avrupa Sert Çekirdekli Meyve Sarılığı Fitoplazması” ile ilgili olarak, Enstitümüz Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğüne bu hastalığın yukarıda belirtilen meyveler açısından ciddi problemlere yol açacağı görüşünü bildirerek, bu hastalığın Karantina Listesine dahil edilmesini önermiştir. Bakanlığımız Kontrol Genel Müdürlüğü bu doğrultuda Tarım İl Müdürlükleri, Araştırma Enstitüleri ve diğer ilgili birimlere bu durumu belirten yazı göndermiştir.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Nesrin AKTEPE TANGU, Bakanlığımız Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü tarafından bu yıl dördüncüsü yayınlanacak olan “Zeytinyağı-Sofralık Zeytin Durum ve Tahmin: 2005-2006” adlı raporun tartışıldığı ve 31 Ocak 2006 tarihinde Ege İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğinde düzenlenecek toplantıya katılarak bölgemiz zeytin yetiştiriciliği ile ilgili verileri sunmuştur. Toplantıya özel sektör, ilgili kamu kuruluşları, üniversitelerden temsilciler ve konu uzmanları katılmışlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Ayşe UÇKUN 01 Şubat 2006 tarihinde, Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsünde yapılacak ve “Patates Siğili Hastalığı” ile ilgili uygulamaların tartışıldığı toplantıya katılarak, Enstitümüz sorumluluk alanına giren yörelerde yapılacak uygulamaları tartışmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından ve Bölge Süne Koordinatörü Uz. Gürsel ÇETİN Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından 23 Şubat 2006 tarihinde Ankara’da düzenlenen Süne Toplantısına katıldı. Toplantıda 2006 yılında yapılacak uygulamalar gözden geçirildi.

*23.02.2006 tarihinde Gebze’de bulunan TÜBİTAK’ta gerçekleştirilen “Bilgi Günü”ne Enstitü Müdürümüz Yavuz AĞI ile birlikte Dr. Erol YALÇINKAYA VE Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL katılmışlardır. AR-GE destekleri konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce 01-31 Mart Tarihlerinde Antalya’da düzenlenen Program Değerlendirme Toplantıları sona erdi. Sonuçlanan, Devam Eden ve Yeni Teklif Projelerin görüşüldüğü toplantılara Enstitüde görev yapan proje sorumlusu tüm teknik elemanlar katılarak projelerini sundular Enstitümüzün çalışma alanlarına göre katılımda bulunduğu toplantılarda Enstitümüze ait 14 Sonuç Projesi, 39 Devam Eden Proje ve 7 Yeni Teklif Proje olmak üzere toplam 60 proje görüşülmüştür.

*Enstitümüz İstanbul’da 06-09 Nisan 2006 tarihlerinde düzenlenen Ekolojik Tarım Fuarına bir standla katılarak Organik Tarım konusunda yaptığı çalışmalarını sergilemişlerdir.

*Bakanlığımız Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğünce koordine edilen, 20 Nisan 2006 tarihinde Ankara’da yapılan YAYÇEP kapsamındaki Gıda Kitabının güncelleştirilmesi çalışmalarına Enstitümüz Hasat Sonrası Fizyolojisi Bölüm Başkanı Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL katılmıştır.

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce 19-21 Nisan 2006 tarihlerinde organize edilen Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsünde düzenlenen “Ülkesel Şarka Projesi “ çalışmalarına Enstitümüz Bitki Sağlığı Bölümü elemanlarından Nesrin UZUNOĞULLARI katılarak alt projelere son şeklin verilmesi konusunda Enstitümüz görüşlerini dile getirmiştir.

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce 01-31 Mart Tarihlerinde Antalya’da düzenlenen Program Değerlendirme Toplantıları sona erdi. Sonuçlanan,

Devam Eden ve Yeni Teklif Projelerin görüldüğü toplantılara Enstitüde görev yapan proje sorumlusu tüm teknik elemanlar katılarak projelerini sundular Enstitümüzün çalışma alanlarına göre katılımında bulunduğu toplantılarda Enstitümüze ait 14 Sonuç Projesi, 39 Devam Eden Proje ve 7 Yeni Teklif Proje olmak üzere toplam 60 proje görülmüştür.

*5 Nisan 2006 tarihinde Müdür Yardımcısı Dr. M. Emin ERGÜN ve Enstitü elemanlarımızdan Dr. Burhan ERENOĞLU, Dr. Gülay BEŞİRLİ ve Uz. Kamil ERKEN Ankara'ya giderek T.B.M.M. Yaş Meyve – Sebze ve Süs Bitkileri Meclis Araştırma Komisyonuna Enstitü çalışmalarını hakkında bilgi sunmuşlardır.

*Enstitümüz İstanbul'da 06-09 Nisan 2006 tarihlerinde düzenlenen Ekolojik Tarım Fuarına bir standla katılarak Organik Tarım konusunda yaptığı çalışmalarını sergilemişlerdir.

*Döner Sermaye Saymanları toplantısı 10-19 Nisan 2006 tarihlerinde Enstitümüzde yapılmıştır. Yeni yönetmelik taslağının hazırlanması için yapılan toplantıya Döner Sermaye İşletmeleri Şube Müdürü Ünal ÇETİN'in başkanlığında Bakanlığımız Döner Sermaye İşletmelerinde görevli konularında uzman 11 sayman katılım sağlamıştır.

*Bakanlık Hizmetiçi Eğitim Programında yer alan "Sofralık Zeytin Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları Mücadele Yöntemleri" konulu eğitim, önder üretici ve teknik elemanlara yönelik olarak 11-12 Nisan 2006 tarihlerinde, Enstitümüzde gerçekleştirilmiştir. Eğitime önder üretici ve teknik elemanlardan 15 kişi katılmıştır.

*Enstitümüz 12-16 Nisan 2006 tarihlerinde Yalova'da düzenlenen Süs Bitkileri Fuarına bir standla katılarak Süs Bitkileri konusunda yaptığı çalışmalarını sergilemişlerdir.

*Bakanlığımız Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğüne koordine edilen, 20 Nisan 2006 tarihinde Ankara'da yapılan YAYÇEP kapsamındaki Gıda Kitabının güncelleştirilmesi çalışmalarına Enstitümüz Hasat Sonrası Fizyolojisi Bölüm Başkanı Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL katılmıştır.

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğüne 19-21 Nisan 2006 tarihlerinde organize edilen Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsünde düzenlenen "Ülkesel Şarka Projesi " çalışmalarına Enstitümüz Bitki Sağlığı Bölümü elemanlarından Nesrin UZUNOĞULLARI katılarak alt projelere son şeklin verilmesi konusunda Enstitümüz görüşlerini dile getirmiştir.

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü, Toprak ve Su Kaynakları Grup Başkanlığınca, 25-27 Nisan 2006 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen çalışma toplantısına Enstitümüz Bitki Besleme Bölümü elemanlarından Uz. Erdinç UYSAL katılmıştır. Toplantıda tarım alanlarımızın bitki besin maddesi, potansiyel toksin element ve ağır metal kapsamının belirlenmesine yönelik araştırma çalışmalarının yaygınlaştırılması için hazırlanacak projelerde metod birliğinin sağlanması konuları görülmüştür.

*Enstitümüz elemanlarından Dr. Mehmet BAŞ, 04 Temmuz 2006 tarihinde düzenlenen ve Gaziantep, Antepfıstığı Araştırma Enstitüsünün koordine ettiği "Türkiye Badem Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi" isimli TUBİTAK proje hazırlık toplantısına katılmıştır.

*Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 07 Temmuz 2006 tarihinde, Farklı Kurum ve Kuruluşlar tarafından ıslah edilen Süs Bitkileri ve Sebzeler için oluşturulan Islahçı Hakkı Tescil Komitesi Toplantısında Enstitümüz elemanlarından Uz. Kamil ERKEN ve Uz. İbrahim SÖNMEZ, üye olarak yer alarak, Enstitümüzü temsil etmişlerdir.

*Enstitümüz Kastamonu ve Taşköprü’de “Türkiye Sarımsaklarının Toplanması, Kültüre Alınması, Seleksiyonu, Hastalık ve Zararlılara Reaksiyonlarının, Depolanabilme Potansiyellerinin ve Sanayiye Uygunluklarının Belirlenmesi” isimli TUBİTAK projesinin ilk aşamasını gerçekleştirdi. Enstitü Müdürü Yavuz AĞI, Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA, Dr. Gülay BEŞİRLİ, Dr. Filiz PEZİKOĞLU, Uz. İbrahim SÖNMEZ, Uz. Gürsel ÇETİN, Uz. Zafer UÇKUN, Uz. Arzu ŞEN ASLIM, Barış ALBAYRAK, Aysun ÖZTÜRK’ün katıldığı ve 11-12 Temmuz 2006 tarihlerinde Kastamonu ve Taşköprü’de yapılan toplantılarda, projede işbirliği yapılacak olan Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Kastamonu Tarım İl Müdürlüğü, Kastamonu Ticaret Borsası, Taşköprü Ziraat Odası, Kastamonu Ziraat Odası Temsilcileri ile proje hazırlık toplantısı gerçekleştirilmiştir. Daha sonra sarımsak üretim alanlarında teknik incelemeler yapılarak, konu uzmanları tarafından bitki örnekleri alınmıştır.

*Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından TUBİTAK projesi olarak hazırlanan Kiraz ve Vişne Anaç Islahı konulu proje toplantısına Enstitümüz elemanlarından Uz. Zeynep ÖZDEMİR EROĞLU, 12-13 Temmuz 2006 tarihlerinde katılmıştır.

*17-21 Temmuz 2006 tarihleri arasında Enstitümüz, Türkiye F1 Hibrit Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projesi çerçevesinde yapılan faaliyetlerin yerinde incelenerek araştırmacıların bilgilendirilmesi ve karşılıklı görüşmelerini amaçlayan programa ev sahipliği yapmıştır. Toplantıya, Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünden Şube Müdürü Bülent SAYAL, Proje Koordinatörü Hüsnü EKİZ, projede görevli Enstitü ve diğer enstitü elemanları ile özel sektör tohum firma temsilcilerinden oluşan toplam 23 uzman katılmıştır. Toplantının ilk gününde Enstitümüzde yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiş, çalışmaların yapıldığı laboratuvarlar, seralar ve deneme alanlarında incelemeler yapılmıştır. Toplantının ikinci gününde Yenişehir’de bulunan özel sektöre ait üretim alanlarında gözlem ve incelemeler gerçekleştirilmiştir. Enstitümüzde yapılan bu toplantıya, özellikle özel sektör temsilcilerinin tam katılımı projenin amacına ulaşmada önemli bir yer tutmuştur.

*Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünce organize edilen, Trakya Bölgesindeki çeltik alanlarında yabancı ot mücadelesine katkıda bulunmak amacıyla 18-19 Temmuz tarihlerinde Enstitümüz elemanlarından Uz. Ayşe UÇKUN ve Mine RUŞEN Edirne’de görevlendirilmiştir.

*Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünce organize edilen, Trakya Bölgesindeki çeltik yanıklığı hastalığının genel durumu, yaygınlığı ve yoğunluğu hususlarında gerekli incelemelerin yapılması, ilaçlı mücadelenin uygulanma esaslarını değerlendirmek amacıyla oluşturulan ekipte yer almak üzere Enstitümüz elemanlarından Uz. Zafer UÇKUN 18-21 Temmuz tarihlerinde Edirne’de görevlendirilmiştir.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Gürsel ÇETİN ve Uz. Ahmet Bircan TINMAZ Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü tarafından koordine edilen “Bazı Bitki Ekstraktlarının Hastalık ve Zararlılara Karşı Kullanım Olanaklarının Araştırılması” ana başlığı ile hazırlanması kararlaştırılan 25-26 Temmuz 2006 tarihlerinde düzenlenen Ülkesel proje toplantısına katılarak Enstitümüz görüşlerini dile getirmişlerdir.

*Türkiye F1 Hibrit Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projesi çerçevesinde İzmir Menemen’de bulunan Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsünde yapılan faaliyetlerin yerinde incelenerek araştırmacıların bilgilendirilmesi ve

karşılıklı görüşmelerini amaçlayan ziyaret programına 31 Temmuz-01 Ağustos 2006 tarihlerinde Enstitümüz elemanlarından Uz. İbrahim SÖNMEZ katılmıştır.

*Enstitümüz Bursa Siyahı İncir üretiminin kontrol çalışmalarına katılıyor. Enstitümüz elemanlarından Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL ve Uz. Arzu ŞEN ASLIM, dış satımda önemli bir paya sahip olan ve dış satımı her yıl artış gösteren Bursa Siyahı İncirinin hasat tarihinin belirlenmesini amaçlayan, Dış Ticaret Genel Müsteşarlığı Marmara Bölge Koordinatörlüğü ile Uludağ İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğince organize edilen ve 03 Ağustos 2006 tarihinde Bursa'da yapılan İncir Kesim Heyeti Toplantısına katılmışlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL, Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığınca 14 Ağustos 2006 tarihinde Ankara'da düzenlenen Uzak Doğuya Yaş Meyve İhracatının Geliştirilmesi Komitesi toplantısına katılarak komite çalışmalarına katkıda bulunmuştur.

*Kuruluşumuz tarafından 01-04 Kasım 2006 tarihleri arasında Yalova'da düzenlenecek olan "Türkiye III. Organik Tarım Sempozyumu"nun Bilim Kurulu Toplantısı Enstitümüz Müdürü Yavuz AĞI başkanlığında İzmir'de yapıldı. 6 Eylül tarihinde gerçekleştirilen toplantıda sunulacak olan bildirimler ve sempozyumda sponsorluk yapacak firmalar değerlendirildi.

*07-10 Eylül tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen TARIM FUARI'na Kuruluşumuz da katıldı. Yapılan çalışmalar ve elde edilen sonuçları ilgili kişi ve kuruluşlara iletmek amacıyla gerçekleştirilen standta Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA, Uz. İbrahim SÖNMEZ, Müh. Ünal KARİK ve Uz. Kemal A. KAHRAMAN görev aldılar.

*Enstitümüz meyvecilik bölümü elemanlarından Dr. Mehmet BAŞ 13-14 Eylül Tarihlerinde Gaziantep'te Antepfıstığı Araştırma Enstitüsünde düzenlenen ve TUBİTAK Projesi olarak hazırlanmakta olan Türkiye Badem Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Projesi hazırlama toplantısına katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Erdal KAYA, Bakanlığımız Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel müdürlüğü tarafından 19 Eylül 2006 tarihinde Ankara'da düzenlenen Doğal Çiçek Soğanlarının Sökümü, Üretimi ve Ticareti konulu toplantıya katılarak Enstitü görüşlerini iletmıştır.

*Enstitümüz elemanları Dr. Gülay BEŞİRLİ, Uz. İbrahim ÖZTÜRK ve Uz. Mustafa ÖZTÜRK 19-22 Eylül 2006 tarihlerinde Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Ziraat Fakültesi tarafından düzenlenen III. Sebze Tarımı Sempozyumu'na katılarak konu ile ilgili olarak hazırladıkları bildirimleri sunmuşlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Dr. Filiz PEZİKOĞLU, Uz. İsmail TOSUN, Uz. Muammer YALÇIN ve Ayşe FİDANCI 21-22 Eylül 2006 Tarihlerinde Tokat 'da TUBİTAK Projesi olarak hazırlanmakta olan Ulusal Entegre Ceviz Projesi toplantısına katılarak, hazırladıkları projenin yeni formata göre oluşan son halini sunmuşlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Dr. Filiz PEZİKOĞLU ve Dr. Tuncay ACICAN 29 Eylül 2006 Tarihinde Ankara'da TUBİTAK Projesi olarak hazırlanmakta olan Ulusal Entegre Ceviz Projesi toplantısına katılarak, projenin son hazırlıklarını yapmışlardır.

*Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA ve Uz. Selma ÖZYİĞİT, Çevre ve Orman Bakanlığının Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi Uygulama Projesi Birimi,

UNEP/GEF hibe desteği ile başlatılan ve 13-16 Ekim tarihlerinde dzenlenen toplantıya katılarak çalışma konularının ve önceliklerinin belirlendiği Proje alışma Toplantısına katılmışlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Dr. Mehmet Emin AKÇAY, Uz. Cemil HANTAŞ ve Aysun ÖZTÜRK “28. Orhangazi Zeytin Festivali” kapsamında 31 Ekim-05 Kasım arasında dzenlenen “Zeytin Bahçe Bakım Yarışması” ve “Zeytin Kaliteli Dane Yarışması”nda jüri yesi olarak görev yapmışlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Dr. Sevinç BAŞAY “Türkiye F1 Hibrit Sebze eşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk retiminde Kamu-zel Sektör işbirliği Projesi” kapsamında yürütülen faaliyetlerin değerlendirilmesi amacıyla 01 Kasım 2006 tarihinde Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce dzenlenen toplantıya katılmıştır.

*“III. Organik Tarım Sempozyumu” 01-04 Kasım Tarihleri arasında Enstitümüzde dzenlenmiştir. Enstitümüz ve Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi işbirliği ile dzenlenen sempozyuma araştırma kurum ve kuruluşları, niversiteler, özel sektör kuruluşları, sivil toplum örgütleri, kontrol ve sertifikasyon kuruluşları, üretici birliklerinden oluşan yaklaşık 600 kişilik katılım gerçekleşmiştir. Sempozyumda Organik Tarım alanında yapılan çalışmalar sunulmuş olup, ayrıca elde edilen bilgi ve deneyimler ile karşılaşılan sorunların tartişıldığı bir panel yapılmıştır.

*Enstitümüz Müdürü Yavuz AğI ile Enstitümüz elemanlarından Uz. Grsel ÇETİN, Uz. Cemil HANTAŞ, Uz. Zafer UÇKUN, Uz. Mine RUŞEN, Nesrin UZUNOğULLARI Bakanlığınız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünce 2006 yılında uygulanan mücadelelerin sonuçlarını gözden geçirmek, 2007 yılında yapılacak mücadelelerin Bakanlığımız prensipleri doğrultusunda programlarını hazırlamak ve bu yöndeki ihtiyaçları tespit etmek, ülke düzeyinde zirai mücadele çalışmalarının uygulama prensipleri konusunda mutabakat sağlamak, i ve dış karantina ile ilgili ilaç, alet hizmetlerini görüşmek amacıyla 6-10 Kasım 2006 tarihlerinde Aydın-Didim’de dzenlenen toplantıya katılmışlardır.

*Araştırma Enstitüleri ile özel sektör arasında işbirliğini artırmak amacıyla, 07 Kasım 2006 tarihinde Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünde yapılan toplantıya Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA katılarak, Enstitümüzün bu işbirliği ile ilgili hazırlıkları hakkında bilgi vermiştir.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Grsel ÇETİN, Dış Ticaret Müsteşarlığı Akdeniz İhracat Birlikleri tarafından 09 Kasım 2006 tarihinde Adana’da dzenlenen “Akdeniz Meyve Sineği” ile mücadele yöntemlerinin yer alacağı proje hazırlık toplantısına katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Doç. Dr. Fisun Grsel ÇELİKEL, “Uzakdoğu’ya Yaş Meye ve Sebze İhracatının Geliştirilmesi Komitesi” alışmaları kapsamında 14 Kasım 2006 tarihinde Dış Ticaret Müsteşarlığında dzenlenen toplantıya katılmıştır.

*Enstitümüz Bitki Koruma Bölümü elemanlarından Uz. Grsel ÇETİN, Uz. Cemil HANTAŞ ve Uz. Zafer UÇKUN, Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce 20-24 Kasım 2006 tarihlerinde Antalya’da dzenlediği “2006 Yılı Standart İlaç Deneme Metodu ve Zirai Mücadele Teknik Talimat Toplantısı” na katılmışlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Arif ATAK ve Uz. Kemal KAHRAMAN, Manisa Bağcılık Araştırma Enstitüsü tarafından 21-23 Kasım 2006'da Kuşadası'nda düzenlenen "Bağcılıkta Klon Seleksiyonu Çatı Projesi Çalışma Grubu Toplantısı"na katılarak Enstitümüzün projeye yapacağı katkılar hakkında görüşmelerde bulunmuşlardır.

*Enstitümüz liderliğinde yürütülmekte olan "Bazı Doğal Bitkilerin Kültüre Alınması Yeni Tür ve Çeşitlerin Süs Bitkileri Sektörüne Kazandırılması (1)" isimli TUBİTAK projesi ile ilgili olarak, kuruluşumuz tarafından yapılacak harcamaların daha etkin ve mevzuata uygun bir biçimde yürütülebilmesinin sağlanması amacıyla 24 Kasım 2006 tarihinde Ankara'da düzenlenen bilgilendirme ve paylaşım toplantısına, Enstitümüz Müdürü Yavuz AĞI ile Enstitümüz elemanlarından Proje Koordinatörü Uz. Erdal KAYA, Uz. Kamil ERKEN katılmışlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL, Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce 06 Aralık 2006 tarihinde düzenlenen toplantıda, Yurtdışında edindiği bilgi ve tecrübelerini anlatmıştır.

*Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA, Ülkemiz ile Sudan arasında Tarım alanında imzalanan protokol gereği, Başbakanlık Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) tarafından organize edilen "Etüt ve Proje Çalışması" na katılmak üzere 07-15 Aralık 2006 tarihleri arasında Sudan'da teknik inceleme ve araştırmalar yapmıştır.

*Enstitü Müdürü Yavuz AĞI, Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce 11 Aralık tarihinde İzmir'de düzenlenen toplantıya katılarak Bahçe Bitkileri konusunda çalışma yapan Enstitülerin mevcut durumu ve sorunlarını dile getirmiştir. Aynı toplantının gündeminde yer alan "Araştırma Enstitüleri Özel Sektör İşbirliği" çerçevesinde Kuruluşumuzun Hasat Sonrası Fizyolojisi, Meyve ve Mantar konusunda işbirliğine hazır olduğunu bildirmiştir

2006 YILI ZİYARETLER

*Yalova ili Uluslararası Öğrenci Değişim Programı çerçevesinde, 2006 yılında Uluslararası Gönüllü Çalışma Kampları programına alınmıştır. Enstitü Altyapısını incelemek ve ön çalışmalarda bulunmak üzere 20 Ocak 2006 tarihinde GENÇTUR Gençlik Kampları Koordinatörü Zafer YILMAZ Enstitümüzü ziyaret etmiştir. Bu amaçla en az 5 farklı ülkeden oluşturulacak 10 kişilik bir yabancı öğrenci grubunun Enstitümüz aktivitelerine katkıda bulunması planlanmıştır.

*Merkezi Fransa'da bulunan Uluslararası Yüksek Zirai Etüdler Merkezinden (CIHEAM) Selma TOZANLI ve Fransa Tarım Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Merkezinden Vanessa PERSILLET 20 Mart 2006 tarihinde Enstitümüzü ziyaret ederek Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye'nin Fransa ile Rekabet Gücü konusunda Enstitü Yetkilileri ve konu uzmanları ile bir görüşme yapmışlardır.

* Merkezi Fransa'da bulunan Uluslararası Yüksek Zirai Etüdler Merkezinden (CIHEAM) Selma TOZANLI ve Fransa Tarım Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar Merkezinden Vanessa PERSILLET 20 Mart 2006 tarihinde Enstitümüzü ziyaret ederek Avrupa Birliği Sürecinde Türkiye'nin Fransa ile Rekabet Gücü ve Elma, Domates ve Üzümün Türkiye'deki durumu,

AB sürecinde muhtemel gelişmeler konusunda Enstitü Yetkilileri ve konu uzmanları ile görüşmeler yapmışlardır.

*İstanbul Büyükşehir Belediyesi Bahçivanlık okulu öğrencilerinden 20 kişi 15 Nisan 2006 tarihinde Enstitümüzü ziyaret etmiştir.

*Tarım Sigortaları Kanunu kapsamında yapılacak hizmetlerin yürütülmesi amacıyla kurulan Tarım Sigortaları Havuzu adına tüm faaliyetleri yürütmekte olan Tarım Sigortaları Havuz İşletmesi A.Ş. Teknik Müdürü Necati İÇER, 04 Ağustos 2006 tarihinde Enstitümüzü ziyaret ederek tüm Enstitü elemanlarına sistem hakkında bilgi vermiştir.

*Namık Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi Öğretim Görevlisi Dr. Mustafa MELİK, 26 Aralık 2006 tarihinde Enstitümüzü ziyaret ederek, Enstitümüz ve Yalova'da yapılan Süs Bitkileri çalışmaları ile ilgili olarak yapılan çalışmalar hakkında bilgi almış, deneme ve üretim tesislerinde incelemelerde bulunmuştur.

2007 YILI PROGRAMLI OLMAYAN EĞİTİMLER

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce 19-20 Şubat 2007 tarihlerinde Ankara'da düzenlenen "Biyoteknoloji Eğitimi" ne Enstitümüz elemanlarından Uz. Nesrin AKTEPE TANGU ve Nesrin UZUNOĞULLARI katılmışlardır.

*Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü koordinatörlüğünde yürütülen Orta Karadeniz Bölgesi Tarımsal Araştırma Yayım Eğitim Koordinasyon projesi gereği, 22 Şubat 2007 tarihinde Sinop Tarım İl Müdürlüğünde "Zeytinde Budama" konulu teorik ve uygulamalı eğitim vermiştir.

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen ve ülkemizde bulunan Araştırma Enstitülerinde görev yapmakta olan araştırmacılar ile Üniversitelerden öğretim üyelerinin katıldığı, 2006 yılında yürütülen, sonuçlanan ve yeni teklif edilen Araştırma Projelerinin ele alınacağı toplantılar 05 -30 Mart 2007 tarihleri arasında Antalya'da gerçekleştirildi. Program Değerlendirme Toplantılarına Enstitümüzden toplam 34 araştırmacı katıldı.

*Enstitümüz elemanlarından Dr. Mehmet Emin AKÇAY, Tekirdağ-Şarköy Tarım İlçe Müdürlüğü tarafından 13 Nisan 2007 tarihinde üreticiler için düzenlenen "Zeytin Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları" konulu eğitimde eğitici olarak görev almıştır.

*Enstitümüz uzmanlarından Dr. Gülay BEŞİRLİ, Gümrük Müsteşarlığı tarafından düzenlenen Eğitim Programı çerçevesinde 17 Nisan 2007 tarihinde Ankara'da "Kastamonu Taşkoprü Sarımsağı" konulu bir eğitim vermiştir.

*Enstitümüz uzmanlarından Dr. Mehmet Emin AKÇAY, Adana'da faaliyet gösteren Özler Tarım Limitet Şirketi tarafından 22-23 Nisan 2007 tarihleri arasında Adana'da, organize edilen üreticilere yönelik olarak "Kiraz Yetiştiriciliği" konusunda teorik ve uygulamalı eğitim vermiştir.

*Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğünün organize ettiği "Organik Tarım Eğitimi" Ankara Beypazarı'nda 31 Nisan 04 Mayıs tarihleri arasında Ankara'nın Beypazarı

ilçesinde gerçekleştirildi. Eğitime Kuruluşumuzdan Dr. Erol YALÇINKAYA, Dr. Filiz PEZİKOĞLU, Dr. Gülay BEŞİRLİ ve Dr. Ayşe GÜN eğitici olarak katıldılar.

*TAGEM tarafından organize Edilen “Döllenme Biyolojisi” hizmet içi eğitimine çeşitli araştırma kuruluşlarından 20 kişi katıldı. Eğitim süresince Kuruluşumuz elemanları da eğitici olarak görev aldılar.

*14-25 Mayıs 2007 tarihleri arasında TÜGEM Alternatif Üretim Daire Başkanlığınca düzenlenen “Organik Tarım Kontrolör Eğitimi” Ankara’da gerçekleştirildi. Eğitime Kuruluşumuzdan Dr. Erol YALÇINKAYA, Dr. Gülay BEŞİRLİ ve Dr. Filiz PEZİKOĞLU birer gün süre ile eğitici olarak katıldılar.

*Enstitümüz Müdür Yardımcısı Dr. M. Emin ERGÜN, Bakanlığımız İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından 04-08 Haziran 2007 tarihlerinde Alata Bahçe Kùltürleri Araştırma Enstitüsü, Erdemli-Mersin’de düzenlenen 2007 yılı Hizmet içi Eğitim Programında yer alan ve çeşitli mali konuların ele alındığı programa katılmıştır.

*Bakanlığımız, Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğünün organize ettiği “Organik Tarım Eğitimi” Balıkesir-Altınoluk’ta 04-08 Haziran 2007 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Eğitime Kuruluşumuzdan Dr. Erol YALÇINKAYA, Dr. Gülay BEŞİRLİ, Dr. Filiz PEZİKOĞLU ve Dr Ayşe GÜN eğitici olarak; Uz. Kemal KAHRAMAN ve Aysun ÖZTÜRK kursiyer olarak katılmışlardır.

*Havran Kaymakamlığı İlçe Tarım Müdürlüğü’nde 06 Temmuz 2007 tarihinde üreticileri bilgilendirmek amacıyla düzenlenen “Badem Yetiştiriciliği ve Hastalık-Zararlıları” konulu eğitimi vermek üzere Kuruluşumuz teknik elemanlarından Uz. İsmail TOSUN görevlendirilmiştir.

*Çanakkale Lapseki İlçesinde geleneksel olarak düzenlenen ve bu yıl 17. gerçekleştirilen “Umurbey.Şeftali Festivali” etkinlikleri çerçevesinde “Şeftali Yetiştiriciliği, Hastalık ve Zararlıları” konusunda konferans vermek üzere Kuruluşumuz elemanlarından Uz. Cemil HANTAŞ ve Uz. Zeynep ÖZDEMİR EROĞLU 17 Ağustos 2007 tarihinde Çanakkale’de görevlendirildi.

*Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ile Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği arasında yapılan protokol çerçevesinde Tarım Kredi Kooperatifleri Sakarya Bölge Müdürlüğü elemanları Yaprak-Toprak örneği alma ve gübre tavsiyesinde bulunma konularında enstitümüzde eğitim aldılar. 28 Ağustos 2007 tarihinde gerçekleştirilen eğitime 36 kişi katıldı.

*05-06 Eylül 2007 tarihleri arasında Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından Ankara’da düzenlenen “Organik Tarım” eğitimine Kuruluşumuzdan Dr. Filiz PEZİKOĞLU ve Dr. Gülay BEŞİRLİ eğitici olarak katıldılar.

*22 Ekim 2007 tarihinde Mersin Ticaret ve Sanayi Odası AB Yerel Bilgi Bürosu tarafından organize edilen “Organik Tarım Zirvesi” programında Enstitümüzden sunum yapmak üzere “Bahçe Bitkileri Organik Yetiştirme Teknikleri (Meyvecilik)” konusunda Dr. Ayşe GÜN, “Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Organik Olarak Yetiştirilmesi” konusunda ise Uz. Ahmet Bircan TINMAZ katılmıştır.

*Kuruluşumuzda 22-26 Ekim 2007 tarihleri arasında “Meyve-Asma Tip ve Çeşitlerinin Moleküler Tekniklerle Karakterizasyonu” kursu düzenlenmiştir. Kursa konuyla ilgili olarak

çalışan farklı araştırma enstitülerinden 25 araştırmacı katılmıştır. Kursta Bağcılık Bölüm Başkanı Uz. Arif ATAK eğitmen olarak katkıda bulunmuştur.

*29 Kasım.2007 tarihinde Eskişehir Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü'nce düzenlenen "Moleküler İşaretleyicilerin Bitki İslahında Kullanımı" konulu seminere kuruluşumuzdan Uz. Zeynep ÖZDEMİR EROĞLU, Uz. Kemal A. KAHRAMAN ve Uz. Mustafa Kemal SOYLU katılmışlardır.

*11–14 Aralık 2007 tarihleri arasında Çanakkale Ziraat Odası tarafından talep edilen bölgede yoğun olarak üretimi yapılan Bazı Meyvelerde (Elma, Armut, Ayva, Kiraz, Ceviz, Badem, Nar, Şeftali ve Nektarin) "Yetiştirme Teknikleri ve Hastalık ve Zararlılar İle Mücadelesi" konulu eğitime eğitmen olarak Kuruluşumuzdan Dr. M. Emin AKÇAY, Uz. İsmail TOSUN, Uz. Zeynep Özdemir EROĞLU ve Uz. Cemil HANTAŞ katılmıştır.

2007 YILI DİĞER ETKİNLİKLER

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Ahmet Bircan TINMAZ 15 Ocak 2007 tarihinde, Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ile Ankara Üniversitesi Ziraat ve Eczacılık Fakülteleri, Gazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi işbirliği şeklinde yürütülecek olan "Orta Torosların Yararlı Bitkilerinin Halk Arasında Kullanış Şekillerinin Belirlenmesi ve Ekonomiye Kazandırılması" konulu projenin Ankara'da düzenlenecek olan hazırlık çalışmalarına katılmıştır.

*Enstitümüzde 2006 yılında yürütülen çalışmaları değerlendirmek, 2007 yılında yapılacak çalışmalara yön vermek amacıyla oluşturulan Enstitü Araştırma Komite toplantıları 16 Ocak 2007 tarihinde başlatılmıştır.

*Enstitü İdari müdür Yardımcısı Dr. Mehmet Emin ERGÜN ve Sayman Süfyan OSMANOĞLU, Bakanlığımız İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından 23 Ocak 2006 tarihinde Ankara'da düzenlenen "Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği" kapsamında yer alan üretimi teşvik priminin miktarı ile ödenmesine ilişkin esas eve usullerin ele alındığı toplantıya katılmışlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Doç. Dr. Fisun Gürsel ÇELİKEL ve Uz. Zekiye GÖKSEL , Bakanlığımız Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü, Yayın Dairesi tarafından 25 Ocak 2006 tarihinde Ankara'da düzenlenen YAYÇEP programı kapsamında hazırlanan "Gıda" kitabı için film setinin senaryosunun hazırlanması konusundaki toplantıya katılarak görüş ve önerilerini sunmuşlardır.

*Enstitümüz Bitki Koruma Bölümü tarafından gerçekleştirilen Nematod tahlillerini gerçekleştirmek üzere, Bakanlığımız tarafından geçici olarak görevlendirilen Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü elemanlarından Uz. Emre EVLİCE Enstitümüze ulaştırılan nematod analizlerine başlamıştır.

*Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA ve Uz. Adnan DOĞAN, Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünde 30 Ocak 2007 tarihinde yapılan "Fidan Sertifikasyon Toplantısı"na katılmışlardır. Toplantıda Üretim Kuruluşlarında mevcut

Çeşit/Anaç Damızlığı, Ana Parsel çeşit ağaç miktarı, orijini ve yaşları ile bu materyalin sağlık durumları ve çeşit bazında 2007 baz materyal üretimi ele alınmıştır .

*TUBİTAK 1007 Kamu Araştırmaları Araştırma ve Geliştirme Programı'na sunulmak üzere hazırlanacak olan "Organik Bitkisel Üretimde Değerlendirilmek Üzere Yerel Kaynaklardan Girdi Üretim Teknolojilerinin Ve Yetiştirme Tekniklerinin Geliştirilmesi" konulu projenin 1. Hazırlık toplantısı 8-9 Şubat 2007 tarihlerinde Enstitümüzde gerçekleştirildi. Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünden Doç. Dr. Şahin ANIL'ın başkanlığında yapılan toplantıya, Araştırma Enstitüleri ve Üniversitelerden geniş bir katılım sağlanmış, toplantı sonunda ele alınacak üzerinde çalışacak iş paketleri ve iş paketleri liderleri ve proje yönetimi şekillendirilmiştir.

*Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA, Bakanlığımız Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğünde 9 Şubat 2007 tarihinde yapılan ve "Bölgeler İtibarıyla Desteklemelerde Çeşit" konusunun tartışıldığı toplantıya katılarak Enstitü görüşlerini dile getirmiştir.

*Enstitümüz AB Koordinatörü Dr. Filiz PEZİKOĞLU, TUBİTAK tarafından 12-13 Şubat 2007 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen AB 7. ÇP Bilgilendirme Toplantısına katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Gürsel ÇETİN, Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce 13-14 Şubat 2007 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen "Nar Bahçelerinde Entegre Mücadele Modelinin Oluşturulması" konulu TUBİTAK 1007 Kamu Ar-Ge Proje hazırlık toplantısına katılmıştır.

*Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünce 19-20 Şubat 2007 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen AB 7. ÇP Eğitim Programına Enstitümüz AB Koordinatörü Dr. Filiz PEZİKOĞLU katılmıştır.

*Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA ve Dr. M. Emin AKÇAY Zeytin ve Zeytinyağı sektörü temsilcilerinin bilgilendirilmesi, sektörün yetiştiricilikle ilgili sorunlarına çözüm aranması amacıyla Ege Zeytin ve Zeytinyağı İhracatçıları Birliği organizasyonunda 19-20 Şubat 2007 tarihlerinde İzmir'de yapılan ve Yurtiçi ve Yurtdışından katılımcıların görüş alışverişinde bulunduğu "Zeytin Çalıştayı" na katılmışlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. İbrahim SÖNMEZ 28 Şubat 2007 tarihinde Bakanlığımız Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğünde düzenlenen 2007 yılında uygulanacak tohumluk üretim, tedarik ve dağıtım durumlarının tartışıldığı "Ülkesel Tohumculuk Planlama" toplantısına katılarak Enstitümüzün bu konulardaki görüşlerini dile getirmiştir.

*Enstitümüz Koordinatörlüğünde hazırlanmakta olan "Kastamonu Sarımsağının Geliştirilmesi" konulu proje toplantısı 12-14 Mart 2007 tarihlerinde Kastamonu-Taşköprü'de yapıldı. Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA'nın başkanlık ettiği toplantıda, Proje Koordinatörü Dr. Gülay BEŞİRLİ ve proje yürütücüleri Uz. Eray DAMGACI ve Barış ALBAYRAK proje hakkında teknik bilgi vermişlerdir. Toplantıda, Projenin son aşaması hakkında bilgi verilmiş ve daha sonra proje çalışmaları için üretim alanlarına gidilmiştir. Bu arada, Kastamonu'nun önemli ürünlerinden olan "Üryani Eriği" konusunda yapılacak olan çalışmaların planlandığı görüşmeler yapılmıştır.

*Enstitümüz Teknik Müdür Yardımcısı Dr. Erol YALÇINKAYA ve Dr. Burhan ERENOĞLU Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) tarafından 19-20 Mart 2007 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen ve Ülkemiz ve Yurtdışından Konu Uzmanlarının konuşmacı olarak yer aldığı "Organik Tarımda Yeni Ufuklara Doğru" toplantısına katılmışlardır.

*Enstitümüzün yürütücü olarak yer aldığı ve TUBİTAK-1007 Kamu Araştırma Projesi olarak hazırlanan "Türkiye Ceviz Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Entegre Projesi"nin Panelistler tarafından değerlendirilmesi amacıyla 21 Mart 2007 tarihinde Ankara, TUBİTAK'ta yapılan toplantıya, Enstitümüz elemanlarından Uz. Muammer YALÇIN, Uz. Mustafa ÖZTÜRK katılarak iş paketleri ile ilgili konular hakkında bilgi vermişlerdir.

*Tarım ve Köyişleri Bakanlığı ve Süt ve Et Üreticileri Birliği (SETBİR) tarafından uluslararası özellikte 24 Mart 2007 tarihinde İstanbul'da düzenlenen "Et ve Süt Sektöründe Küresel Vizyon" konulu toplantıya Enstitümüz İdari Müdür Yardımcısı Dr. Emin ERGÜN, Dr. Burhan ERENOĞLU ve Uz. Cemil HANTAŞ katılmışlardır.

*Enstitümüz elemanlarından Dr. Gülay BEŞİRLİ, Bakanlığımız Yayın Dairesi Başkanlığı tarafından yayınlanan Çiftçi Eğitim Serisi çalışması kapsamında, 27 Mart 2007 tarihinde Ankara'da "Soğan Yetiştiriciliği-Hastalık ve Zararlıları" konusunda metin çalışmalarını yapmak üzere düzenlenen toplantıya katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Mühendis Serdar ERKEN, Bakanlığımız Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Tohumluk Test ve Sertifikasyon Müdürlüğü tarafından 28 Mart 2007 tarihinde Ankara'da düzenlenen Süs Bitkileri Tescil Komitesi toplantısına katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Erdal KAYA, Bakanlığımız Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğüne 29 Mart 2007 tarihinde Ankara'da düzenlenen Doğal Çiçek Soğanları toplantısına katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Selma ÖZYİĞİT, Çevre ve Orman Bakanlığı, Milli Parklar Genel Müdürlüğüne 04-09 Nisan 2007 tarihlerinde Antalya'da düzenlenen ve taraf olduğumuz BM Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi kapsamında UNEP/GEF hibe desteğiyle başlatılan "Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi Uygulama Projesi" toplantısında oluşturulan grup çalışmalarına katkıda bulunmuştur.

*Su Vakfı tarafından 11-13 Nisan 2007 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen "I. Türkiye İklim Değişikliği Kongresi"ne Enstitümüz elemanlarından Uz. Hasbi YILMAZ katılmıştır.

*Türkiye'nin Bazı AB Ajanslarına katılımında yardımcı olacak faaliyetleri hızlandırmaya yönelik çeşitli faaliyetleri finanse etmek üzere hazırlanan Topluluk Bitki Çeşitleri Ofisi (CVPO) ile Bakanlığımız işbirliğinde yürütülen "Multi-Beneficiary Programı" çerçevesinde 12 Nisan 2007 tarihinde Antalya'da düzenlenen seminere Enstitümüz elemanlarından Uz. Selma ÖZYİĞİT katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Dr. Tuncay ACICAN ve Uz. Arzu ŞEN ASLIM, Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan Televizyon Yoluyla Yaygın Çiftçi Eğitimi Projesi (YAYÇEP) kapsamındaki "Tarımsal Ürünlerin Muhafazası" isimli kitabın hazırlanması ile ilgili olarak, 12 Nisan 2007 tarihinde Ankara'da Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğünde düzenlenen toplantıya katılmışlardır.

*Enstitümüz, 19-22 Nisan 2007 tarihleri arasında İstanbul'da ASDF fuarcılık tarafından düzenlenen ve Uluslararası Ekolojik Tarım Hareketleri Federasyonu'nca desteklenen "Ekoloji İstanbul Fuarı"na çalışmalarını ve ürünlerini sergilediği bir stantla katılmıştır.

*Enstitümüz uzmanlarından Dr. Gülay BEŞİRLİ Bakanlığımız Teşkilatlanma ve Destekleme Genel Müdürlüğü tarafından organize edilen olan Televizyon Yoluyla Yaygın Çiftçi Eğitimi Projesi (YAYÇEP) kapsamında hazırlanacak Organik Tarım kitabıyla ilgili olarak, 26 Nisan 2007 tarihinde Ankara'da düzenlenen toplantıya katılmıştır.

*Enstitümüz tarafından yürütülen "Bahçe Bitkileri Araştırmalarının Etki Değerlemesi Projesi" toplantısı, 26-27 Nisan 2007 tarihlerinde Enstitümüzde, Proje Koordinatörlüğünü yürüten Enstitümüz Müdür Yardımcısı Dr. Mehmet Emin ERGÜN başkanlığında gerçekleştirilmiştir. Toplantıya projede görev alan Araştırma Enstitülerinden toplam 16 araştırmacı katılmıştır.

*TÜBİTAK MAM koordinatörlüğünde gerçekleştirilecek TÜBİTAK-1007 formatlı "Meyve Sebze İzlenebilirlik ve Soğuk Zincir Sisteminin Kurulması" konulu projenin ilk toplantısı 03 Mayıs 2007 tarihinde Kuruluşumuzda yapıldı. Toplantıya TÜBİTAK MAM'dan 4, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünden 2 ve Kuruluşumuzdan 6 eleman katıldı.

*"Yerli Klon Anaçlarının Geliştirilmesine" yönelik olarak hazırlanmakta olan TÜBİTAK-1007 projesinin ilk toplantısı 04 Mayıs 2007 tarihinde Kuruluşumuzda yapıldı. Toplantıya TAGEM temsilcileri dışında Eğirdir Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü ile Erzincan Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü yetkilileri katıldı.

*AB 7. Çerçeve Programı kapsamında "Gıda, Tarım ve Balıkçılık Biyoteknolojisi" konulu toplantı 10 Mayıs 2007 tarihinde Bursa Gıda Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü'nde yapıldı. Toplantıya Kuruluşumuzdan Uz. Seçil ERDOĞAN ve Uz. Zekiye GÖKSEL katıldı.

*Marmara Bölgesi Süne Sörvey sonuçlarının değerlendirildiği toplantı 14 Mayıs 2006 tarihinde Bursa Tarım İl Müdürlüğünde yapıldı. Toplantıya Marmara Bölgesi Süne Koordinatörü Uz. Gürsel ÇETİN katıldı.

*TÜBİTAK MAM koordinatörlüğünde gerçekleştirilecek TÜBİTAK-1007 formatlı "Meyve Sebze İzlenebilirlik ve Soğuk Zincir Sisteminin Kurulması" konulu projenin ikinci toplantısı 16 Mayıs 2007 tarihinde Gebze'de yapıldı. Toplantıya Kuruluşumuzdan Dr. M. Emin ERGÜN, Uz. Seçil ERDOĞAN, Uz. Zekiye GÖKSEL, Dr. Tuncay ACICAN ve Uz. Arzu ŞEN ASLIM, TÜBİTAK' tan Doç. Dr. Güner ÖZAY, Uz. Aylin Seylam KÜŞÜMLER, Uz. Sena Saklar AYYILDIZ, Uz. Ferruh N. AYDOĞDU ve diğer kuruluşlardan 5 kişi katıldı.

*Kastamonu Sarımsağının Geliştirilmesine yönelik olarak hazırlanan TÜBİTAK-1007 projesinin hazırlık toplantısı Üniversite ve diğer kuruluş temsilcilerinin katılımı ile 24 Mayıs 2007 tarihinde Taşköprü'de yapıldı. Toplantıya Kuruluşumuzdan Dr. Gülay BEŞİRLİ, Uz. İbrahim SÖNMEZ ve Uz. Gürsel ÇETİN katıldı.

*Enstitümüz Müdür Yardımcısı Dr. M. Emin ERGÜN, Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından oluşturulan ve 2007 yılında gerçekleştirilen Program Değerlendirme Toplantılarında alınan tavsiye kararlarının değerlendirileceği 30-31 Mayıs 2007 tarihinde düzenlenen Bilim Kurulu toplantısına, Bilim Kurulu üyesi olarak katılarak proje değerlendirme çalışmalarına katkıda bulunmuştur.

*Enstitümüz Müdür Yardımcısı Dr. M. Emin ERGÜN, Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü tarafından 01 Haziran 2007 tarihinde Ankara'da düzenlenen Tarım ve Köyişleri Bakanı ve üst düzey yöneticilerin katıldığı FI Hibrit Projesinde yer alan özel sektör tohum firmaları plaket törenine katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Ahmet Bircan TINMAZ ve Uz. Mustafa ÖZTÜRK, Bakanlığımız Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğü ile Ankara Üniversitesi Ziraat ve Eczacılık Fakülteleri, Gazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü, Mustafa Kemal Üniversitesi Ziraat Fakültesi işbirliği şeklinde yürütülecek olan "Orta Torosların Yararlı Bitkilerinin Halk Arasında Kullanılış Şekillerinin Belirlenmesi ve Ekonomiye Kazandırılması" konulu projenin ve 01 Haziran 2007 tarihinde Ankara'da düzenlenen çalışma toplantısına katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Dr. Burhan ERENOĞLU, Uşak Tarım İl Müdürlüğünce 02 Haziran 2007 tarihinde Sivaslı ilçesinde düzenlenen Çilek Festivaline katılmıştır.

*Enstitümüz Müdür Yardımcısı Dr. M. Emin ERGÜN, Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü tarafından 03 Haziran 2007 tarihinde Antalya'da yapılan ve Bakanlığımız üst düzey yöneticilerin bulunduğu FI Hibrit Projesi kapsamında düzenlenen sera gününe katılmıştır.

*Enstitümüz elemanlarından Uz. Selma ÖZYİĞİT, Bakanlığımız Koruma Kontrol Genel Müdürlüğünce 8 Haziran 2007 tarihinde damızlık ana parsellerin oluşturulması amacıyla kurulan komisyonların uygulamalarında metod birliği sağlanması için yapılan toplantıya katılmıştır.

*18-22 Haziran 2007 tarihleri arasında ANTALYA'da düzenlenen ve TÜBİTAK 1007 formatında hazırlıkları devam eden NAR projesine Kuruluşumuz Bitki Koruma Bölüm Başkanı Uz. Gürsel ÇETİN katıldı.

*Kuruluşumuz Sebzeçilik Bölüm Başkanı Dr. Gülay BEŞİRLİ 18-19 Haziran 2007 tarihleri arasında "Kastamonu Sarımsağını Geliştirme Projesi" kapsamında yapılan çalışmalarını yerinde görmek amacıyla Kırklareli'ne görevli olarak gitti.

*TÜBİTAK 1007 formatında hazırlanıp Kuruluşumuz liderliğinde yürütülen Süs Bitkileri projesinin dönem raporunun hazırlıkları ve sunumu için Proje lideri Uz. Erdal KAYA ve Süs Bitkileri Bölüm Başkanı Uz. Kamil ERKEN 20-22 Haziran 2007 tarihleri arasında Ankara'da görevlendirildiler.

*20-22 Haziran 2007 tarihleri arasında İzmir'de düzenlenen "Organik Tarım Çalıştayına" Kuruluşumuz Sebzeçilik Bölüm Başkanı Dr. Gülay BEŞİRLİ katıldı.

*Fidan Sertifikasyon Toplantı Kararları gereğince Bakanlığımıza bağlı kurumlarda Meyve ve Asma çeşitlerinin 18-22 Haziran.2007 tarihleri arasında Damızlık Ana Parselleri Tespitleri gerçekleştirilmiştir. Yapılan çalışmaların sonuçlarını değerlendirmek amacıyla 02 Temmuz 2007 tarihinde Genel Müdürlüğümüzde yapılan toplantıya tespit komisyonunda Kuruluşumuzdan görev alan Dr. M. Emin AKÇAY ve Uz. Selma ÖZYİĞİT katılmıştır.

*Japonya'ya yönelik yaş meyve ihracatına uygulanmakta olan yasağın kaldırılması çalışmaları kapsamında kurulan Uzakdoğu'ya Yaş Meyve ve Sebze İhracatının Geliştirilmesi Komitesinin koordinasyonluğunda yürütülen projeler kapsamında tespit edilen eksikliklerle giderilmesine yönelik görüşmelerde bulunmak üzere Tokyo'da Türk –

Japon uzmanları ile 02–08 Temmuz 2007 tarihleri arasında yapılan toplantıya Kuruluşumuzdan Uz. Arzu Şen ASLIM katılmıştır.

*“Türkiye F1 Hibrid Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu Özel Sektör İşbirliği” projesi kapsamında 03-05 Temmuz 2007 tarihleri arasında Mersin / Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü’nde düzenlenen toplantıya Kuruluşumuzdan Uz. İbrahim SÖNMEZ katılmıştır.

*TÜBİTAK’a sunulması planlanan “Türkiye Elma Çeşitlerinin Geliştirilmesi” projesinin detaylarının görüşülmesi için 10 Temmuz 2007 tarihinde Isparta/Eğirdir Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsünde yapılan toplantıya Kuruluşumuzdan Dr. M. Emin AKÇAY katılmıştır.

*12–13 Temmuz 2007 tarihleri arasında ANKARA’ da düzenlenen ve TÜBİTAK 1007 formatında hazırlanmakta olan NAR projesine son şeklini vermek üzere yapılan toplantıya Kuruluşumuz Bitki Koruma Bölüm Başkanı Uz. Gürsel ÇETİN katılmıştır.

*Türkiye Ulusal Kiraz-Vişne Çalışma Grubunun XI. Toplantısı 14–15 Temmuz 2007 tarihleri arasında Konya – Hadim’de yapılan toplantıya Kuruluşumuzdan Dr. M. Emin AKÇAY, Dr. Mehmet BAŞ, Uz. Adnan DOĞAN, Dr. Filiz PEZİKOĞLU, Ayşe FİDANCI, Uz. Selma ÖZYİĞİT, Dr. Ayşe GÜN katılmıştır.

*Kocaeli ilinde meyve bahçelerinde görülen zamklanma ile ilgili incelemelerde bulunmak üzere Kuruluşumuz elemanlarından Uz. Adnan DOĞAN ve Nesrin UZUNOĞULLARI 27 Temmuz 2007 tarihinde Kocaeli’ne görevlendirildiler.

*“Türkiye F1 Hibrid Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu Özel Sektör İşbirliği” projesi kapsamında 25-26 Temmuz 2007 tarihleri arasında İzmir Menemen Araştırma Enstitüsü’nde düzenlenen toplantıya Kuruluşumuzdan Uz. İbrahim SÖNMEZ katılmıştır.

*08-12 Ağustos 2007 tarihleri arasında İstanbul’da düzenlenen “Avrasya Tarım 2007” fuarına Kuruluşumuz da katıldı. Kuruluş çalışmalarının tanıtıldığı standımıza üreticilerin çok büyük ilgisi olmuştur.

*TÜBİTAK 1007 formatında hazırlıkları sürdürülen sarımsak projesi için Kastamonu ve Taşköprü’de deneme yerlerini incelemek amacıyla Kuruluşumuzdan Dr. Gülay BEŞİRLİ, Uz. İbrahim SÖNMEZ, Barış ALBAYRAK ve Uz. Zafer UÇKUN görevlendirildiler.

*Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından 24 Ağustos 2007 tarihinde organize edilen ve TÜGEM, TAGEM, TTSM temsilcileri ile Erzincan Bahçe Kültürleri, Antalya BATEM, Giresun Fındık Bornova Zeytincilik , Ankara Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüleri temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen Sertifikasyon toplantısına Kuruluşumuz Müdür V. Dr. M. Emin ERGÜN ile konu uzmanları Uz. Selma ÖZYİĞİT ve Uz. Adnan DOĞAN katıldı.

*Meyve Fidanı Sertifikasyonu ile ilgili Çeşit sahibi kuruluşların bunları testleyip, arındırma yapacak iki kurum arasında bilgi alış verişi ve yol haritası oluşturma amacıyla Kuruluşumuz Müdür V. Dr. M. Emin ERGÜN, 31 Ağustos 2007 tarihinde İzmir Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsüne görevli olarak gitti.

*Isparta'da 27 – 29 Ağustos 2007 tarihinde düzenlenen “Türkiye II. Bitki Koruma Kongresi”ne enstitümüzden Uz. Cemil HANTAŞ, Uz. Gürsel ÇETİN ve Uz. Zafer UÇKUN katıldı.

*Erzurum'da 04-07 Eylül 2007 tarihinde düzenlenen “Türkiye V. Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi”ne enstitümüzden Uz. Seçil ERDOĞAN, Uz. Arif ATAK, Uz. Adnan DOĞAN, Ayşe FİDANCI, Uz. Kemal A. KAHRAMAN, Dr. M. Emin AKÇAY, Dr. Ayşe GÜN ve Uz. Erdinç UYSAL katılarak, bildiri sunmuşlardır.

*07-08 Eylül 2007 tarihlerinde Kaman / KIRŞEHİR'de gerçekleştirilen “VI. Ulusal Ceviz Çalışma Grubu Toplantısına” Kuruluşumuz elemanlarından Uz. Muammer YALÇIN ve Dr. Ayşe GÜN katıldılar.

*“VII. Ulusal Ekoloji ve Çevre Kongresi” 10-13 Eylül 2007 tarihlerinde Malatya'da gerçekleştirildi. Kongreye enstitümüzden Dr. Filiz PEZİKOĞLU ve Uz. Ayşe YAZLIK katılarak, bildiri sunmuşlardır.

*06-09 Eylül 2007 tarihleri arasında Ankara Atatürk Kültür Merkezinde düzenlenen Tarım Fuarına Kuruluşumuz stand açarak katıldı. Stantda Kuruluşumuz çalışmalarını Dr. Filiz PEZİKOĞLU, Dr. Tuncay ACICAN, Uz. Selma ÖZYİĞİT, Uz. Kemal A. KAHRAMAN, Uz. Nesrin AKTEPE TANGU, Uz. Serdar ERKEN, Mine UÇAR, Aysun ÖZTÜRK ve İhsan YEKE tanıttı. Açılışa katılan Kuruluşumuz Müdür V. Dr. M. Emin ERGÜN, ziyarete gelen Bakanlığımız Müsteşarı ve üst düzey bürokratlara bilgi aktardı.

*Kuruluşumuz Sebzeçilik Bölüm Başkanı Dr. Gülay BEŞİRLİ, 6-7 Eylül 2007 tarihleri arasında Kastamonu'da düzenlenen “Sarımsak Yetiştiriciliği” konulu panele katılarak üreticilere bilgiler aktardı.

*“Uluslararası Orta Asya Cumhuriyetleri Sulama Çalıştayı” 12-14 Eylül 2007 tarihinde Ankara'da yapıldı. Çalıştaya Kuruluşumuzdan Uz. Hasbi YILMAZ katıldı.

*28 Eylül 2007 tarihinde Ankara Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğünde düzenlenen Damızlık ana parsellerde bulunan bitkilerde hastalık tespiti yapılması durumunda arındırma işlemi yapılacak enstitülerin belirlenmesi amacıyla yapılan toplantıya Enstitümüz Müdür V. Dr. M. Emin ERGÜN ile Dr. M. Emin AKÇAY ve Uz. Adnan DOĞAN katılmışlardır.

*17 Ekim 2007 tarihinde Enstitümüzde yapılan toplantı ile ülkemize son yıllarda girmiş Milli Çeşit Listemizde bulunmayan ve koruma altında olmayan yabancı ticari çeşitlerin sahibi olacak kuruluşlar belirlenmiştir. Enstitümüz farklı türlerden olmak üzere 50 adet meyve çeşidinin sahibi olarak belirlenmiştir. Toplantıya Konuyla ilgili 15 Kuruluştan 40 temsilci katılmıştır.

*17–19 Ekim 2007 tarihleri arasında “F1 Hibrit Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu – Özel Sektör İşbirliği” projesi kapsamında Antalya Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünde düzenlenen değerlendirme toplantısına Kuruluşumuzdan Uz. İbrahim SÖNMEZ katılmıştır.

*22 Ekim 2007 tarihinde “Sektörel Eylem Planı Çalışma Toplantısı” öncesi ön hazırlık çalışması amacıyla Ankara Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürlüğünde düzenlenen toplantıya Enstitümüzden Müdür V. Dr. M. Emin ERGÜN ile Dr. Gülay BEŞİRLİ ve Dr. Filiz PEZİKOĞLU katılmışlardır.

*Bosna Hersek’de savaştan zarar görmüş bölgelerden Srebrenica, Gorazde, Praca, Tuzla ve Zenica gibi şehirlerde yaşayanların yaşam standartlarını artırmak, meyvecilik ile ilgili tarımın geliştirilmesini sağlamak ve mevcut potansiyelin değerlendirilmesi amacıyla Türk İşbirliği ve Kalkınma İdaresi Başkanlığı (TİKA) tarafından bir proje oluşturulmuştur. TİKA tarafından bu amaçla organize edilen ve Srebrenica, Gorazde, Praca, Tuzla ve Zenica şehirleri belediyelerinden gelen konu ile ilgili 6 kişilik uzmana, Yalova Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü’nce hazırlanan program dahilinde 22–28 Ekim 2007 tarihleri arasında eğitim verilmiştir. Eğitim, konuların özelliklerine göre teorik bilgilerin yanı sıra, konuyla ilgili işletmeler ve üretim alanları gezilmiş, üreticilerle karşılıklı olarak bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Ayrıca gelen uzmanlara büyük katkısı olacağı düşüncesiyle, Bursa Tarım Fuarı ve Bursa çevresinde örnek tarımsal üretim yapan kuruluş ve bahçeler de ziyaret edilmiştir.

*Uludağ Üniversitesinin düzenlediği “Uluslararası Kestane Çalıştayı” 23–25 Ekim 2007 tarihleri arasında Bursa’da yapıldı. Çalıştaya Kuruluşumuz Müdür V. Dr. M. Emin ERGÜN ile Dr. Ayşe Gün katıldılar.

*24-26 Ekim Tarihleri arasında İstanbul’da düzenlenen “Gıda ve Beslenme Kongresine” Kuruluşumuzdan Uz. Seçil ERDOĞAN “Determination of Amount of Sugar of Some Apple Varieties of The Suitability for Apple Juice by Using HPLC” ve Uz. Zekiye GÖKSEL “Phenolic Components in Grape and Their Impact on Health” konulu posterleri ile katılmışlardır.

*24-28 Ekim 2007 tarihleri arasında düzenlenen “Bursa 5. Tarım, Hayvancılık, Tavukçuluk, Tohumculuk, Fidancılık ve Süs Bitkileri Fuarı”na Enstitümüz de katılarak araştırma çalışmalarını ziyaretçilere tanıttılar. Kuruluşumuzun standı üreticiler tarafından yoğun bir şekilde ziyaret edildi.

*Bakanlığımız politikalarının daha etkin uygulanmasını sağlamak amacıyla seçilmiş bazı öncelikli sektörlerin sorunlarının ve somut çözüm önerileri, ve ayrıca 2008-2012 yılları için etkinlikle uygulanabilir, ölçülebilir, izlenebilir özelliklere sahip birer sektörel eylem planı oluşturmak amacıyla daha önce hazırlık toplantısı yapılan “Sektörel Eylem Planı Çalışma Toplantısı” 30-31 Ekim 2007 İzmir – Tarımsal Hidroloji Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü’nde düzenlenen toplantıya Enstitümüzden Dr. M. Emin ERGÜN (Müdür), Dr. Gülay BEŞİRLİ ve Dr. Filiz PEZİKOĞLU katılmışlardır.

*“Bitkisel İlaç Hammaddeleri Toplantısı” 26-29 Ekim 2007 İzmir, Uz. Mustafa ÖZTÜRK, “Türkiye Dış Ticaretinde Tıbbi Bitkiler” ve. “Uçucu Yağ Sektörünün Ulusal Ekonomimizdeki Yeri, Sorunları ve Çözüm Önerileri”. konulu posterleri ile Ünal KARİK ise “Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Tarımsal Üretimde Hastalık ve Zararlılara Karşı Doğal Mücadele Kaynağı Olarak Kullanımı.” ve “Türkiye’de Tıbbi ve Aromatik Bitkilerde Organik Üretim” konulu poster sunuları ile katılmışlardır.

*Orhangazi ilçesinde tertip edilen “29.Orhangazi Zeytin Festivali” etkinlikleri kapsamında düzenlenen “Zeytin Bahçe Bakım Yarışması’nda” 30–31 Ekim 2007 tarihleri arasında ve “Zeytin Kaliteli Dane Yarışması’nda” ise 4 Kasım 2007 tarihinde Jüri üyesi olarak Enstitümüz uzmanlarından Dr. M. Emin AKÇAY, Uz. Nesrin AKTEPE TANGU ve Uz. Cemil HANTAŞ, Uz. Yasin ÖZDEMİR görev almışlardır.

*02 Kasım 2007 tarihinde TÜBİTAK tarafından Ankara’da düzenlenen “Editörler” toplantısına Kuruluşumuz Bahçe Dergisi Editörü Dr. Filiz PEZİKOĞLU katıldı.

*07 Kasım 2007 tarihinde “Avrupa Topluluğu 7. Çerçeve Projesi” kapsamında İstanbul’da düzenlenen toplantıya Kuruluşumuz Proje Koordinatörü Dr. Filiz PEZİKOĞLU katıldı.

*19–21 Kasım 2007 tarihinde “2007 yılı Zirai Mücadele Marmara Bölge Toplantısı” Edirne’de yapıldı. Toplantıya Kuruluşumuz Müdür Yard. Dr. Burhan ERENOĞLU ile Bitki Hastalık ve Zararlıları Bölümünden Uz. Gürsel ÇETİN, Uz. Cemil HANTAŞ Uz. Mine RUŞEN ve Zühtü POLAT katılmışlardır.

*TUBİTAK-1007 “Organik Bitkisel Üretimde Değerlendirilmek Üzere Yerel Kaynaklarda Girdi Üretim Teknolojilerinin Geliştirilmesi” projesi 2. hazırlık toplantısı 21–23 Kasım 2007 tarihinde İzmir Bornova Zeytincilik Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde yapılmıştır. Toplantıya Kuruluşumuzdan Dr. Gülay BEŞİRLİ ve Dr. Ayşe GÜN katılmıştır.

*TUBİTAK-1007 programından desteklenmesi kabul edilen “Türkiye Ceviz Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi Entegre Projesi”nin Proje Başlatma Toplantısı 23 Kasım 2007 tarihinde Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü’nde yapılmıştır. Kuruluşumuzdan toplantıya Uz. İsmail TOSUN, Dr. Tuncay ACICAN ve Uz. Muammer YALÇIN katılmıştır.

*24 Kasım 2007 tarihinde Sakarya’da düzenlenen “Süs Bitkileri Sektörü Eylem Planı” toplantısına Kuruluşumuz Müdürü Dr. M. Emin ERGÜN katılarak Ar-Ge çalışmalarısıyla ilgili bilgi aktardı.

*30 Kasım 2007 tarihinde Ankara’da düzenlenen ve Kuruluş döner Sermaye İşletmelerinde 2008 yılında üretimi yapılan aşı, serum, biyolojik ve kimyasal maddeler ile tahlil, analiz, kontrol ve sertifika hizmet satış bedelleri gibi konuların görüşülerek düzenlenen dosya ve basılı evrak bedellerinin belirleneceği toplantıya Enstitümüz’den Md. Yrd. Uz. Mustafa ÖZTÜRK katılmıştır.

*5–7 Aralık 2007 tarihleri arasında Antalya’da düzenlenen “İyi Tarım Uygulamaları Değerlendirme Toplantısı”na Kuruluşumuzdan Ekonomi ve İstatistik Bölüm Başkanı Dr. Filiz PEZİKOĞLU katılmıştır.

*“Marmara Bölgesi Tarımsal Yayım ve Eğitim Koordinasyon Kurulu 22. Toplantısı” 11 Aralık 2007 tarihinde Zonguldak’ta yapılmıştır. Toplantıya Bölge Koordinatörü ve Enstitümüz Tek. Mdr. Yrd. Dr. Burhan ERENOĞLU ile Uz. Hasbi YILMAZ katılmıştır.

*12–13 Aralık 2007 tarihleri arasında Ankara’da “Organik Tarımın Geliştirilmesi ve Mevzuatın Ab Mevzuatı İle Uyumlu Hale Getirilmesi Projesi” kapsamında “Proje Yönetimi” eğitimine Kuruluşumuz teknik elemanlarından Dr. Filiz PEZİKOĞLU ve Dr. Gülay BEŞİRLİ katılmıştır.

*13 Aralık 2007 tarihinde “Türkiye F1 Hibrit Sebze Çeşitlerinin Geliştirilmesi ve Tohumluk Üretiminde Kamu-Özel Sektör İşbirliği Projesi”nin yeniden projelendirilmesine ilişkin Antalya’da yapılan toplantıya Kuruluşumuz Müdürü Dr. M. Emin ERGÜN katılmıştır.

*Tarımsal Ekonomi Araştırma Enstitüsü tarafından 14 Aralık 2007 tarihinde Antalya’da düzenlenen “Kesme Çiçek Etki Değerleme” toplantısına Kuruluşumuz Müdürü Dr. M. Emin ERGÜN katılmıştır.

*26 Aralık 2007 tarihinde Eğirdir’de düzenlenen “Ülkesel Elma Çeşit Geliştirme Projesi” ile ilgili toplantıya Kuruluşumuzdan Uz. Selma ÖZYİĞİT katılmıştır.

2007 YILI ZİYARETLER

*Zonguldak Tarım İl Müdürlüğü Çiftçi Eğitim ve Yayım Şube Müdürü Yaşar Erdoğan başkanlığında Teknik elemanlar ve üreticilerden oluşan 14 kişilik grup, 28 Şubat 2007 tarihinde Enstitümüz elemanlarından Gürcan GÖRÜR tarafından organize edilen süs bitkileri konusunda Enstitümüz ve özel sektöre ait üretim araştırma ve üretim ünitelerinde incelemelerde bulunmuşlardır.

*Kocaeli Üniversitesi Arslanbey Meslek Yüksek Okulu Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Programı öğrencileri 13 Nisan 2007 tarihinde Enstitümüzü ziyaret ederek Enstitü çalışmalarını hakkında bilgi almışlardır.

*Sapanca İlçe Tarım Müdürlüğü organizasyonunda bir üretici grubu 13 Nisan 2007 tarihinde Enstitümüzü ziyaret ederek, enstitü çalışmalarını hakkında bilgi almışlar ve deneme ve üretim parsellerini gezmişlerdir.

*Bakanlığımız Müsteşar Yardımcısı Dr. Ferhat ŞELLİ 02 Haziran 2007 tarihinde Enstitümüzü ziyaret etmiştir. Çalışmalar hakkında bilgi almış, Enstitü laboratuvarlarında ve araştırma parsellerinde incelemelerde bulunmuştur.

*AB Projesi kapsamında Çorum İli İskilip İlçesinden 30 kişilik üretici grup, 22 Mayıs 2007 tarihinde Kuruluşumuzu ziyaret ederek çalışmalarla ilgili bilgi aldılar.

*Bakanlığımıza bağlı kurumlarda Meyve ve Asma çeşitlerinde Damızlık Ana Parselleri işletmek üzere oluşturulan 4 kişilik Komisyon, 19-21 Haziran 2007 tarihleri arasında Kuruluşumuzda çalışmalarını tamamladı. Komisyonda KORGEM'den Hüseyin İYİDOĞAN, TTSM'den Hümeysra ARSLAN, Tekirdağ Bağcılık A. Enst.'den Dr Cengiz ÖZER ve Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsünden Dr. Mükerrrem ÇELİKEL yer aldılar. Fidan Sertifikasyonunda 1 No'lu Parsellerin oluşturulmasında Kuruluşumuz; meyve ve asma çeşitlerinde 69, meyve anaçlarında 7 adetle Ülke genelinde çok önemli bir görev üstlenmiştir.

*Batı Anadolu Ceviz plantasyonlarında Antraknoz ve Bakteriyel Yanıklık Yoğunluğunun tespiti ile ilgili proje çerçevesinde Ege Ün. Ziraat Fakültesinden 4 Öğretim Üyesi 20 Haziran 2007 tarihinde Kuruluşumuz ve çevre bahçelerde incelemelerde bulundular.

*MAM koordinatörlüğünde gerçekleştirilecek TÜBİTAK-1007 formatlı "Meyve Sebzelere İzlenebilirlik ve Soğuk Zincir Sisteminin Kurulması" konulu projenin Uludağ Üniversitesi ve Kuruluşumuzla ilgili kısmını görüşmek üzere TÜBİTAK' tan Doç. Dr. Güner ÖZAY, Uz. Aysin Seylam KÜŞÜMLER, Uz. Sena Saklar AYYILDIZ 21 Haziran 2007 tarihinde Kuruluşumuzu ziyaret ettiler.

*Standart Kestane çeşitlerinin Poli Embriyonik durumlarının tespiti amacıyla Ankara Ün. Çankırı Orman Fakültesinden 2 Öğretim Üyesi incelemelerde bulunmak ve örnek almak üzere 21 Haziran 2007 tarihinde Kuruluşumuza geldi.

*Kuruluşumuz liderliğinde yürütülen süs bitkileri TÜBİTAK projesinde görevli Gazi Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hayri DUMAN 2 Ağustos 2007 tarihinde kuruluşumuzu ziyaret ederek çalışmalarını yerinde izlemiştir.

*Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Müsteşarı Sayın Vedat MİRMAHMUTOĞULLARI 08 Ağustos 2007 tarihinde kuruluşumuzu ziyaret ederek Bakanlığımız politikaları konusunda tüm çalışanlara bilgi aktarmıştır. Kuruluşumuzun sorunlarının da tartışıldığı toplantıya Tarım İl Müdürlüğü Elemanları da katılmıştır.

*Tarımsal Araştırmalar Genel Müdürü Doç. Dr. Masum BURAK, 11-13 Ağustos 2007 tarihleri arasında kuruluşumuzu ziyaret ederek çalışmalarını yerinde inceledi.

*Gölcük ilçesine bağlı İhsaniye Belediyesi tarafından düzenlenen “Elma Festivali” çerçevesinde 25 kişilik üretici grubu 15 Ağustos 2007 tarihinde Kuruluşumuzu ziyaret etti. Üreticilere bodur elma yetiştiriciliği ile ilgili bilgiler yerinde aktarıldı.

*İstanbul Zeytinburnu Belediyesine bağlı Zeytinburnu Tıbbi Bitkiler Araştırma Merkezi öğrencilerinden 16 kişilik bir grup, 5 öğretmenin refakati ile birlikte 16 Ağustos 2007 tarihinde Kuruluşumuzu ziyaret ederek Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Bölümü çalışmalarını yerinde incelediler.

*Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü’nden 2 uzman Sertifikalı üretimde baz materyal olarak belirlenen asmalarda hastalık ve zararlıların kontrolü amacıyla 11-12 Eylül 2007 tarihlerinde Kuruluşumuzu ziyaret ederek örnekler aldılar.

*19 Ekim 2007 tarihinde Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesinden 40 öğrenci Kuruluşumuzu ziyaret ederek araştırma çalışmalarını hakkında bilgi aldılar.

*26 Ekim 2007 tarihinde Çanakkale Ziraat Odası başkanlığında 10 kişilik üretici grubu Enstitümüzü ziyaret ederek çalışmalar hakkında bilgi aldılar.

*27 Ekim 2007 tarihinde Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Lapseki Meslek Yüksek Okulundan 40 kişilik öğrenci grubu Enstitümüzü ziyaret ederek bilgi alışverişinde bulunulmuştur.

*22 Kasım 2007 tarihinde İstanbul Büyükşehir Belediyesi Toprak Analiz laboratuvarında görevli 2 mühendis Kuruluşumuzu ziyaret ederek Bitki Besleme laboratuvarındaki çalışmalarını yerinde izlediler.

*27 – 28 Kasım 2007 tarihleri arasında Kırklareli Toprak ve Su Kaynakları Araştırma Enstitüsünde görevli 1 teknik eleman Kuruluşumuzda yürütülen “Etki Değerleme” çalışmalarını ilgili bilgi almak üzere Enstitümüzü ziyaret etti.

*Tarımsal Araştırmalar Genel Müdür Yardımcısı Dr. Ahmet YÜCER, Gıda ve Yem Daire Başkanı Yılmaz BEKİROĞLU, Celal YENİGÜN ve Yusuf İNAN’dan oluşan heyet 6-7 Aralık 2007 tarihinde Kuruluşumuzu ziyaret ederek araştırma çalışmalarını yerinde incelediler.

2006 - 2007 YILLARINDA PERSONEL HAREKETLERİ

Enstitümüzün muhtelif bölümlerinde çalışan teknik eleman, idari memur ve işçi kadrolarındaki personelden 2006 – 2007 yıllarında emekli olanların isimleri ve emeklilik tarihleri aşağıda verilmiştir.

Nefise KIRLAR	İşçi	20/11/2006
Serap SOYERGİN	Ziraat Mühendisi	15/01/2007
Halil İbrahim SOYLU	Ziraat Mühendisi	16/08/2007
Candan UZGÖR	Şef	04/07/2007
Mustafa DUMAN	Tekniker	16/07/2007
Süfyan OSMANOĞLU	Teknisyen	27/07/2007
Şükrü KAYA	İşçi	14/07/2007
Faik AKAR	İşçi	14/08/2007
Burhanettin BAŞAK	Koruma ve Güv. Gör.	22/11/2007
Rahim ŞENTÜRK	İşçi	26/01/2007

Bu dönem içerisinde Enstitümüzde çalışıp Tarım ve Köyişleri Bakanlığına ve Üniversitelere bağlı diğer kurumlara atanan personel listesi aşağıda verilmiştir.

Sabrettin GÜNEŞ	İşçi	15/04/2006
Halil YOZGATLI	İşçi	14/07/2006
İsmail GÜREL	İşçi	14/11/2006
Ersin YUMRUKÇU	Teknisyen	26/12/2006
Yavuz AĞI	Ziraat Mühendisi	08/01/2007
Şerafettin GÜNGÖR	Ziraat Mühendisi	22/01/2007
Fisun G. ÇELİKEL	Ziraat Mühendisi	26/03/2007
Mine DELİKTAŞ	Ziraat Mühendisi	27/04/2007
Zeki GÜNEŞ	İşçi	14/05/2007
Erol YALÇINKAYA	Ziraat Mühendisi	15/06/2007
Zafer UÇKUN	Ziraat Mühendisi	17/09/2007
Halil İbrahim SOYLU	Ziraat Mühendisi	17/09/2007
Ahmet YILMAZ	Ziraat Mühendisi	25/09/2007

Diğer kuruluşlarda çalışıp 2006 – 2007 yıllarında Enstitümüze atanan personelin adı, soyadı ve ünvanları aşağıda verilmiştir.

Sevtap ATAŞ	Daktilograf	17/01/2006
Nevzat CAN	Tekniker	31/01/2006
Memet BOZTAŞ	Koruma ve Güv. Gör.	17/04/2006
İhsan YEKE	Tekniker	07/08/2006
Selma ÖZYİĞİT	Ziraat Mühendisi	21/08/2006
Serdar ERKEN	Ziraat Mühendisi	31/08/2006
Mustafa Kemal SOYLU	Ziraat Mühendisi	09/10/2006
Adnan DOĞAN	Ziraat Mühendisi	16/10/2006
Mustafa DUMAN	Tekniker	30/10/2006
Ayşe GÜN	Ziraat Mühendisi	01/12/2006
Züftü POLAT	Ziraat Mühendisi	02/07/2007
Erven TANGUT	Teknisyen	13/08/2007
Yasin ÖZDEMİR	Ziraat Mühendisi	25/09/2007
Erkan Elfaz ERMİŞ	Ziraat Mühendisi	15/10/2007
Fatif GÜLBAĞ	Teknisyen	31/12/2007